

2018

ANNUAL REPORT

รายงานประจำปี 2561

สารบัญ

สารจากประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	2
-------------------------------	---

คณะกรรมการบริษัท	3
------------------	---

ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ	4
2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ	10
3. ปัจจัยความเสี่ยง	28
4. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น	32

ส่วนที่ 2 การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ

5. ข้อมูลหลักทรัพย์ ผู้ถือหุ้น และนโยบายการจ่ายเงินปันผล	35
6. โครงสร้างการจัดการ	37
7. การกำกับดูแลกิจการ	45
8. ความรับผิดชอบต่อสังคม	65
9. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง	68
10. รายการระหว่างกัน	70

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

11. ข้อมูลทางการเงินการเงินที่สำคัญ	73
12. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ	79

รายงานของผู้สอบบัญชีอนุญาต	100
----------------------------	-----

งบการเงิน	106
-----------	-----

สารจากประธาน เจ้าหน้าที่บริหาร

พว.พรศักดิ์ ตันตาปกุล

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ
ศูนย์ทันตกรรมบางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์
(BIDC)

ศูนย์ทันตกรรม บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ และบริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน) ให้บริการทางทันตกรรม โดยให้ความสำคัญในด้านมาตรฐานคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญ ซึ่งศูนย์ทันตกรรมบางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ (BIDC) ได้ยึดมั่นมาโดยตลอด

เราให้บริการทางทันตกรรมโดย
ทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

แต่ละการรักษา ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้บริการทางทันตกรรมที่มีประสิทธิภาพ สร้างรอยยิ้มที่สวยงามแก่ผู้ที่มารับบริการทางทันตกรรมจากทั่วโลก ศูนย์ทันตกรรมบางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ เราจะเป็นผู้นำและผู้ให้บริการทางทันตกรรมที่ดีเลิศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยการรับฟังความต้องการของลูกค้า พัฒนาศักยภาพของบุคลากร ปรับปรุงขั้นตอนการทำงานและการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยรวมถึงการมุ่งมั่นในการให้บริการทางทันตกรรมที่มีประสิทธิภาพของทีมทันตแพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์ ศูนย์ทันตกรรม BIDC มีความภาคภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้รับรางวัลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการให้บริการทางทันตกรรมในประเทศไทยและได้

รับและได้รับการรับรองมาตรฐาน JCI จากประเทศสหรัฐอเมริกาเรามีความภาคภูมิใจในทีมบุคลากรทางการแพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล และทีมสนับสนุนที่ร่วมกันทำงานหนักเพื่อส่งมอบคุณภาพมาตรฐานการบริการให้แก่ผู้รับบริการ ซึ่งมาตรฐาน JCI ที่ศูนย์ทันตกรรม BIDC ได้รับ เป็นการยกระดับการให้บริการทางการแพทย์ของประเทศไทย เพื่อแสดงให้เห็นถึงการให้บริการทางทันตกรรมที่มีคุณภาพและมาตรฐานสูงเราหวังว่าการประสบความสำเร็จในอดีตและในปัจจุบันจะส่งผลให้เราร่วมกันประสบความสำเร็จยิ่งกว่าในอนาคต และร่วมกันสร้างคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการทางทันตกรรมในระดับสากลแก่ผู้รับบริการที่มีจำนวนมากขึ้น

คณะกรรมการบริษัท

นางนฤฎา รัตนเลิศ

ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ

นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล

รองประธานกรรมการ/
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

นางสาวเสาวนีย์ บุญพลิต

กรรมการอิสระ

นางลูซินตา เจิน

กรรมการ /
รักษาการประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ

นายประทีป วาณิชยกุล

กรรมการ /
ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน

นายไพโรจน์ เจตนชัย

กรรมการอิสระ /
ประธานกรรมการตรวจสอบ

นายประพันธ์ พิชัยวัฒน์โกมล

กรรมการอิสระ /
กรรมการตรวจสอบ

นายวิบูลย์ พวงนาลัย

กรรมการอิสระ /
กรรมการตรวจสอบ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

1.1 วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

1) วิสัยทัศน์ (VISION)

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) มีความมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้นำทางธุรกิจทันตสุขภาพของประเทศไทย

2) พันธกิจ (MISSION)

บริษัทฯ ภายใต้งานให้บริการทันตกรรมของศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรม จะให้บริการทางทันตกรรมด้วยคุณภาพตามหลักวิชาชีพ และมาตรฐานบริการ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความพึงพอใจของผู้รับบริการ และมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ภายใต้สโลแกน “เราสร้างรอยยิ้ม เพื่อปกป้องความเป็นคุณ” โดยให้ความสำคัญในการดำเนินงานและการส่งมอบคุณค่าสำคัญ (VALUES) ให้แก่ลูกค้า ได้แก่

- “Smile Quality” หมายถึง มุ่งเน้นการให้บริการที่ได้คุณภาพมาตรฐานระดับสากล ด้วยการเลือกใช้เทคโนโลยีทางทันตกรรมที่สากลยอมรับและมีมาตรฐานสูง ด้วยทันตแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่หลากหลายสาขา ภายใต้งานกำกับดูแลคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
- “Smile Price” หมายถึง การกำหนดราคาค่าบริการที่ชัดเจนและเหมาะสมต่อการให้บริการ ตรวจสอบได้ รวมถึงรูปแบบการบริการที่นำเสนอลูกค้า (Packages) เป็นสิ่งที่คุ้มค่า
- “Smile Services” หมายถึง กระบวนการดูแลรักษาทางทันตกรรมมีความสะอาดปราศจากเชื้ออย่างเชื่อถือได้ และกระบวนการดูแลลูกค้าทั่วไปเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเป็นมิตร

3) เป้าหมาย

บริษัทฯ มีเป้าหมายการดำเนินธุรกิจในช่วงระยะเวลา 1 - 3 ปีข้างหน้าคือ

- ให้มีการเติบโตทางด้านผลประกอบการอย่างต่อเนื่อง;
- ควบคุมและลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มความสามารถในการทำกำไร;
- บริการจัดการสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น;
- เพิ่มฐานลูกค้าใหม่ โดยใช้ช่องทางการตลาด เช่น Website, Social media ต่าง ๆ เป็นต้น;
- รักษาฐานลูกค้าปัจจุบัน โดยพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการเพื่อสร้างความพึงพอใจของผู้รับบริการ

1.2 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ

ประวัติความเป็นมา

เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2548 กลุ่มนายพรศักดิ์ ตันตาปกุล ได้ก่อตั้งบริษัท บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด (“BIDC”) ตั้งอยู่ที่ซอยพหลโยธิน 21 ด้วยทุนจดทะเบียน 10 ล้านบาทเพื่อประกอบธุรกิจเป็นคลินิกทันตกรรมครบวงจร โดยสาขาแรกคือที่พหลโยธิน ใช้ชื่อว่า Bangkok Dental Home ในปี 2549 เปิดอีก 2 สาขา ได้แก่ สาขาสยามสแควร์ ใช้ชื่อว่า Bangkok Dental Group และสาขารัชดาภิเษก ชื่อ Bangkok International Dental Center หรือ BIDC ต่อมา กลุ่มนายพรศักดิ์ ตันตาปกุลได้ก่อตั้ง “บริษัท กรุงเทพทันตแพทย์ จำกัด” เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2551 ด้วยทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท เพื่อประกอบธุรกิจให้บริการทางทันตกรรมทั่วไป แต่ ณ ขณะนั้นยังไม่ได้เริ่มดำเนินธุรกิจใด ๆ ต่อมาเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2555 บริษัท กรุงเทพทันตแพทย์ จำกัด ได้เพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 10 ล้านบาท และเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (“บริษัทฯ”) โดยในปีเดียวกันได้ซื้อสินทรัพย์สาขาพหลโยธินและสาขาสยามสแควร์จาก BIDC แล้วใช้ชื่อทางการค้าเป็น Smile Signature แทน ส่วน BIDC ยังคงมีสาขาที่เหลือสาขาเดียวคือ ที่รัชดาภิเษก ซึ่งเป็นที่ตั้งปัจจุบัน

บริษัทฯ มีการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 70 ล้านบาท เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2558 บริษัท ฯ ได้ปรับปรุงรูปแบบและพัฒนาการให้บริการในรูปศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมที่ให้บริการทางทันตกรรมทั่วไปและเฉพาะด้านโดยทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ และบริษัทฯ ได้มีการขยายสาขาอย่างต่อเนื่อง

คลินิกทันตกรรมของกลุ่มบริษัท (บริษัทฯ และบริษัทย่อย) ประกอบด้วยทีมทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญมากกว่า 150 ท่าน มีห้องรักษาทันตกรรมมากกว่า 80 ห้องทันตกรรม มีเครื่องเอกซเรย์ดิจิทัลอลันทันสมัยทุกสาขา และมีทีมงานที่ได้รับการอบรมให้มีมาตรฐานการให้บริการเป็นอย่างดี เพื่อให้การบริการที่สุภาพ เป็นกันเอง รวมทั้งได้ทำการจัดเตรียมเทคโนโลยีทางทันตกรรมและเครื่องมือทันตกรรมที่ทันสมัยไว้ให้บริการ ไม่ว่าจะเป็นการทำรากฟันเทียม การจัดฟันแบบเร่งด่วน การฟอกสีฟัน เทคนิคใหม่ล่าสุดจากประเทศสหรัฐอเมริกา การครอบฟันรุ่นใหม่เพื่อป้องกันเหงือกดำ และการทำครอบฟันเซรามิกวีเนียร์ เป็นต้น โดยคำนึงถึงความสะดวก ปลอดภัย และความพึงพอใจของลูกค้า ภายใต้สโลแกน “เราสร้างรอยยิ้ม เพื่อปกป้องความเป็นคุณ” นอกจากนี้คลินิกทันตกรรมของกลุ่มบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2008 ด้านการให้บริการทางทันตกรรมเต็มระบบ ได้แก่ ศูนย์ทันตกรรม BIDC และศูนย์ทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์รัชดาภิเษก นอกจากนี้ศูนย์ทันตกรรม BIDC ยังได้รับการรับรองมาตรฐาน JCI Accreditation จากประเทศสหรัฐอเมริกา

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2559 บริษัท ฯ ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน โดยมีทุนจดทะเบียนเท่ากับ 100 ล้านบาท โดยเป็นทุนจดทะเบียนที่ออกและชำระแล้วเท่ากับ 70 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 140 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ต่อมาเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2559 บริษัท ฯ เสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมจำนวน 10 ล้านหุ้น ราคาหุ้นละ 0.50 บาท ทำให้บริษัทฯ มีทุนจดทะเบียนที่ออกและชำระแล้วทั้งสิ้น 75 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญ 150 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท และมีส่วนทุนจดทะเบียนที่รอการเสนอขายต่อประชาชนทั่วไปอีกเท่ากับ 25 ล้านบาท เป็นหุ้นสามัญจำนวน 50 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท

บริษัทฯ เสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก ระหว่างวันที่ 23 - 27 มีนาคม 2560 ทำให้ทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัท ฯ เท่ากับ 100 ล้านบาท และเข้าทำการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ MAI (1st Trading Day) เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2560

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมทั้งหมด 16 สาขา โดยดำเนินการภายใต้ชื่อ

- “ศูนย์ทันตกรรม บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์” หรือ “BIDC” จำนวน 1 สาขาที่สำนักงานใหญ่ รัชดาภิเษก;
- “เดนทัล ซิกเนเจอร์” (“Dental Signature”) จำนวน 4 สาขา ได้แก่ สาขาภูเก็ต, สาขาพาราณสี, สาขาเซ็นทรัล เฟสติวัล อีสต์วิลล์ และ สาขาเอ็มควอเทียร์
- “สไมล์ ซิกเนเจอร์” (“Smile Signature”) จำนวน 8 สาขา ได้แก่ สาขารัชดาภิเษก 19, สาขาสยามสแควร์, สาขารามอินทรา, สาขาพหลโยธิน, สาขาซีคอนสแควร์นครินทร์, สาขาเซ็นทรัลเวสต์เกต, สาขาภูเก็ต และสาขา เซ็นทรัลพลาซ่าปิ่นเกล้า
- “เดนทัล แพลเน็ต” (“Dental Planet”) จำนวน 3 สาขา ได้แก่ สาขาเมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ รังสิต, สาขามหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร รังสิต และ สาขาเมเจอร์ อเวนิว รัชโยธิน

นอกจากสาขาที่ดำเนินการในปัจจุบัน บริษัทฯ ยังคงมองหาโอกาสในการขยายสาขาผ่านการเปิดสาขาเอง และ/หรือการรวมกิจการ เพื่อให้สามารถครอบคลุมพื้นที่ให้บริการทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดที่มีศักยภาพสูง

พัฒนาการที่สำคัญ

พัฒนาการที่สำคัญของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอำนาจในการควบคุมบริษัทฯ และลักษณะการประกอบธุรกิจนับตั้งแต่จัดตั้งบริษัทฯ มีดังต่อไปนี้

- ปี 2548 - กลุ่มผู้ก่อตั้งบริษัทฯ (นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล) ก่อตั้งบริษัท บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด (BIDC) ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มต้น 10 ล้านบาท เพื่อประกอบธุรกิจให้บริการทางทันตกรรม สาขาแรกคือ สาขาพหลโยธิน
- ปี 2549 - BIDC มีสาขาเพิ่มอีก 2 สาขา ได้แก่ สาขาสยามสแควร์ และสาขารัชดาภิเษก (ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์ทันตกรรม BIDC ปัจจุบัน)
- ปี 2550 - ปี 2550 กลุ่มผู้ก่อตั้งบริษัทฯ (นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล) ก่อตั้งบริษัท โรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (BIDH) ด้วยทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท เพื่อประกอบธุรกิจโรงพยาบาลทันตกรรมครบวงจร ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างโรงพยาบาล คาดว่าจะแล้วเสร็จและเริ่มเปิดให้บริการได้ภายใน กลางปี 2562
- ปี 2551 - บริษัทฯ จัดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทเพื่อประกอบธุรกิจให้บริการทางทันตกรรม ภายใต้ชื่อ บริษัท กรุงเทพทันตแพทย์ จำกัด ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มต้น 1 ล้านบาท โดยสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 1701/12 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร แต่ขณะนั้นยังไม่ได้ดำเนินการ
- ปี 2555 - บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็น “บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด” และจดทะเบียนชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ “สไมล์ซิกเนเจอร์” (“Smile Signature”)
  - บริษัทฯ เพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 10 ล้านบาท และซื้อสินทรัพย์สาขาพหลโยธินและสาขาสยามสแควร์จาก BIDC มาดำเนินการต่อ ภายใต้ชื่อ “สไมล์ซิกเนเจอร์”
  - BIDC และกลุ่มนายพรศักดิ์เข้าซื้อหุ้นทั้งหมดของกิจการของบริษัท ไบรท์สไมล์ ไวเท็นนิ่ง สปา (ประเทศไทย) จำกัด (“BS”) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการด้านการฟอกฟันขาวโดยใช้สเปาทันตกรรมจากสหรัฐอเมริกาและมีทุนจดทะเบียน 20 ล้านบาท ณ ขณะนั้น ทั้งนี้ BIDC ลงทุนซื้อหุ้นในส่วนของ BIDC ถือที่ร้อยละ 90 ของหุ้นทั้งหมด ที่ราคาพาร์เท่ากับ 18 ล้านบาท การซื้อหุ้นกิจการดังกล่าวเป็นการซื้อจากผู้ถือหุ้นเดิมของ BS ซึ่งไม่ได้เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มบริษัทแต่อย่างใด และเพื่อเป็นการขยายบริการด้านการฟอกฟันขาวของกลุ่มบริษัท

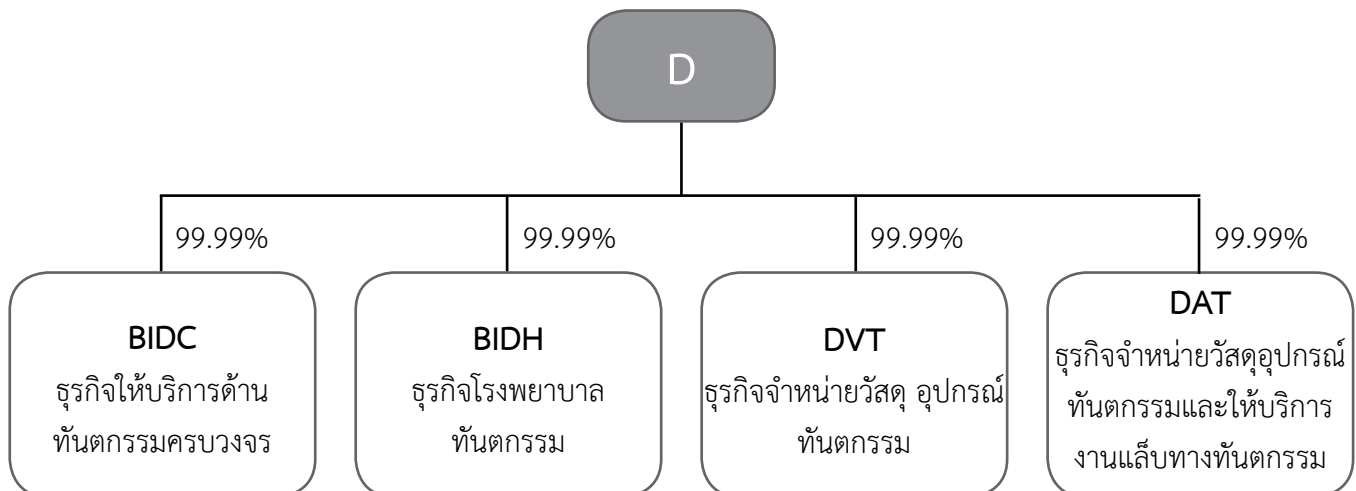
- BIDD ได้ใบรับรองการบริหารจัดการด้านการให้บริการทางทันตกรรมจาก Joint Commission International หรือ JCI Accreditation ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานระดับสากลทางด้านการให้บริการด้านการดูแลสุขภาพและการบริหารองค์กรของประเทศสหรัฐอเมริกา
- ปี 2556 - บริษัทฯ มีสาขาเพิ่มอีก 2 สาขา ได้แก่ สไมล์ซิกเนเจอร์คลินิกทันตกรรม สาขารามอินทรา และศูนย์ทันตกรรม สไมล์ซิกเนเจอร์รัชดาภิเษก (รัชดาภิเษก 19)
- ปี 2557 - ศูนย์ทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์ รัชดาภิเษก ของบริษัทฯ และศูนย์ทันตกรรม BIDD ได้ใบรับรองคุณภาพ ISO 9001:2008 ด้านการให้บริการทางทันตกรรมจาก Intertek Certification Limited
- บริษัทฯ มีสาขาเพิ่มขึ้นอีก 3 สาขา ได้แก่ คลินิกทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์ สาขาซีคอนสแควร์ศรีนครินทร์, คลินิกทันตกรรมเดนทัลซิกเนเจอร์ สาขาสยามพารากอน (เดิมคือ สปาทันตกรรม ไบรท์สไมล์ ไวเท็นนิ่ง สปา (BS) ของ BIDD; บริษัทฯ ซื้อทรัพย์สินทั้งหมดของ BS แล้วปรับปรุงเพิ่มเติมเป็นคลินิกทันตกรรม) และคลินิกทันตกรรม ภูเก็ต เดนทัลซิกเนเจอร์
- ปรับโครงสร้างกลุ่มบริษัท โดยบริษัทฯ เข้าถือหุ้น BIDD และ BIDDH ในสัดส่วนร้อยละ 99.99 และ 99.99 ตามลำดับ ทั้งนี้ บริษัทฯ ซื้อหุ้นของ BIDD และ BIDDH จากกลุ่มผู้ถือหุ้นเดิมที่ราคาแพง
- ปี 2558 - บริษัทฯ เพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 70 ล้านบาท
- บริษัทฯ มีสาขาเพิ่มขึ้นอีก 3 สาขา ได้แก่ คลินิกทันตกรรม ภูเก็ต สไมล์ซิกเนเจอร์, คลินิกทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์ สาขาเซ็นทรัลเวสต์เกต, และคลินิกทันตกรรมเดนทัลซิกเนเจอร์ สาขาเซ็นทรัลเฟสติวัล อีสต์วิลล์
- จัดตั้ง บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด (“DAT”) ด้วยทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท เพื่อประกอบธุรกิจให้บริการงานแล็บทันตกรรมภายในกลุ่มบริษัท ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (“DVT”) โดยบริษัทฯ ถือหุ้นใน DVT ร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน
- BIDD ขายหุ้นที่ถือใน BS ให้แก่กลุ่มนายพรศักดิ์ที่ราคา 19.90 ล้านบาท ใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชี ณ 31 ธ.ค. 57 (มูลค่าตามบัญชีตามสัดส่วนที่ BIDD ถือเท่ากับ 19.73 ล้านบาท) ทั้งนี้ BS ได้จดทะเบียนเลิกกิจการและชำระบัญชีแล้วเสร็จเมื่อเดือนกรกฎาคม 2559
- ปี 2559 - บริษัทฯ มีสาขาเพิ่มขึ้นอีก 1 สาขา ได้แก่ คลินิกทันตกรรม สไมล์ซิกเนเจอร์ สาขาเซ็นทรัลพลาซ่าปิ่นเกล้า
- ที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2559 มีมติเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นสามัญของบริษัทฯ จากเดิมมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1,000 บาท เป็นมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท พร้อมทั้งมีมติเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 70 ล้านบาท เป็น 100 ล้านบาท โดยเป็นการเสนอขายต่อผู้ถือหุ้นเดิมจำนวน 5 ล้านบาท และเพื่อเสนอขายต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก 25 ล้านบาท โดยออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนอีกจำนวน 60 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท เป็นการเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมจำนวน 10 ล้านหุ้น และเสนอขายต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก 50 ล้านหุ้น พร้อมทั้งจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนจดทะเบียนของบริษัทฯ เป็น 100 ล้านบาท
- บริษัทฯ จดทะเบียนแปรสภาพบริษัทเป็นบริษัทมหาชน โดยใช้ชื่อว่า “บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)” เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2559
- บริษัทฯ เสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2559 ทำให้ทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัทฯ เท่ากับ 75 ล้านบาท
- ปี 2560 - บริษัทฯ เสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก ระหว่างวันที่ 23 - 27 มีนาคม 2560 ทำให้ทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัทฯ เท่ากับ 100 ล้านบาท
- บริษัทฯ เข้าทำการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ MAI (1st Trading Day) เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2560

- บริษัทฯ มีสาขาเพิ่มขึ้นอีก 1 สาขา ได้แก่ คลินิกทันตกรรม เดนทัลซิกเนเจอร์ สาขาเอ็มควอเทียร์
- ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 2/2560 ของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559 มีมติอนุมัติการเข้าทำรายการได้มาซึ่งสินทรัพย์ของบริษัทฯ ในการซื้อที่ดิน และ ลงทุนก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรม เป็นอาคาร 7 ชั้นและชั้นใต้ดิน 1 ชั้น ประกอบด้วย ห้องทันตกรรม จำนวน 33 ห้อง ห้องผ่าตัด จำนวน 1 ห้อง และ ห้องพักฟื้น จำนวน 2 ห้อง รวมมูลค่าทั้งโครงการไม่เกิน 450 ล้านบาท
- BIDH เพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 200 ล้านบาท เป็นทุนชำระแล้ว 180 ล้านบาท
- ปี 2561 - บริษัทฯ เข้าทำรายการซื้อทรัพย์สินทั้งหมด ภายใต้ชื่อ คลินิกทันตกรรมเดนทัล แพลนเน็ต ประกอบด้วย สาขาเมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ รังสิต, สาขามหาวิทยาลัยกรุงเทพ รังสิต และ สาขาเมเจอร์ อเวนิว รัชโยธิน รวมทั้งสิ้น 3 สาขา เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2561
- บริษัทฯ เข้าทำรายการซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด (“DV”) โดยบริษัทฯ จะดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมภายใต้บริษัทย่อย คือ บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งต่อมาได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อเป็น บริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (“DVT”) รวมทั้งเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 300 ล้านบาท เป็นทุนชำระแล้ว 200.10 ล้านบาท โดย DVT ได้รับโอนสินทรัพย์ข้างต้นจาก DV เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2561
- จัดตั้ง บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด (“DAT”) ด้วยทุนจดทะเบียน 10 ล้านบาท เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2561 เพื่อประกอบธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม ให้บริการงานแลปทันตกรรม (รับโอนส่วนงานแลปทันตกรรมจาก DVT) และให้บริการจัดฝึกอบรม ปัจจุบันบริษัทฯ ถือหุ้นใน DAT ร้อยละ 99.97 ของทุนจดทะเบียน

1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีการถือหุ้นในบริษัทย่อยดังนี้

บริษัท บางกอกอินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด (“BIDC”) ทำธุรกิจเป็นศูนย์ทันตกรรมที่ให้บริการด้านทันตกรรมแบบครบวงจร ด้วยทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหลายสาขา ให้บริการด้วยเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยและได้มาตรฐานระดับสากล ปัจจุบัน BIDC มี 1 สาขา คือ ศูนย์ทันตกรรมบางกอกอินเตอร์เนชั่นแนล (Bangkok International Dental Center, “BIDC”) ตั้งอยู่บนถนนรัชดาภิเษก

บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (“BIDH”) จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจโรงพยาบาลทันตกรรมที่ให้บริการด้านทันตกรรมโดยเป็นสถานพยาบาลที่สามารถรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างโรงพยาบาล คาดว่าจะแล้วเสร็จและเริ่มเปิดให้บริการได้ภายในต้นปี 2562 ภายหลังโรงพยาบาลเปิดให้บริการจะช่วยเพิ่มศักยภาพและคุณภาพในการให้บริการในทุก ๆ ด้านเพื่อความพึงพอใจสูงสุดของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย

บริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (“DAT”) (เดิมชื่อ บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด) จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจให้บริการด้านแล็บทันตกรรม โดยในเบื้องต้นให้บริการด้านทันตกรรมประดิษฐ์ที่ทำจากการวัสดุประเภทเซรามิก เช่น การทำฟันเทียม ครอบฟัน และสะพานฟัน เป็นต้น เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมของกลุ่มบริษัท ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายด้านแล็บทันตกรรม ปัจจุบัน DVT มีแล็บทันตกรรมอยู่ที่จังหวัดภูเก็ตเพื่อให้บริการด้านแล็บทันตกรรมให้กับสาขาที่ภูเก็ต 2 สาขา และมีแล็บทันตกรรมที่ชั้น 7 ของอาคารศูนย์ทันตกรรม BIDC อีกหนึ่งแห่ง (เปิดให้บริการเมื่อเดือนกรกฎาคม 2559) เพื่อเป็นหน่วยสนับสนุนให้กับสาขาต่าง ๆ ที่กรุงเทพฯ อย่างไรก็ตามเนื่องจากการให้บริการทางทันตกรรมจะต้องใช้บริการแล็บทันตกรรมเป็นจำนวนมาก การให้บริการโดย DVT จึงยังไม่เพียงพอสำหรับความต้องการของทุกสาขา ดังนั้นในช่วงระยะสั้นนี้ กลุ่มบริษัทยังคงมีความจำเป็นต้องใช้บริการแล็บทันตกรรมอื่นต่อไป ปัจจุบันในปี 2561 DVT สามารถให้บริการแล็บทันตกรรมแก่กลุ่มบริษัทได้ประมาณร้อยละ 10.00 ของค่าใช้จ่ายแล็บทันตกรรมทั้งหมดของกลุ่มบริษัท ทั้งนี้ในปี 2561 DVT มีรายได้จากการให้บริการแล็บทันตกรรมให้กับคลินิกที่อยู่นอกกลุ่มบริษัท เนื่องจากมีทันตแพทย์บางคนสั่งทำแล็บทันตกรรมมาที่ DVT จากคลินิกอื่น อย่างไรก็ตาม รายได้จากคลินิกนอกกลุ่มบริษัทเป็นเพียงส่วนน้อยมาก โดยในปี 2561 คิดเป็นประมาณร้อยละ 3.93 ของรายได้แล็บทันตกรรมทั้งหมดของ DVT เท่านั้น อย่างไรก็ตาม หากในอนาคตมีการขยายในส่วนแล็บทันตกรรมของ DVT และสามารถให้บริการสนับสนุนภายในกลุ่มได้ครบถ้วนแล้ว และยังมีศักยภาพเพียงพอที่จะสามารถรับงานแล็บทันตกรรมของผู้ประกอบการคลินิกทันตกรรมรายอื่นได้อีกด้วย นอกเหนือจากธุรกิจข้างต้น DVT ยังขยายธุรกิจในการเป็นผู้จัดจำหน่ายสินค้าทันตกรรม โดยเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2561 DVT ได้รับโอนสิทธิในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เดนทัล วิชั่น จำกัด (“DV”)

บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด (“DAT”) จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมให้บริการด้านแล็บทันตกรรม (รับโอนส่วนงานแล็บทันตกรรมจาก DVT) และให้บริการจัดฝึกอบรม ซึ่ง ณ สิ้นปี 2561 ยังไม่ได้ดำเนินการ

นโยบายการแบ่งการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่ม

หน่วยงานสนับสนุนส่วนกลางจะรวมศูนย์ที่บริษัทฯ โดยบริษัทย่อยต้องใช้บริการงานสนับสนุนของบริษัทฯ (Outsourcing) ได้แก่ งานด้านบัญชี ระบบบัญชีการเงิน ต้นทุน วางแผนและงบประมาณ

ส่วนบริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด (“DAT”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย จะดำเนินงานเสมือนหน่วยธุรกิจเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท โดยส่วนงานหลักของ DAT คือ ส่วนงานแล็บทันตกรรม เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการให้บริการของกลุ่มบริษัท

ทั้งนี้ การดำเนินธุรกิจของบริษัทย่อยต้องเป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์การดำเนินธุรกิจที่กำหนดโดยบริษัทฯ

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย (รวมเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) ประกอบธุรกิจให้บริการทางทันตกรรมแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ให้บริการทางทันตกรรมโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ มีมาตรฐานการรักษาในระดับสูง และมุ่งเน้นการเอาใจใส่ต่อผู้เข้ารับบริการ ในรูปแบบศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรม ภายใต้แบรนด์ “BIDC”, “Dental Signature”, “Smile Signature” และ “Dental Planet”

ศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมของกลุ่มบริษัทประกอบด้วยทีมทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขา มีทีมงานที่ได้รับการอบรมให้มีความรู้ในการให้บริการเป็นอย่างดี เน้นการให้บริการที่สุภาพเป็นกันเอง พร้อมด้วยเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ที่ปลอดภัยและทันสมัย กลุ่มบริษัทให้บริการทางทันตกรรมแบบทั่วไป ทันตกรรมเพื่อความงาม ทันตกรรมรากฟันเทียม ทันตกรรมประดิษฐ์ ทันตกรรมจัดฟัน นอกจากนี้ยังมีส่วนศัลยกรรมช่องปาก รักษาฟันผุ และรักษาโรคเหงือก

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีทั้งหมด 16 สาขา เป็นศูนย์ทันตกรรมจำนวน 2 สาขา และคลินิกทันตกรรมจำนวน 14 สาขา ดังต่อไปนี้

ศูนย์ทันตกรรม

- 1) ศูนย์ทันตกรรม สไมล์ ชิกเนเจอร์ รัชดาภิเษก ซ.19
- 2) ศูนย์ทันตกรรม บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ (BIDC)

คลินิกทันตกรรม

- 1) คลินิกทันตกรรม ภูเก็ต เดนทัล ชิกเนเจอร์
- 2) คลินิกทันตกรรม เดนทัล ชิกเนเจอร์ สาขาสยามพารากอน
- 3) คลินิกทันตกรรม เดนทัล ชิกเนเจอร์ สาขาเซ็นทรัลเฟสติวัล อีสต์วิลล์
- 4) คลินิกทันตกรรม สไมล์ ชิกเนเจอร์ สาขาสยามสแควร์
- 5) คลินิกทันตกรรม สไมล์ ชิกเนเจอร์ สาขาซีคอนสแควร์*
- 6) คลินิกทันตกรรม สไมล์ ชิกเนเจอร์ สาขารามอินทรา
- 7) คลินิกทันตกรรม สไมล์ ชิกเนเจอร์ สาขาพหลโยธิน
- 8) คลินิกทันตกรรม สไมล์ ชิกเนเจอร์ สาขาเซ็นทรัล เวสต์เกต
- 9) คลินิกทันตกรรม ภูเก็ต สไมล์ ชิกเนเจอร์
- 10) คลินิกทันตกรรม สไมล์ ชิกเนเจอร์ สาขาเซ็นทรัลพลาซ่าปิ่นเกล้า
- 11) คลินิกทันตกรรม เดนทัล ชิกเนเจอร์ สาขาเอ็มควอเทียร์
- 12) คลินิกทันตกรรม เดนทัล แพลนเน็ต สาขาเมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ รังสิต
- 13) คลินิกทันตกรรม เดนทัล แพลนเน็ต สาขามหาวิทยาลัยกรุงเทพ รังสิต
- 14) คลินิกทันตกรรม เดนทัล แพลนเน็ต สาขาเมเจอร์ อเวนิว รัชโยธิน

หมายเหตุ : * สาขาซีคอนสแควร์ย้ายจากพื้นที่เช่าเดิมเนื่องจากทางศูนย์การค้าขอคืนพื้นที่เช่าเพื่อปรับปรุงเป็นทางเข้าอาคารจอดรถ จึงย้ายไปยังพื้นที่เช่าใหม่ ชั้นเดิม ภายในศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ มีการปิดการให้บริการเพื่อปรับปรุงตกแต่งภายใน ตั้งแต่ 15 - 31 มกราคม 2560 และเปิดให้บริการในพื้นที่เช่าใหม่ตั้งแต่วันที่ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 เป็นต้นไป

2.1 โครงสร้างรายได้ของกลุ่มบริษัท

โครงสร้างรายได้ของกลุ่มบริษัท งวดปี 2559– 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	2559		2560		2561	
	ลบ.	ลบ.	ลบ.	ร้อยละ	ลบ.	ร้อยละ
รายได้จากการบริการ	438.70	98.25	458.04	97.83	503.67	77.23
- ทันตกรรมทั่วไป	137.47	30.79	119.44	25.51	135.30	20.75
- ทันตกรรมเพื่อความงาม	201.16	45.05	235.10	50.21	264.98	40.63
- การทำรากฟันเทียม	99.99	22.39	103.31	22.07	103.17	15.82
- แล็บทันตกรรม	0.07	0.02	0.19	0.04	0.22	0.03
รายได้จากการขาย	2.64	0.59	1.59	0.34	139.52	21.39
รายได้อื่น	5.18	1.16	8.56	1.83	9.02	1.38
รวมรายได้	446.52	100.00	468.19	100.00	652.21	100.00

รายได้รวมของกลุ่มบริษัท ประกอบด้วย 1) รายได้จากการให้บริการด้านทันตกรรม โดยจำแนกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ตามการรักษา ก) การให้บริการด้านทันตกรรมทั่วไป ได้แก่ การตรวจสภาพช่องปากและฟัน การอุดฟัน ถอนฟัน และการรักษาโรคเหงือก เป็นต้น; ข) การให้บริการด้านทันตกรรมเพื่อความสวยงาม ได้แก่ การจัดฟัน การครอบฟัน การเคลือบฟัน การฟอกสีฟัน เป็นต้น และ ค) การให้บริการด้านการรักษาทางทันตกรรมรากฟันเทียม, 2) รายได้จากการขาย ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ทันตกรรม และสินค้าทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพช่องปากและฟัน เช่น ยาสีฟัน แปรงสีฟันไหมขัดฟัน เป็นต้น และ 3) รายได้อื่น ได้แก่ รายได้ค่าเช่า ดอกเบี้ยรับ เป็นต้น

2.2 ลักษณะการประกอบธุรกิจ

ลักษณะผลิตภัณฑ์และบริการ

ธุรกิจหลักของกลุ่มบริษัทคือธุรกิจให้บริการทางด้านทันตกรรมแบบครบวงจร โดยแบ่งประเภทการให้บริการหรือการรักษาเป็นดังนี้

1) ทันตกรรมแบบทั่วไป (Dental Diagnosis & General Dentistry)

หมายถึง การตรวจสภาพช่องปากและฟัน การทำความสะอาดและการรักษาสุขภาพเหงือกและฟัน เพื่อให้มีสุขอนามัยที่ดีและสามารถมีอายุการใช้งานได้ในระยะยาว ประกอบไปด้วย การตรวจวินิจฉัยโรคทางทันตกรรม, การถ่ายภาพเอ็กซเรย์, การให้คำปรึกษาและวางแผนการรักษา การอุดฟันและขุดฟัน และการอุดฟันและการเปลี่ยนวัสดุอุดเก่า

2) ทันตกรรมรากฟันเทียม (Dental Implants)

ได้แก่ การปลูกรากฟันเทียม การปลูกรากฟันเทียมแบบทันที และแบบเสร็จภายในหนึ่งวัน

3) ทันตกรรมเพื่อความงาม (Cosmetic Dentistry)

เป็นการนำวิธีการทางทันตกรรมต่าง ๆ ในการช่วยเสริมสร้างการพัฒนาความสวยงามของฟันและรอยยิ้ม ได้แก่ การฟอกสีฟัน การเคลือบผิวฟัน การครอบฟัน การทำสะพานฟัน การตกแต่งและบูรณะฟันด้วยวัสดุเรซินสีเหมือนฟัน

4) การรักษารากฟัน (Endodontic Dentistry)

การรักษารากฟัน โดยใช้กล้องไมโครสโคปที่สามารถขยายได้ถึง 5 เท่าทำให้เพิ่มศักยภาพการมองเห็นอย่างชัดเจน เห็นความลึกและช่องแคบของรากฟันได้ดีขึ้นทำให้การรักษารากฟันมีประสิทธิภาพสูงสุด และปลอดภัย ช่วยในการรักษารากฟัน

5) ศัลยกรรมช่องปาก (Oral Surgery)

เป็นวิธีการรักษาทางทันตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผ่าตัด ได้แก่ การผ่าฟันคุด การถอนฟัน การผ่าตัดเพื่อปลูกถ่ายกระดูก การผ่าตัดเพื่อฝังรากฟันเทียมไททานเนียม และการผ่าตัดเหงือกก่อนเข้ารับการรักษาทางทันตกรรมประดิษฐ์ เป็นต้น

6) การรักษาโรคเหงือก (Periodontic Dentistry)

รักษาโดยปริทันตแพทย์ ที่จะมุ่งเน้นการรักษาโรคปริทันต์หรือโรคเหงือก เช่น เหงือกอักเสบ โรคเยื่อหุ้มฟันอักเสบ รวมถึงการทำศัลยกรรมเหงือกและการปลูกถ่ายเหงือก เป็นต้น

7) ทันตกรรมประดิษฐ์ (Prosthodontic Dentistry)

เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งซึ่งช่วยทดแทนฟันที่สูญเสียไปและแก้ไขปัญหาฟันที่เปราะบางหรือแตกหัก ได้แก่ การทำครอบฟัน การทำสะพานฟัน และการทำฟันปลอมแบบถอดได้

8) ทันตกรรมจัดฟัน (Orthodontic Dentistry)

เป็นการจัดการเรียงตัวของฟันที่เรียงอย่างไม่เป็นระเบียบ เช่น ฟันเก ภาวะสบลึกหรือการสบฟันหน้าไม่สนิท ขากรรไกรยื่น หรือมีช่องว่างระหว่างฟัน เป็นต้น การดัดฟันมีแบบโลหะธรรมดา, แบบสีเหมือนฟัน, แบบถอดออกได้ไม่เห็นเครื่องมือ, แบบไม่เห็นเครื่องมือ และเครื่องมือคงสภาพฟัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทให้บริการด้านทันตกรรมผ่านสาขาทั้งหมด 16 สาขา โดยมีรายละเอียดดังนี้

	สาขา	โดย	ปีที่เปิดให้บริการ	จำนวนห้องทันตกรรมที่เปิดให้บริการ (ห้อง)	จำนวนทันตแพทย์ ^{2/} (คน)
1	คลินิกทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์ สาขาพหลโยธิน	บริษัทฯ	2548 ^{1/}	4	15
2	ศูนย์ทันตกรรม BDC	BDC	2549	21	56
3	คลินิกทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์ สาขาสยามสแควร์	บริษัทฯ	2549 ^{1/}	6	26
4	ศูนย์ทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์ รัชดาภิเษก	บริษัทฯ	2556	5	15
5	คลินิกทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์ สาขารามอินทรา	บริษัทฯ	2556	3	18
6	คลินิกทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์ สาขาซีคอนสแควร์ ศรีนครินทร์	บริษัทฯ	2557	3	18
7	คลินิกทันตกรรม ภูเก็ต เดนทัลซิกเนเจอร์	บริษัทฯ	2557	8	12
8	คลินิกทันตกรรมเดนทัลซิกเนเจอร์ สาขาสยามพารากอน	บริษัทฯ	2557	5	20

	สาขา	โดย	ปีที่เปิดให้บริการ	จำนวนห้องทันตกรรมที่เปิดให้บริการ (ห้อง)	จำนวนทันตแพทย์ ^{2/} (คน)
9	คลินิกทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์ สาขาเซ็นทรัลเวสต์เกต	บริษัทฯ	2558	3	15
10	คลินิกทันตกรรม ภูเก็ต สไมล์ซิกเนเจอร์	บริษัทฯ	2558	4	8
11	คลินิกทันตกรรมเดนทัลซิกเนเจอร์ สาขาเซ็นทรัลเฟสติวัลอีสต์วิลล์	บริษัทฯ	2558	3	24
12	คลินิกทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์ สาขาเซ็นทรัลปิ่นเกล้า	บริษัทฯ	2559	2	16
13	คลินิกทันตกรรมเดนทัลซิกเนเจอร์ สาขาเอ็มควอเทียร์	บริษัทฯ	2560	4	24
14	คลินิกทันตกรรมเดนทัลแพลนเน็ต สาขาเมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ รังสิต	บริษัทฯ	2561	5	18
15	คลินิกทันตกรรมเดนทัลแพลนเน็ต สาขามหาวิทยาลัยกรุงเทพ รังสิต	บริษัทฯ	2561	1	6
16	คลินิกทันตกรรมเดนทัลแพลนเน็ต สาขาเมเจอร์ อเวนิว รัชโยธิน	บริษัทฯ	2561	3	11

หมายเหตุ : ^{1/} เปิดให้บริการภายใต้การบริหารงานของ BIDC มาก่อนและเปลี่ยนมาอยู่ภายใต้การบริหารงานของบริษัทฯ ในปี 2555

^{2/} จำนวนทันตแพทย์รวมทั้งหมดของกลุ่มบริษัทจะไม่เท่ากับจำนวนทันตแพทย์แต่ละสาขารวมกัน เนื่องจากมีทันตแพทย์บางส่วนที่ทำการรักษามากกว่าหนึ่งสาขา

กลุ่มบริษัทแบ่งศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งใช้แบรนด์ที่ต่างกัน โดยมีเกณฑ์ในการจัดกลุ่มดังต่อไปนี้

แบรนด์	บริการ	กลุ่มลูกค้า	อัตราค่าบริการ	สถานที่
BIDC	<ul style="list-style-type: none"> - ให้บริการที่ครบวงจร พร้อมทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง - วัสดุ อุปกรณ์ทันสมัยคุณภาพดี - เทียบเท่าศูนย์ทันตกรรมของโรงพยาบาลชั้นนำ - ได้มาตรฐาน JCI จาก สหรัฐอเมริกา 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มรายได้ระดับ สูง - ลูกค้าต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - เทียบเท่าศูนย์ทันตกรรมของโรงพยาบาลชั้นนำ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นอาคารขนาดใหญ่ มีสถานที่เฉพาะของตนเอง
Dental Signature	<ul style="list-style-type: none"> - ให้บริการที่ครบวงจรพร้อมทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง - วัสดุ อุปกรณ์ทันสมัยคุณภาพดี - การให้บริการในคุณภาพเดียวกับ BIDC 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มรายได้ระดับ ปานกลางถึงสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - ใกล้เคียงศูนย์ทันตกรรมของโรงพยาบาลชั้นนำ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งในห้างสรรพสินค้าชั้นนำ - อาคารที่อยู่ในทำเลที่มีศักยภาพ

แบรนด์	บริการ	กลุ่มลูกค้า	อัตราค่าบริการ	สถานที่
Smile Signature	ศูนย์ทันตกรรม - ให้บริการที่ครบวงจร พร้อมทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง - วัสดุ อุปกรณ์ทันสมัยคุณภาพดี - ได้ใบรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2008	- กลุ่มรายได้ระดับปานกลางถึงสูง	- อยู่ในระดับใกล้เคียงกับศูนย์ทันตกรรมทั่วไป	- เป็นอาคารสถานที่เฉพาะของตนเอง - เดินทางได้สะดวก ใกล้ระบบขนส่งสาธารณะ
	คลินิกทันตกรรม - ให้บริการด้านทันตกรรมครบวงจร โดยทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ - วัสดุ อุปกรณ์ทันสมัยคุณภาพดี	- กลุ่มรายได้ระดับปานกลาง	- อยู่ในระดับสูงกว่าคลินิกทันตกรรมทั่วไป	- ตั้งในห้างสรรพสินค้า - อาคารที่อยู่ในทำเลที่มีศักยภาพย่านชุมชน
Dental Planet	คลินิกทันตกรรม - ให้บริการด้านทันตกรรมครบวงจร โดยทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ - วัสดุ อุปกรณ์ทันสมัยคุณภาพดี	- กลุ่มรายได้ระดับปานกลาง	- อยู่ในระดับใกล้เคียงกับคลินิกทันตกรรมทั่วไป	- ตั้งในคอมมูนิตี้มอลล์ - อาคารที่อยู่ในทำเลที่มีศักยภาพย่านชุมชน

2.3 การตลาดและการแข่งขัน

กลยุทธ์การแข่งขัน

บริษัทฯ มีกลยุทธ์การแข่งขันในการให้บริการทางทันตกรรม โดยเน้นคุณภาพในการให้บริการเป็นหลัก ได้แก่

1) การให้บริการทางทันตกรรมโดยทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กลุ่มบริษัทจะคัดเลือกเฉพาะทันตแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการให้บริการแต่ละด้าน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถให้บริการแก่ผู้เข้ารับบริการได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย และเป็นທີ່พึงพอใจต่อผู้เข้ารับบริการ ทีมทันตแพทย์และทันตแพทย์เฉพาะทางของกลุ่มบริษัทต่างสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2) เน้นการให้บริการทางทันตกรรมแบบครบวงจร คือ สามารถให้บริการทางทันตกรรมได้อย่างครบถ้วนตามความต้องการของผู้เข้ารับบริการ และเลือกใช้เทคโนโลยีในการให้บริการที่มีความทันสมัยเป็นที่ยอมรับในระดับสากลและยังอยู่ในระดับราคาที่เหมาะสม

3) เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีความปลอดภัย และทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความสะดวกและความรวดเร็วให้กับทีมทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในการรักษา และให้ความสำคัญในการควบคุมคุณภาพ โดยเฉพาะด้านการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อเครื่องมือทันตกรรมทุกชิ้น ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

4) เน้นการให้บริการด้านทันตกรรมเท่ากับระดับสากล โดยดูได้จากการที่บริษัทในกลุ่มได้รับรางวัลหรือใบรับรองต่าง ๆ อาทิเช่น

- ในปี 2553 BIDC ได้รับรางวัล Outstanding Quality, Customer Focus & Branding จาก Bai Po Business Awards 2010 โดยสถาบันศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นรางวัลที่ให้ความสำคัญในด้านการบริหารจัดการด้านบริการที่สร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า และในปีเดียวกัน ยังได้รับรางวัล Thailand Prime Minister's Export Award 2010

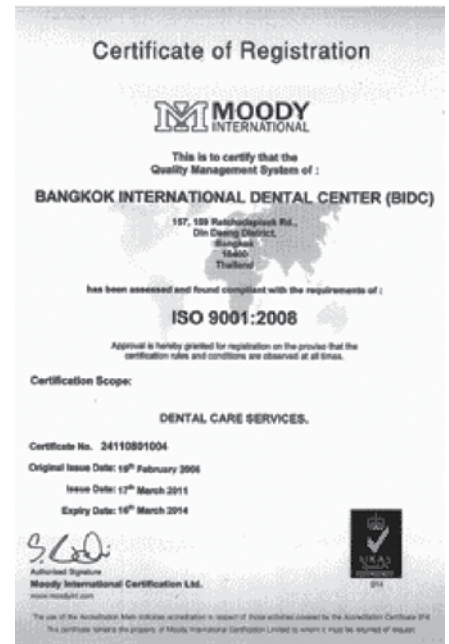
- ปี 2555 ศูนย์ทันตกรรม BDC ได้ใบรับรองการบริหารจัดการด้านการให้บริการทางทันตกรรมจาก Joint Commission International หรือ JCI Accreditation ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานระดับสากลทางด้านการให้บริการด้านการดูแลสุขภาพและการบริหารองค์กรของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยศูนย์ทันตกรรม BDC เป็นศูนย์ทันตกรรมแห่งแรกของประเทศไทยที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน JCI และเป็นแห่งที่สองในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (รองจากสิงคโปร์) ทั้งนี้ การรับรองมาตรฐาน JCI จะมีระยะเวลา 3 ปี ซึ่งจะต้องได้รับการ Re-accredit ทุก 3 ปี ซึ่งศูนย์ทันตกรรม BDC ผ่านการ Re-accredit เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2558 และ เดือนธันวาคม 2561 ตามลำดับ

การรับรองตามมาตรฐาน JCI ครอบคลุมถึงการบริหารจัดการองค์กร ทิศทางและภาวะผู้นำ ระบบโครงสร้างความปลอดภัยทางกายภาพ ระบบการรองรับภาวะฉุกเฉิน ระบบการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ระบบการสื่อสารและสารสนเทศ ระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล ระบบคุณภาพและความปลอดภัยผู้ป่วย รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการดูแลรักษาตั้งแต่ผู้ป่วยเข้ามาในสถานพยาบาลจนกระทั่งออกจากสถานพยาบาล มาตรฐาน JCI จึงเป็นที่ยอมรับและรู้จักดีในกลุ่มชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวยุโรปและอเมริกา มาตรฐาน JCI สร้างความน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่นให้แก่คนไข้ที่มาเข้ารับการรักษา ศูนย์ทันตกรรม BDC จึงได้รับความสนใจจากคนไข้ต่างชาติในการเข้ามารับการรักษาอย่างต่อเนื่อง

- ปี 2557 ศูนย์ทันตกรรมสไมล์ซิกเนเจอร์ รัชดาภิเษก และศูนย์ทันตกรรม BDC ได้ใบรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2008 ด้านการให้บริการทางทันตกรรม

- ศูนย์ทันตกรรม สไมล์ ซิกเนเจอร์ ได้รับรางวัล Prime Minister's Export Award 2015 จากนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะผู้ให้บริการยอดเยี่ยม

นอกจากนี้ บริษัทฯ และ BDC ยังได้รับรางวัลมากมายทั้งจากบริษัทคู่ค้าที่สำคัญและจากผู้บริโภค แสดงถึงการบริการที่ได้มาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง อาทิเช่น

- Top Associate Partner Award จาก บริษัท Straumann ซึ่งเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายรากฟันเทียมรายใหญ่ของโลก และเป็นผู้นำในด้านนวัตกรรมรากฟันเทียม มีสำนักงานใหญ่อยู่สวีเดน;
- Global Patients' Choice Winner โดย Smile Signature ได้ Ranked Top 3 for Dental Choice in Thailand;
- รางวัล Thailand Trust Mark โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ;
- DBD Award โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นต้น

จากการที่ศูนย์ทันตกรรมของกลุ่มบริษัทได้ใบรับรองคุณภาพข้างต้น ทำให้ผู้เข้ารับบริการทั้งที่เป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศจะมีความไว้วางใจและเชื่อถือที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ทันตกรรมของกลุ่มบริษัท และให้ความเชื่อมั่นต่อคลินิกทันตกรรมอื่น ๆ ในเครือด้วย เนื่องจากมีความเชื่อมั่นว่าจะได้รับการบริการทางทันตกรรมที่มีมาตรฐานเดียวกัน

5) พัฒนาการดูแลเอาใจใส่และให้ความสะดวกสบายและรวดเร็วแก่ผู้เข้ารับบริการ คัดเลือกทีมงานที่ผ่านการอบรมและความรู้ด้านทันตกรรมมาอย่างดีในการให้บริการ เพื่อความพึงพอใจและประทับใจต่อผู้เข้ารับบริการ ที่จะแนะนำคนรู้จักมาใช้บริการของศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมของกลุ่มบริษัทต่อไป

กลุ่มบริษัทเน้นความพึงพอใจของลูกค้าที่มาใช้บริการเป็นปัจจัยที่สำคัญ จึงมีการส่ง Email ถึงผู้เข้ารับบริการเพื่อขอบคุณที่มาใช้บริการ และมีการให้ผู้เข้ารับบริการกรอกแบบสอบถามหลังการรับบริการ เพื่อนำข้อมูลจากแบบสอบถามต่าง ๆ มาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการต่อไป

6) มีแผนและแนวทางในการสร้างแบรนด์ทั้ง BDC, Dental Signature และ Smile Signature ให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป โดยเพิ่มช่องทางการโฆษณาที่เป็น Social Network เพิ่มขึ้น เช่น Facebook, Website ของบริษัทฯ เป็นต้น รวมถึงสร้างความจงรักภักดีต่อแบรนด์ของกลุ่มบริษัท (Brand Loyalty)

7) เข้าร่วมงาน Event ต่าง ๆ ที่หน่วยงานภาครัฐ (เช่น กระทรวงพาณิชย์, กระทรวงการท่องเที่ยว เป็นต้น) จัดขึ้นในต่างประเทศ เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายการเป็นศูนย์กลางการให้บริการทางการแพทย์หรือ Medical Hub ของเอเชีย และนโยบายด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ซึ่งกลุ่มบริษัทจะมีการออกบูธแนะนำบริการทางทันตกรรมที่มีมาตรฐานระดับสากลของศูนย์ทันตกรรมของกลุ่มบริษัทให้เป็นที่รู้จักของชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่สามารถขยายกลุ่มผู้เข้ารับบริการได้

ภาวะอุตสาหกรรม

ผู้ประกอบการด้านการให้บริการทันตกรรม สามารถแบ่งออกเป็น 1) คลินิกทันตกรรมหรือศูนย์ทันตกรรมที่เป็นสถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ได้แก่ คลินิกหรือศูนย์ทันตกรรมทั่วไป, ศูนย์ทันตกรรมภายในโรงพยาบาล และ 2) สถานพยาบาลทันตกรรม/โรงพยาบาลทันตกรรม ที่เป็นสถานพยาบาลที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงพยาบาลทันตกรรมที่เป็นของคณะทันตแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เปิดสอนคณะทันตแพทยศาสตร์ โดยใช้สำหรับการเรียนการสอนด้วย เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นต้น แต่ยังไม่มีส่วนประกอบที่เป็นของเอกชนที่ให้บริการในเชิงพาณิชย์

กฎกระทรวง เรื่องการกำหนดลักษณะของสถานพยาบาลและลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาล พ.ศ. 2558 และกฎกระทรวง ว่าด้วยวิชาชีพและจำนวนผู้ประกอบการวิชาชีพในสถานพยาบาล พ.ศ. 2545 ได้กำหนดนิยามสถานพยาบาลด้านทันตกรรม ไว้ดังนี้

สถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน

- “คลินิกทันตกรรม” หมายความว่า คลินิกที่จัดให้มีการประกอบวิชาชีพทันตกรรม ซึ่งดำเนินการโดยผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรม จำนวนหนึ่งคน

สถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน

- “สถานพยาบาลทันตกรรม” หมายความว่า สถานพยาบาลที่จัดให้มีการประกอบวิชาชีพทันตกรรม โดยมีจำนวนเตียงไม่เกิน 30 เตียง ซึ่งดำเนินการโดยผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรม 2 คนสำหรับสถานพยาบาลที่มีจำนวนเตียงไม่เกิน 10 เตียง หรือมี 4 คนสำหรับสถานพยาบาลที่มีจำนวนเตียง 11 - 30 เตียง

- “โรงพยาบาลทันตกรรม” หมายความว่า โรงพยาบาลที่จัดให้มีการประกอบวิชาชีพทันตกรรม โดยมีจำนวนเตียงมากกว่า 30 เตียง ซึ่งดำเนินการโดยผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรม 6 คนสำหรับโรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียง 31 - 60 เตียง หรือมี 8 คนสำหรับโรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียง 61 - 90 เตียง และสัดส่วนผู้ประกอบการวิชาชีพต่อจำนวนเตียงที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 2 คน ต่อ 1 - 30 เตียงที่เพิ่มขึ้น และต้องมีหน่วยบริการและระบบสนับสนุนการให้บริการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว เช่น แผนกเวชระเบียน แผนกผู้ป่วยนอก แผนกผู้ป่วยใน แผนกเภสัชกรรม แผนกผ่าตัด แผนกรังสีวิทยา ระบบควบคุมการติดเชื้อ บำบัดน้ำเสีย ไฟฟ้าสำรอง เป็นต้น

จากข้อมูลสถิติสถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (คลินิก) ของสำนักงานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 9 ตุลาคม 2558 ระบุว่าทั่วประเทศมีคลินิกทันตกรรมทั้งสิ้น 4,244 แห่ง แบ่งเป็น

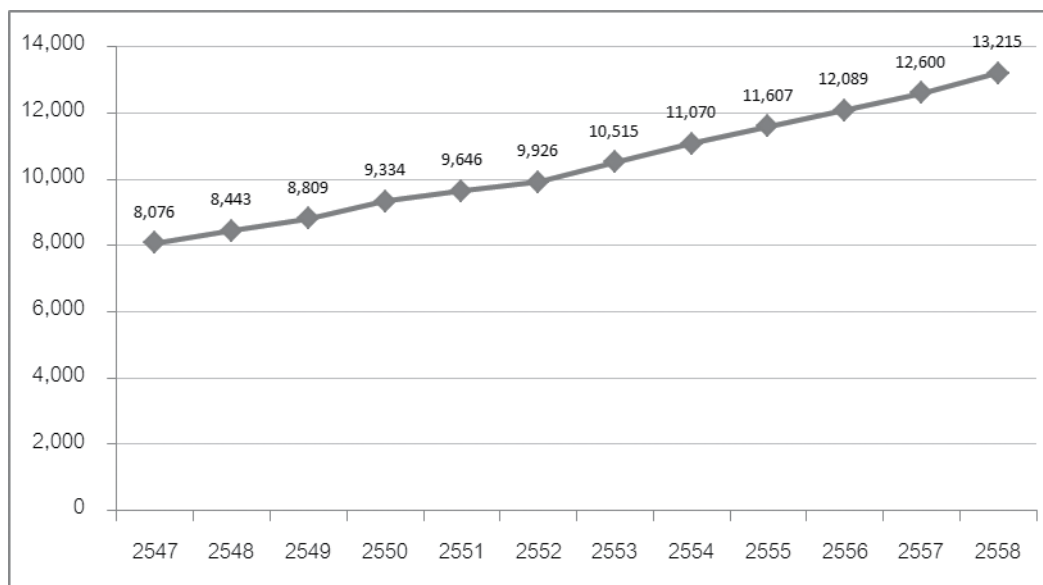
เขต	คลินิกทันตกรรมทั่วไป	คลินิกทันตกรรมเฉพาะทาง	รวม
กรุงเทพมหานคร	1,456	5	1,461 (34.4%)
ภูมิภาค	2,715	68	2,783 (65.6%)
รวมทั้งหมด	4,171	73	4,244 (100.0%)

แหล่งที่มา: สำนักงานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข, ข้อมูลปรับปรุงล่าสุด ถึงวันที่ 22 มี.ค. 2562

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าจำนวนคลินิกทันตกรรมในเขตกรุงเทพมหานครเพียงจังหวัดเดียวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.4 ของทั่วประเทศ แสดงให้เห็นถึงความกระจุกตัวของสถานประกอบการที่ไม่ได้กระจายคลินิกทันตกรรมในประเทศอย่างทั่วถึง

นอกจากนี้ จำนวนของทันตแพทย์ยังเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการให้บริการด้านทันตกรรมเช่นกัน โดยในปี 2558 มีทันตแพทย์ทั้งหมดทั่วประเทศ 13,215 คน ซึ่งเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมด 64,930,085 คน ทำให้สัดส่วนทันตแพทย์ต่อประชากรทั่วประเทศเท่ากับ 1 ต่อ 4,913 คน เท่านั้น หากอ้างอิงถึงองค์การอนามัยโลกที่ระบุว่าประเทศพัฒนาแล้วมีสัดส่วนทันตแพทย์ต่อประชากรเท่ากับ 1 ต่อ 2,000 คน จะเห็นได้ว่าปริมาณทันตแพทย์ของไทยยังมีไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรทั้งหมด

แผนภาพแสดงข้อมูลจำนวนทันตแพทย์ในช่วงปี 2547-2558 (รวมภาคเอกชน)

แหล่งที่มา: รายงานบุคลากรด้านทันตสาธารณสุขประจำปี 2558 ของสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย, ข้อมูลปรับปรุงล่าสุด ถึงวันที่ 22 มี.ค. 2562

จากข้อมูลจำนวนทันตแพทย์ปี 2558 สามารถแบ่งตามสังกัดได้ดังนี้

สังกัด	ทันตแพทย์ (คน)	สัดส่วน
กระทรวงสาธารณสุข	5,140	38.90%
ภาครัฐอื่นๆ	1,553	11.75%
ภาคเอกชน	6,522	49.35%
รวมทั้งหมด	13,215	100.00%

แหล่งที่มา : รายงานบุคลากรด้านทันตสาธารณสุขประจำปี 2558 ของสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย, ข้อมูลปรับปรุงล่าสุด ถึงวันที่ 22 มี.ค. 2562

หากพิจารณาในเรื่องพื้นที่การให้บริการและสัดส่วนจำนวนทันตแพทย์ต่อประชากรในแต่ละภูมิภาคจะเป็นดังนี้

ภาค	ทันตแพทย์ (คน/สัดส่วน*)	ประชากร (คน)**	ทันตแพทย์ : ประชากร
กรุงเทพมหานคร	5,578 / 42.2%	5,605,672	1 : 1,005
ภาคกลาง	2,514 / 19.0%	16,203,757	1 : 6,445
ภาคใต้	1,287 / 9.7%	9,214,521	1 : 7,181
ภาคเหนือ	1,800 / 13.6%	12,001,535	1 : 6,668
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,036 / 15.4%	21,877,600	1 : 10,745
รวมทั้งประเทศ	13,215 / 100.0%	64,930,085	1 : 4,913

แหล่งที่มา : รายงานบุคลากรด้านทันตสาธารณสุขประจำปี 2558 ของสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย, ข้อมูลปรับปรุงล่าสุด ถึงวันที่ 22 มี.ค. 2562

หมายเหตุ : * เป็นสัดส่วนของภาคต่อจำนวนรวมทั้งประเทศ

** ข้อมูลจำนวนประชากรปี 2558 จากสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าทันตแพทย์ส่วนใหญ่จะทำงานให้กับภาคเอกชนมากกว่าสังกัดหน่วยงานรัฐ และมีการกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานครคิดเป็นเกือบครึ่งของจำนวนทันตแพทย์ทั้งหมดทั่วประเทศ และเมื่อเทียบจำนวนทันตแพทย์กับจำนวนประชากร ในเขตกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนทันตแพทย์ต่อประชาชนสูงที่สุด และดีกว่าสัดส่วนของประเทศที่พัฒนาแล้วที่อ้างอิงจากท้องที่การอนามัยโลกอีกด้วย ในขณะเดียวกันในส่วนภูมิภาคมีสัดส่วนทันตแพทย์ต่อประชากรต่ำกว่าเขตกรุงเทพมหานครมาก โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นเขตที่มีสัดส่วนทันตแพทย์ต่อประชากรต่ำที่สุด จากปัญหาขาดแคลนทันตแพทย์ (รวมถึงบุคลากรทางการแพทย์อื่น) การกระจายตัวและการกระจุกตัวของบุคลากรในแต่ละพื้นที่ที่ยังมีความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาคุณภาพระบบบริการและจัดทำแผนกำลังคนด้านสุขภาพโดยภาพรวมของประเทศ

นอกจากนี้ กลุ่มผู้ใช้บริการทันตกรรมโดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือเมืองใหญ่ ในปัจจุบันมีสัดส่วนกลุ่มลูกค้าต่างชาติที่มาใช้บริการศูนย์ทันตกรรมของไทยเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการให้บริการมีคุณภาพดีในราคาที่ไม่สูงสำหรับชาวต่างชาติ และเนื่องจากระยะเวลาในการรักษาทันตกรรมไม่ต้องใช้เวลานาน ชาวต่างชาติบางกลุ่มจึงใช้บริการระหว่างการมาท่องเที่ยว หรือสามารถนัดเวลามาเพื่อการรักษาแบบไม่ต้องค้างคืนได้อย่างสะดวก

ภาวะการแข่งขัน

สถานพยาบาลที่ให้บริการด้านทันตกรรมที่จัดอยู่ในกลุ่มเดียวกันกับของกลุ่มบริษัท จะเป็นสถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ซึ่งได้แก่ คลินิกทันตกรรม, ศูนย์ทันตกรรม และศูนย์ทันตกรรมของโรงพยาบาล ซึ่งคลินิกทันตกรรมและศูนย์ทันตกรรม มีคุณสมบัติที่แตกต่างกันดังนี้

คลินิกทันตกรรม หมายถึง คลินิกที่จัดให้มีการประกอบวิชาชีพทันตกรรม ซึ่งดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมจำนวน 1 คน และต้องจัดให้มีหน่วยทำฟัน เครื่องมือและอุปกรณ์ทางทันตกรรมขั้นพื้นฐานครบถ้วน

ศูนย์ทันตกรรม หมายถึง คลินิกที่จัดให้มีการประกอบวิชาชีพทันตกรรม ซึ่งดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมจำนวน 3 คน และมีตารางเวลาปฏิบัติงานที่แน่นอน และมีทันตแพทย์อย่างน้อย 3 คนอยู่ปฏิบัติงานตลอดเวลาที่เปิดทำการ มีห้องทันตกรรมอย่างน้อย 3 ห้อง มีเครื่องเอกซเรย์ทางทันตกรรมอย่างน้อย 1 เครื่อง และมีเครื่องมืออุปกรณ์ทางทันตกรรมสำหรับการรักษาที่ครบถ้วน

ศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมของกลุ่มบริษัทถือเป็นกลุ่มคลินิกให้บริการด้านทันตกรรมอย่างครบวงจร และมีศักยภาพให้บริการเทียบเท่าระดับสากล โดยศูนย์ทันตกรรม และ/หรือ คลินิกทันตกรรมเอกชนที่ถือว่าเป็นคู่แข่งโดยตรงที่สำคัญของกลุ่มบริษัท ประกอบด้วย 1) ศูนย์ทันตกรรมหรือคลินิกทันตกรรมของบริษัท แอลดีซี เด็นทัล จำกัด (มหาชน); 2) ศูนย์ทันตกรรม “โรงพยาบาลฟัน” สุขุมวิท 49; 3) บางกอกสไมล์เด็นทัลกรุ๊ป และ 4) ศูนย์ทันตกรรมของโรงพยาบาลเอกชน เช่น โรงพยาบาลกรุงเทพ โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ เป็นต้น โดยคู่แข่งดังกล่าวถือเป็นศูนย์ทันตกรรมที่มีความพร้อมในการให้บริการทางทันตกรรมในระดับสูง และมีกลุ่มลูกค้าที่เข้ารับบริการใกล้เคียงกับของกลุ่มบริษัท ซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าในระดับที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูงถึงกลุ่มลูกค้าในระดับที่มีรายได้สูง เป็นกลุ่มที่ไม่คำนึงถึงอัตราค่าบริการมากนัก แต่มีความคาดหวังจากการบริการค่อนข้างสูงเพื่อให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลกรมพัฒนาธุรกิจการค้าพบว่าบริษัทที่ประกอบธุรกิจให้บริการด้านทันตกรรมที่มีรายได้รวมสูงสุด 5 อันดับแรก ในปี 2560 ได้แก่

รายชื่อ	รายได้รวม (ล้านบาท)
1. กลุ่มบริษัท	459.63
2. บริษัท แอลดีซี เด็นทัล จำกัด (มหาชน)	402.74
3. บริษัท โรงพยาบาลฟัน 2002 จำกัด	336.76
4. บริษัท อาร์เอสยู เฮลท์ แคร่ จำกัด	213.78
5. บริษัท แพทย์จัดฟัน จำกัด	119.22

นอกจากนี้ การดำเนินงานของแต่ละสาขาของกลุ่มบริษัทอาจประสบภาวะการแข่งขันกับคลินิกทันตกรรมอื่นที่อยู่ในทำเลที่ตั้งใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการให้บริการของศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมของกลุ่มบริษัท จะเน้นการให้บริการโดยทันตแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ มีคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการระดับสูง มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัย และใช้วัสดุที่ปลอดภัยในระดับสูง จึงอาจกล่าวได้ว่าคลินิกทันตกรรมทั่วไปเป็นคู่แข่งในทางอ้อมเท่านั้น

ผู้ประกอบการคลินิกทันตกรรมให้ความสำคัญเรื่องทำเลที่ตั้งคลินิกและคำนึงถึงความสะดวกในการเข้าถึงสถานบริการของผู้เข้ารับบริการมากขึ้น โดยการเข้าไปตั้งคลินิกทันตกรรมตามห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ มากขึ้น หรือสำหรับผู้ประกอบการที่มีเงินทุนสูงก็อาจจะเลือกทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพ สร้างเป็นอาคารแบบ stand alone เพื่อให้มีพื้นที่ให้บริการมากขึ้น มีห้องทันตกรรมมากขึ้น มีที่จอดรถเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้มาใช้บริการ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ประกอบการหลายรายเริ่มเร่งหากลยุทธ์เพื่อสร้างแรงจูงใจสำหรับการให้บริการผสมผสานไปกับการนำเทคโนโลยีทันสมัยของเครื่องมืออุปกรณ์มาใช้ในขณะเดียวกันก็มีการออกมาสร้างแบรนด์ที่มีความน่าสนใจและเข้าถึงผู้รับบริการให้มากขึ้น

กลุ่มบริษัทไม่เน้นการแข่งขันในด้านราคากับผู้ประกอบการรายอื่น ๆ แต่จะเน้นการพัฒนาการให้บริการและการรักษาที่มีคุณภาพเพื่อความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการเป็นหลัก จะใช้การตั้งราคาตามคุณภาพและคุณค่าที่ลูกค้ายอมรับในบริการ เพื่อให้คุณค่าต่อลูกค้ามากที่สุด

กลุ่มบริษัทใช้กลยุทธ์การบริการทางทันตกรรมเพื่อสร้างความแตกต่างกับคู่แข่ง โดยกำหนดกลุ่มลูกค้ากับงานบริการ เช่น กลุ่มลูกค้าที่ทำงานสายการบิน กลุ่มนี้จะเน้นรอยยิ้มและฟันที่สวยงาม เรียงตัวและขาว งานบริการที่ตรงกับกลุ่มนี้ ได้แก่ จัดฟันแบบใส, การทำวีเนียร์ และการฟอกสีฟันให้ขาว; กลุ่มลูกค้าที่เป็นนักเรียนนักศึกษา กลุ่มนี้จะเน้นเรื่องแฟชั่น ความน่ารัก การดูแลสุขภาพฟันให้แข็งแรง งานบริการที่ตรงกับกลุ่มนี้ ได้แก่ งานทันตกรรมจัดฟัน, การทำวีเนียร์, การฟอกสีฟัน และทันตกรรมทั่วไป และกลุ่มลูกค้าประเภท Entertainment กลุ่มนี้จะเน้นเรื่องความสวยงามของฟัน รอยยิ้ม ความสะอาดของช่องปาก งานบริการที่ตรงกับกลุ่มนี้ ได้แก่ จัดฟันแบบใส, งานครอบฟันและวีเนียร์, การฟอกสีฟันให้ขาว, รากฟันเทียม และทันตกรรมทั่วไป เป็นต้น

นอกจากนี้บริษัทฯ มีการทำวิจัยตลาดและพฤติกรรมของผู้มาใช้บริการ ซึ่งช่วยในเรื่องของการวัดผลและประเมินความต้องการของผู้มาใช้บริการโดยการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ หรือให้เสนอแนะผ่าน Website และ Social network ต่าง ๆ พร้อมกับการสอบถามข้อมูลผ่านพนักงานเคาน์เตอร์ซึ่งถือว่าใกล้ชิดกับลูกค้า เพื่อให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจในการบริการ และนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มาใช้บริการต่อไป

ช่องทางการขยายฐานลูกค้า

ปัจจุบันผู้เข้ารับบริการของกลุ่มบริษัทมี 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ 1) กลุ่มที่เดินทางมาใช้บริการที่คลินิกโดยตรง คิดเป็นประมาณร้อยละ 30; 2) กลุ่มที่มาจากการบอกต่อของผู้ที่เข้ามาใช้บริการแล้ว คิดเป็นประมาณร้อยละ 20; และ 3) กลุ่มที่สนใจหาข้อมูล และสอบถามเกี่ยวกับการรักษา โดยผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น Email, Website หรือสอบถามมายัง Contact Center ของกลุ่มบริษัท เป็นต้น คิดเป็นประมาณร้อยละ 50

กลุ่มบริษัทมีกลยุทธ์ที่จะสร้างแบรนด์ทั้ง 4 ให้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปให้มากขึ้น โดยเริ่มจากการมีเครื่องหมายตราบริการที่เป็นที่นาสนใจและจดจำง่าย, พัฒนาเว็บไซต์ของกลุ่มบริษัทเพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้สนใจให้มากขึ้นและเข้าใจง่าย โดยจะมีข้อมูลเบื้องต้นของการรักษาของแต่ละสาขา, ราคา และมาตรฐานด้านต่าง ๆ ของกลุ่มบริษัท, มีการผูก link ของกลุ่มบริษัทกับ Website ที่เกี่ยวข้องเช่น Website เกี่ยวกับสุขภาพ หรือที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เช่น Website: Thai Cabin Crew เนื่องจากกลุ่มพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินเป็นหนึ่งในกลุ่มเป้าหมายของสาขาทันตกรรมเพื่อความสวยงามของกลุ่มบริษัท, ช่องทาง Social Media เช่น Facebook โดยมีการเปิด Facebook page แยกเป็นแต่ละสาขา เพื่อวัตถุประสงค์ในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของแต่ละสาขาให้ง่าย รวดเร็วมากขึ้น อาทิเช่น Facebook page ของสาขาที่อยู่ในย่านที่เป็นที่นิยมของวัยรุ่นถึงวัยทำงาน การให้บริการด้านการจัดฟันก็จะมีผู้สนใจเข้าชมหรือหาข้อมูลเป็นจำนวนมาก ส่วน Facebook page ของสาขาที่อยู่ในย่านกลุ่มคนวัยทำงานจนถึงผู้สูงอายุ กลุ่มเป้าหมายกลุ่มดังกล่าวก็จะให้ความสนใจเกี่ยวกับการให้บริการด้านการทำรากฟันเทียม เป็นต้น มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์เฉพาะกลุ่มสื่อ Online และสังคม Online ของกลุ่มโดยตรง เพื่อให้สามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการได้ตรงกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทยังมี Contact Center สำหรับตอบคำถามและให้คำอธิบายเมื่อมีผู้สนใจเข้ารับบริการติดต่อมาทั้งทางโทรศัพท์, LINE, email หรือ Facebook ด้วย ซึ่งเจ้าหน้าที่ของ Contact Center จะต้องได้รับการฝึกอบรมให้สามารถตอบคำถามที่เกี่ยวกับการให้บริการและสามารถอธิบายเกี่ยวกับการรักษาเบื้องต้นของแต่ละสาขาได้ และยังคงมีทักษะให้การชักชวนหรือจูงใจให้ผู้เข้ามาสอบถามเข้ามาใช้บริการของกลุ่มด้วย โดยมีนโยบายว่าจะต้องตอบข้อสอบถามต่าง ๆ ภายใน 24 ชั่วโมง ทั้งนี้ การนัดหมายเพื่อพบแพทย์จะไม่สามารถทำนัดผ่านทางเว็บไซต์หรือทาง Facebook ได้ คนไข้ต้องติดต่อ Contact center หรือเจ้าหน้าที่ของแต่ละสาขาเท่านั้น

เว็บไซต์ของกลุ่มบริษัทที่เป็นช่องทางเข้าถึงผู้เข้ารับบริการในกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่

- www.dentalcorpthailand.com
- www.bangkokdentalcenter.com
- www.smilesignature.com
- www.phuketdentalssignature.com
- www.phuketsmilesignature.com
- www.identalplanet.com
- www.dentalvision.co.th

นอกจากนี้ ศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมบางสาขาของกลุ่มบริษัท (เฉพาะสาขาที่มีความพร้อมในการให้บริการคนไข้ต่างชาติ ได้แก่ BIDC, สาขารัชดาภิเษก, สาขาพารากอน, สาขาสยามสแควร์ และสาขาภูเก็ต) ยังอยู่ในรายชื่อของผู้ให้บริการทางทันตกรรมสำหรับคนไข้ชาวต่างชาติ ที่ทาง Agency ที่ให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism) โดยจะติดต่อและจัดโปรแกรมให้กับคนไข้ชาวต่างชาติที่ต้องการมาทำฟันในประเทศไทยโดยคนไข้สามารถเลือกผู้ให้บริการได้จากรายชื่อที่มีอยู่ โดย Agency เหล่านั้นเป็นผู้ติดต่อมายังกลุ่มบริษัทและมีการทำสัญญาแบ่งรายได้ให้เป็นค่าตอบแทน (Commission) ซึ่งเป็นอัตราปกติทั่วไปในตลาด ทั้งนี้ สาขาที่มีชาวต่างชาติมาใช้บริการเป็นจำนวนมากและมีสัดส่วนเกินครึ่งหนึ่งได้แก่ BIDC และสาขาที่ภูเก็ต โดยในช่วงปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนรายได้ของชาวต่างชาติของสาขาดังกล่าวเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 66 และร้อยละ 97 ของรายได้ของสาขานั้นตามลำดับ

กลุ่มบริษัทได้จัดกลุ่มลูกค้าเป้าหมายตามช่วงอายุ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีความสนใจในการรักษาที่ต่างกัน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

กลุ่มลูกค้า	การรักษา
วัยรุ่น (อายุ 12-21 ปี)	<ul style="list-style-type: none"> - ทันตกรรมทั่วไป - จัดฟัน - ฟอกสีฟัน
วัยทำงาน (อายุ 21-45 ปี)	<ul style="list-style-type: none"> - ทันตกรรมทั่วไป - จัดฟัน - ฟอกสีฟัน - รากฟันเทียม - เคลือบผิวหน้าฟันด้วยเซรามิก
วัยทำงานกลุ่มที่อายุ 45 ปีขึ้นไป	<ul style="list-style-type: none"> - ทันตกรรมทั่วไป - จัดฟัน - ฟอกสีฟัน - รากฟันเทียม - เคลือบผิวหน้าฟันด้วยเซรามิก

แนวโน้มอุตสาหกรรมในอนาคต

ช่วง 3 - 5 ปีที่ผ่านมา การให้บริการทางทันตกรรมไม่ได้เป็นแค่เพียงการรักษาหรือดูแลสุขภาพช่องปากเท่านั้น แต่รวมถึงการรักษาหรือให้บริการเพื่อความสวยงามเพิ่มมากขึ้น ทันตกรรมเพื่อความสวยงามเป็นการนำวิธีการทางทันตกรรมต่าง ๆ ในการช่วยเสริมสร้างมุ่งเน้นด้านการพัฒนาความสวยงามของฟันและรอยยิ้ม สร้างสรรค์ให้ฟันของผู้เข้ารับบริการมีความสวยงามได้ตามต้องการ ทั้งขนาด รูปร่าง การเรียงตัว และสีของฟัน ดังนั้นตลาดธุรกิจทันตกรรมจึงเป็นมีบริการด้านนี้เพิ่มขึ้นอย่างมาก นอกจากนี้ทันตกรรมจัดฟันซึ่งเป็นรักษาการเรียงฟันและการสบฟันที่ผิดปกติ และช่วยเสริมบุคลิกภาพนั้นได้รับความนิยมจากกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงานในช่วงที่ผ่านมาและคาดว่าจะมีต่อเนื่องต่อไปอีก ซึ่งยังไม่มีมีการทำการตลาดด้านทันตกรรมสวยงามนี้ยังเป็นรูปธรรม จึงทำให้มีโอกาสที่จะขยายตลาดได้อีกมาก

อย่างไรก็ตาม การให้บริการด้านทันตกรรมทั่วไปยังคงมีผู้เข้ารับบริการอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากปัจจุบันคนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสุขภาพช่องปากมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีรายได้อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง ซึ่งยินดีที่จะใช้จ่ายในส่วนของการรักษาหรือดูแลสุขภาพช่องปากของตนเอง จึงยังคงมีคลินิกทันตกรรมที่ให้บริการด้านทันตกรรมทั่วไปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ก็มีปัญหาในเรื่องการกระจุกตัวในกรุงเทพมหานครหรือเมืองใหญ่เท่านั้น นอกจากนี้กระทรวงสาธารณสุขอยู่ระหว่างการดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปาก (Oral Health Service Plan) พ.ศ. 2556 - 2560 ซึ่งจะมีหลักประกันสุขภาพเพื่อเป็นการลดอุปสรรคและภาระในการจ่ายค่ารักษาพยาบาลของประชาชน, โครงการผลิตทันตแพทย์เพิ่มปีละ 200 คนเป็นระยะเวลา 10 ปี เพื่อช่วยลดภาวะการขาดแคลนทันตแพทย์ ให้มีแนวโน้มที่ดีขึ้น และยังคงมีปัญหारेื่องการกระจุกตัวในกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาระบบบริการทันตกรรมตั้งแต่ปี 2554 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทันตกรรมและเพิ่มทันตบุคลากรในระดับโรงพยาบาล เพื่อส่งเสริมสุขภาพให้แก่ตำบลทุกแห่ง

จากการสำรวจของกระทรวงสาธารณสุข จะพบว่าประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ภาคกลางและภาคใต้ นิยมใช้บริการทันตกรรมจากคลินิกเอกชนเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือใช้บริการจากโรงพยาบาลชุมชน รองลงมาคือ คลินิกเอกชน ดังนั้นกลุ่มบริษัทซึ่งมีฐานการให้บริการหลักอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและมี 2 สาขาที่จังหวัดภูเก็ต (ภาคใต้) จึงมีโอกาสที่จะขยายธุรกิจได้อีกในอนาคต

การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งมีการเปิดเสรีธุรกิจการรักษาพยาบาล ทำให้มีโอกาสในการขยายการลงทุนและส่งออกบริการรักษาพยาบาลของผู้ประกอบการไทยในตลาดอาเซียนมากขึ้น ผู้ประกอบการไทยสามารถขยายการลงทุนเพื่อรองรับความต้องการการรักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้นในลักษณะการให้บริการรักษาเฉพาะทาง เช่น ศัลยกรรมด้านกระดูก ผ่าตัดหัวใจ ทันตกรรม และศัลยกรรมความงาม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การเปิดเสรีธุรกิจการรักษาพยาบาลเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ประกอบการไทยต้องปรับตัวเพื่อเตรียมรับมือกับการแข่งขันที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นจากประเทศในกลุ่ม และพัฒนาให้ธุรกิจการรักษาพยาบาลของไทยก้าวขึ้นเป็นศูนย์กลางสุขภาพหรือ Medical Hub ของเอเชียในอนาคต

2.4 การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

1) บุคลากรทางการแพทย์

กลุ่มบริษัทจัดหาทันตแพทย์ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านทันตกรรมทุกสาขา รวมถึงผู้ช่วยทันตแพทย์ผ่านการรับสมัครโดยประกาศทางสื่อต่าง ๆ เช่น โปสต์ใน Website ที่เป็นที่รู้จักกันว่าเป็น website ที่กลุ่มทันตแพทย์จะเข้าไปดูข้อมูลและมีการฝากข้อมูลของแต่ละคนไว้ ซึ่งเป็นช่องทางที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในวงการทันตกรรม นอกจากนี้วิธีการสรรหาทันตแพทย์ที่ได้ผลดีมาก คือ จากการแนะนำโดยทันตแพทย์ที่ประจำกับกลุ่มบริษัท หรือจากการแนะนำโดยอาจารย์ประจำคณะทันตแพทย์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ปัจจุบันกลุ่มบริษัท มีทันตแพทย์รวมประมาณ 150 คนและมีผู้ช่วยทันตแพทย์รวม 81 คน ซึ่งสามารถให้บริการแก่ผู้เข้ารับบริการได้อย่างเพียงพอ ไม่เคยประสบปัญหาขาดแคลนทันตแพทย์แต่อย่างใดตั้งแต่เปิดดำเนินการมา

เกณฑ์คุณสมบัติหลักของทันตแพทย์ที่กลุ่มบริษัทใช้ในการสรรหา ได้แก่ เป็นทันตแพทย์ที่จบการศึกษาจากคณะทันตแพทยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยทั้งไทยและต่างประเทศที่รัฐบาลรับรองวิทยฐานะ, มีประสบการณ์ประมาณ 3 - 5 ปี, มีความเชี่ยวชาญในการรักษา และต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตกรรมจากทันตแพทยสภา หรือถ้าเป็นทันตแพทย์ที่จบการศึกษาจากต่างประเทศ จะต้องมีการรับรองเป็นทางการจากสถาบันที่จบการศึกษา หรือทางบริษัทฯ จะส่งหนังสือไปสอบถามข้อมูลการศึกษา, การทำงานจากสถาบันการศึกษาและสถานที่ทำงานที่อ้างอิงในต่างประเทศด้วย ส่วนเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ช่วยทันตแพทย์ ได้แก่ วุฒิมัธยมศึกษาชั้นต้นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6, เคยผ่านการศึกษากับโรงเรียนการบริบาลด้านทันตกรรม โดยจะเน้นจากโรงเรียนของภาครัฐก่อน ซึ่งจะมีความรู้และประสบการณ์มากกว่า เนื่องจากใช้เวลาในการเรียน 1 ปี

เนื่องจากปัจจุบันมีภาวะขาดแคลนทันตแพทย์ ซึ่งคู่แข่งในธุรกิจหลายรายที่มีการขยายสาขาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับภาวะการแข่งขันในธุรกิจมีความรุนแรงมากขึ้น จึงมีความต้องการทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมากขึ้น การรักษาบุคลากรทางการแพทย์ โดยเฉพาะทันตแพทย์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการทำธุรกิจบริการทางทันตกรรม ดังนั้นกลุ่มบริษัทจึงมีแผนกแพทย์ที่มีหน้าที่ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทันตแพทย์, บริหารจัดการให้ทันตแพทย์ได้รับความสะดวกสบายในการทำงาน, บริหารเวลาและจัดตารางเวลาผู้เข้ารับบริการให้ทันตแพทย์แต่ละคนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงการบริหารจัดการให้ทันตแพทย์ทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น เพื่อให้การรักษาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ยังมีการประเมินคุณภาพงานของทันตแพทย์แต่ละคนด้วย เพื่อกำหนดค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมให้กับทันตแพทย์ รวมทั้งสร้างบรรยากาศในการทำงานให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรของทั้งองค์กร ทั้งนี้ผ่านมากลุ่มบริษัทยังไม่เคยประสบปัญหาขาดแคลนทันตแพทย์แต่อย่างใด

2) เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์

เครื่องมือและอุปกรณ์ทางทันตกรรมบางส่วนจะเกี่ยวเนื่องกับเทคโนโลยีเฉพาะทาง ซึ่งผู้ผลิตส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ จะมีการสั่งซื้อผ่านตัวแทนจำหน่ายในประเทศ ซึ่งในการสั่งซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ บริษัทฯ จะมีการทำสัญญาซื้อขายกับทางบริษัทตัวแทนจำหน่ายซึ่งมีการกำหนดราคาที่แน่นอนในสกุลเงินบาทไทย และมีข้อกำหนดของการให้บริการหลังการขายอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่มีข้อผูกพันในการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางทันตกรรมกับตัวแทนจำหน่ายหรือผู้ผลิตรายใดรายหนึ่งแต่อย่างใด นอกจากนี้กลุ่มบริษัทยังมีแผนกช่างที่สามารถดูแลการซ่อมบำรุงการใช้งานเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในเบื้องต้น ซึ่งจะแวะไปตรวจการใช้งานเครื่องมือและอุปกรณ์แต่ละสาขาเป็นประจำทุกสัปดาห์

ในการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ทางทันตกรรม ผู้บริหารของบริษัทฯ และทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจะเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ แล้วแผนกจัดซื้อจะเป็นผู้หารายละเอียดผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย

ของผู้ผลิตที่ผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์นั้น พร้อมกับข้อมูลราคาและเงื่อนไขประกอบ และจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ดังกล่าว โดยพิจารณาจากคุณสมบัติที่ตรงกับความต้องการ ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ราคาที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มบริษัท

3) แล็บทันตกรรม

แล็บทันตกรรมเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนด้านคุณภาพต่อการให้บริการทางทันตกรรม โดยเฉพาะสาขาทันตกรรมประดิษฐ์ เช่น ฟันเทียม สะพานฟัน ครอบฟัน เป็นต้น กลุ่มบริษัทจะคัดเลือกแล็บทันตกรรมที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นที่ยอมรับ และเชื่อถือในวงการทันตกรรม และมีมาตรฐานระดับสูง โดยที่ผ่านมากลุ่มบริษัทจะใช้บริการแล็บทันตกรรมมากกว่า 20 ราย โดยจะกระจายคำสั่งซื้อแบบไม่กระจุกตัวกับรายใดรายหนึ่ง แต่หารายใดสามารถผลิตงานคุณภาพที่ดีถูกต้องตามคุณสมบัติที่ต้องการ และให้ราคาและเงื่อนไขอื่น ๆ ที่ดีกว่ารายอื่น ก็จะส่งคำสั่งซื้อให้รายดังกล่าวมากกว่า กลุ่มบริษัทไม่มีข้อผูกพันใด ๆ กับแล็บทันตกรรมรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ

ปัจจุบัน DVT บริษัทย่อยของบริษัทฯ ให้บริการแล็บทันตกรรม โดยในเบื้องต้นมีแล็บทันตกรรมอยู่ที่จังหวัดภูเก็ต ที่ให้บริการกับคลินิกของกลุ่มบริษัทสาขาภูเก็ต และแล็บทันตกรรมที่ศูนย์ทันตกรรม BIDC เพื่อให้บริการด้านแล็บทันตกรรมกับสาขาในกรุงเทพฯ แต่เนื่องจากศักยภาพในการให้บริการแล็บทันตกรรมยังไม่สามารถสนับสนุนทุกสาขาของกลุ่มบริษัทได้ จึงยังมีความจำเป็นต้องใช้บริการแล็บทันตกรรมอื่น ๆ ต่อไป ทั้งนี้ ในปี 2561 DVT สามารถให้บริการแล็บทันตกรรมแก่กลุ่มบริษัทได้ประมาณร้อยละ 9 ของค่าใช้จ่ายแล็บทันตกรรมทั้งหมดของกลุ่มบริษัท

4) ยาและเวชภัณฑ์ และวัสดุทางทันตกรรม

การให้บริการและการรักษาทางทันตกรรมมีการสั่งจ่ายยาให้กับผู้รับบริการไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นยาชา ยาแก้ปวด ยารักษาการติดเชื้อ โดยมียาที่เป็นยาพิเศษเฉพาะน้อยมาก ดังนั้น การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ จึงเป็นการสั่งซื้อจากผู้ผลิตภายในประเทศหรือจากตัวแทนจำหน่ายของผู้ผลิตต่างประเทศ โดยจะต้องเป็นผู้ผลิตที่ได้รับใบอนุญาตในการผลิต และจัดจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ รวมถึงมีใบรับรองตามมาตรฐาน Good Manufacturing Practice (GMP)

ในประเทศไทยมีตัวแทนจำหน่ายของผู้ผลิตยาและเวชภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงของต่างประเทศและเป็นที่ยอมรับในวงการแพทย์หรือทันตกรรม และเป็นตัวแทนจำหน่ายอย่างเป็นทางการ ในการสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ กลุ่มบริษัทจะสั่งซื้อจากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย โดยดูจากคุณสมบัติยาและเวชภัณฑ์ต้องมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ ราคา ระยะเวลาในการจัดส่งสินค้า และเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทฯ บริษัทฯ ไม่มีข้อผูกพันในการซื้อยาและเวชภัณฑ์กับผู้จำหน่ายรายใดรายหนึ่งแต่อย่างใด

สำหรับวัสดุทางทันตกรรม ซึ่งเป็นวัสดุสิ้นเปลืองในการรักษาหรือให้บริการทางทันตกรรม คือวัสดุที่นำมาใช้ในงานทันตกรรมที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับฟันธรรมชาติ และต้องได้มาตรฐานสำหรับวัสดุที่ใช้ในงานทันตกรรมเท่านั้น ได้แก่ วัสดุอุดฟัน เช่น วัสดุอมัลกัม วัสดุเรซินสีเหมือนฟัน, ผงขัดฟัน, วัสดุพิมพ์ปากทุกชนิด, วัสดุทำเบ้าหล่อ และเซรามิกทางทันตกรรม เป็นต้น

ทั้งนี้กลุ่มบริษัทจะมีรายชื่อผู้จำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ และวัสดุทางทันตกรรมที่สามารถติดต่อสั่งซื้อได้ โดยจะมีการประเมินเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้แผนกคลังสินค้าของกลุ่มบริษัทจะบริหารจัดการยาและเวชภัณฑ์ รวมถึงวัสดุทางทันตกรรมให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีทะเบียนควบคุมการสั่งซื้อและการเบิกจ่ายให้สาขา รวมทั้งคอยตรวจนับปริมาณยาและเวชภัณฑ์ และวัสดุทางทันตกรรมในคลังสินค้าให้ในแต่ละขณะมีปริมาณที่เพียงพอสำหรับให้สาขาเบิกใช้ได้ทันเวลา โดยจะมีจำนวนขั้นต่ำที่ต้องมีของแต่ละรายการที่เพียงพอ ซึ่งจะต้องวางแผนและบริหารการสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ และวัสดุทางทันตกรรมต่าง ๆ ให้ทันเวลาที่ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อให้บริการของแต่ละสาขา

2.5 การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

กลุ่มบริษัทให้ความสำคัญในเรื่องการจัดเก็บและการป้องกันที่เกี่ยวกับวัสดุ ของเสียและขยะติดเชื้อที่เกิดจากการให้บริการทางทันตกรรม โดยให้ความสำคัญในส่วนของอุปกรณ์หรือภาชนะที่ใช้ในการจัดเก็บขยะติดเชื้อเป็นหลัก

ศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมของกลุ่มบริษัทมีการปฏิบัติตามการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดการ ควบคุม และกำจัดวัสดุและของเสียติดเชื้อที่เกิดจากการให้บริการทางทันตกรรมอย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ของกระทรวงสาธารณสุข และข้อบังคับกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์ การกำจัดมูลฝอย ซึ่งสามารถสรุปแนวทางปฏิบัติได้ดังนี้

1) มีการจัดเตรียมภาชนะที่เหมาะสมในการรองรับขยะทุกประเภท และมีแนวทางปฏิบัติในการคัดแยก ขนย้าย จัดเก็บ และกำจัดขยะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะมูลฝอยทั่วไป และวัสดุและขยะติดเชื้อทางทันตกรรม

ขยะมูลฝอยทั่วไป : คัดแยกขยะตามประเภทให้เหมาะสม จัดเก็บด้วยภาชนะที่มีฉีดยา เพื่อให้หน่วยงานกำจัดขยะนำไปกำจัดต่อไป

วัสดุและขยะติดเชื้อทางทันตกรรม : แบ่งออกเป็น

- แบบไม่มีคม ได้แก่ สำลี ผ้าก๊อช เป็นต้น โดยแยกจัดเก็บในภาชนะที่มีฉีดยา มีฝาปิด มีสัญลักษณ์หรือป้าย ที่ภาชนะจัดเก็บว่าเป็นขยะติดเชื้อ เพื่อรอนำไปกำจัดต่อไป

- แบบมีคม ได้แก่ เข็มฉีดยา ใบมีดสำหรับใช้ในการผ่าตัด เป็นต้น จะใส่ภาชนะที่ป้องกันการแทงทะลุ เช่น มีความหนาหรือเป็นภาชนะที่ทำจากวัสดุที่เป็นโลหะ มีฝาปิดมีฉีดยา และมีป้ายติดที่ภาชนะเพื่อให้ทราบว่าเป็นวัสดุและขยะติดเชื้อมีคม เป็นต้น

2) ธรณิศสร้างจิตสำนึกด้านการคัดแยกขยะให้ถูกต้องตั้งแต่ต้นทางให้กับเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อลดปริมาณ วัสดุและขยะติดเชื้อ พร้อมกับจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมเพื่อรองรับขยะแต่ละประเภทให้เหมาะสม เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจ เกิดขึ้นกับผู้จัดเก็บ/ผู้ขนย้าย/ผู้ทำลาย ก่อนส่งให้ทางเจ้าหน้าที่กำจัดขยะรับไปกำจัดด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ ต่อไป

3) ศูนย์ทันตกรรม BIDC ได้ทำสัญญาว่าจ้างผู้ให้บริการรับกำจัดขยะติดเชื้อโดยเฉพาะรายหนึ่ง บริษัท กรุงเทพ ธานี จำกัด ให้มารับขยะติดเชื้อที่แยกและจัดเก็บอย่างเหมาะสมแล้วไปดำเนินการกำจัดเป็นประจำทุก สัปดาห์

ส่วนคลินิกทันตกรรมแต่ละสาขาจะมีหน่วยงานเก็บขนมูลฝอย กลุ่มงานกทม. 2 ซึ่งถูกควบคุมและดูแลโดย กรุงเทพมหานคร มารับเพื่อนำไปกำจัดทำลายด้วยกรรมวิธีพิเศษและถูกต้องต่อไปเป็นประจำ

2.6 การจัดการด้านความปลอดภัย

กลุ่มบริษัทให้ความสำคัญในด้านความปลอดภัยในการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน การป้องกันและระงับอัคคีภัย เป็นต้น

1) **การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน** : กลุ่มบริษัทมีการประเมินความเสี่ยงและหามาตรการป้องกัน ธรณิศ เพื่อสร้างความตื่นตัวในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานในแต่ละฝ่าย มีการฝึกอบรมจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล มีการติดตามสถิติและแนวโน้มการเกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ มีการวิเคราะห์หาสาเหตุและกำหนดมาตรการป้องกัน

รวมถึงมีแนวทางในการดูแลบุคลากรที่ได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน

2) การป้องกันและระงับอัคคีภัย : กลุ่มบริษัทให้ความสำคัญต่อการป้องกันอัคคีภัยด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ที่จำเป็น ได้แก่ ระบบเตือนภัย อุปกรณ์ดับเพลิง มีการกำหนดพื้นที่จัดเก็บและปริมาณที่จัดเก็บสำหรับวัสดุไวไฟ และกำหนดผู้รับผิดชอบในการดูแลระบบต่าง ๆ ที่เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย เช่น ระบบสายไฟ นอกจากนี้มีการฝึกซ้อมแผนการอพยพในกรณีที่เกิดเหตุอัคคีภัยเป็นประจำทุกปี

นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทยังมีการทำประกันภัยแบบ All Risk ให้แก่ทุกสาขาของบริษัท เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ

3. ปัจจัยความเสี่ยง

คณะกรรมการบริษัทตระหนักดีว่าในการดำเนินธุรกิจใด ๆ ย่อมต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่าง ๆ เช่น ความเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการบริษัทจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขึ้นเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ สำหรับบริษัทฯ มีปัจจัยความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินการ ดังนี้

3.1. ความเสี่ยงด้านการดำเนินธุรกิจ

3.1.1 ความเสี่ยงจากการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์

บริษัทฯ ประกอบธุรกิจให้บริการด้านทันตกรรม ซึ่งเป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยทันตแพทย์ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ รวมถึงผู้ช่วยทันตแพทย์เป็นอย่างมาก ซึ่งในปัจจุบันสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนสามารถผลิตบุคลากรดังกล่าวได้ในจำนวนจำกัด ประกอบกับมีการขยายตัวและการแข่งขันของธุรกิจการให้บริการด้านทันตกรรมเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งการที่บุคลากรดังกล่าวจะมีความเชี่ยวชาญนั้น จะต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนา ทำให้ความต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นในอนาคต บริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนทันตแพทย์หรือผู้ช่วยทันตแพทย์ได้

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ มีมาตรการในการลดความเสี่ยงดังกล่าวโดย การมุ่งใจให้บุคลากรเหล่านั้นทำงานอยู่กับบริษัทฯ ในระยะยาว เพื่อเป็นการรักษามูลค่าบุคลากรทางการแพทย์ โดยบริษัทฯ ได้จัดให้มีแผนกแพทย์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทันตแพทย์ ให้ทันตแพทย์เกิดความสะดวกสบายในการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี อีกทั้งยังกำหนดค่าตอบแทนและตารางเวลาในการปฏิบัติงานของทันตแพทย์แต่ละท่านให้มีความเหมาะสม สำหรับผู้ช่วยทันตแพทย์นั้น แผนกสาขาจะเป็นผู้ดูแลให้แต่ละสาขามีจำนวนผู้ช่วยทันตแพทย์ที่เหมาะสมเพียงพอต่อการให้บริการของผู้มารับบริการในแต่ละสาขานั้น ๆ

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีการสรรหามูลค่าบุคลากรทางการแพทย์ผ่านหลากหลายช่องทาง เช่น การรับสมัครผ่านทางเว็บไซต์ต่าง ๆ การบอกต่อระหว่างบุคลากรทางการแพทย์ด้วยกันเอง รวมถึงการเป็นพันธมิตรกับสถานศึกษาต่าง ๆ รวมถึงคณะทันตแพทยศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อสร้างสายสัมพันธ์กับบุคลากรทางการแพทย์ที่มีคุณภาพต่าง ๆ เหล่านั้น เป็นต้น

3.1.2 ความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องจากผู้ใช้บริการ

เนื่องจากปัจจุบันประชาชนรับทราบข้อมูลในเรื่องสิทธิของผู้ป่วยหรือผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น โดยทางภาครัฐได้ออกกฎหมายเพื่อมารับรองคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ป่วยหรือผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น เช่น พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภค รวมทั้งผู้ป่วยในการดำเนินคดีกับผู้ให้บริการสถานพยาบาลเพิ่มมากขึ้น กฎหมายฉบับดังกล่าวจึงอาจมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการสถานพยาบาลตลอดจนบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งอาจทำให้บริษัทฯ มีความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องจากการให้บริการด้านการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น หากมาตรฐานหรือผลการให้บริการทางทันตกรรมของบริษัทฯ ไม่เป็นไปตามที่ผู้ให้บริการคาดหวัง ทำให้บริษัทฯ ต้องระมัดระวังและรอบคอบในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการ

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญในการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ การคัดกรองทันตแพทย์และผู้ช่วยทันตแพทย์ รวมทั้งคำนึงถึงสิทธิของผู้ป่วย ทั้งในด้านการให้ข้อมูล การบริหารความคาดหวังของผู้ใช้บริการ โดยมีการให้ผู้มาใช้บริการประเมินความพึงพอใจในการให้บริการภายหลังเข้ารับบริการให้บริการต่าง ๆ ของบริษัทฯ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการของบริษัทฯ ต่อไป นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังจัดให้มีช่องทางในการรับข้อเสนอแนะ คำติชม หรือข้อร้องเรียนต่าง ๆ ผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น สาขาต่าง ๆ ของบริษัทฯ ศูนย์บริการลูกค้าสัมพันธ์ (Contact Center) และสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เป็นต้น โดยบริษัทฯ มีกระบวนการรายงานและการแก้ไขปัญหาเมื่อมีคำร้องเรียนจากผู้ใช้บริการเพื่อเป็นการบริหารความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้อย่างทันท่วงที อีกทั้ง บริษัทฯ ยังมีการปรับปรุงคุณภาพและมีเครื่องมือชี้วัดการให้บริการให้ได้ตามมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงในด้านนี้

3.1.3. ความเสี่ยงด้านการแข่งขันในธุรกิจการให้บริการด้านทันตกรรม

ปัจจุบันการดำเนินธุรกิจและการให้บริการด้านทันตกรรมในประเทศไทยมีการแข่งขันที่สูงขึ้น จากการที่มีผู้ประกอบการรายใหม่ในตลาดเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ประกอบการแต่ละรายต่างใช้กลยุทธ์การแข่งขันทั้งในด้านราคา ด้านคุณภาพการให้บริการ และความเชี่ยวชาญทางการแพทย์ เพื่อพยายามรักษฐานลูกค้าเดิมและหากกลุ่มลูกค้าใหม่ นอกจากนี้ การเปิดเสรีการค้าภายใต้ข้อตกลงของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้เกิดการแข่งขันเพิ่มสูงขึ้นจากผู้ประกอบการรายใหม่ในกลุ่มประเทศอาเซียน ที่ขยายธุรกิจด้านการให้บริการด้านทันตกรรมเข้ามาในประเทศไทย ทำให้บริษัทฯ อาจสูญเสียกลุ่มลูกค้าไปให้แก่ผู้ประกอบการรายอื่น ๆ

อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้เตรียมรับมือกับการแข่งขันเพื่อรักษฐานลูกค้า โดยบริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญในการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ รวมถึงให้ฝ่ายการตลาดออกรายการส่งเสริมการขายให้เหมาะกับกลุ่มลูกค้าแต่ละประเภทของบริษัทฯ นอกจากนี้บริษัทฯ ยังจัดให้มีช่องทางประชาสัมพันธ์บริการ และตอบข้อซักถามผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น ศูนย์บริการลูกค้าสัมพันธ์ (Contact Center) และสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เป็นต้น โดยมีการอบรมพนักงานผู้ดูแลสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องและรวดเร็วแก่ผู้ที่สนใจเข้ารับบริการ

3.1.4. ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงรายได้จากผู้รับบริการชาวต่างชาติ

บริษัทฯ มีรายได้ส่วนหนึ่งจากผู้รับบริการชาวต่างชาติ ซึ่งรวมถึงผู้ที่มิถุนีลามาหรือทำงานในประเทศไทย หรือที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพื่อเข้ารับการรักษาโดยเฉพาะ โดยปัจจัยที่ทำให้ผู้รับบริการกลุ่มนี้เข้ามาใช้บริการด้านทันตกรรมในประเทศไทย ประกอบด้วยมาตรฐานและคุณภาพของการให้บริการทางการแพทย์ที่เป็นที่ยอมรับในระดับมาตรฐานสากล ค่าใช้จ่ายในการให้บริการที่สมเหตุสมผล และความมีชื่อเสียงด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย

ดังนั้นบริษัทฯ จึงมีความเสี่ยงจากวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการเข้ารับบริการด้านทันตกรรมในประเทศไทย ซึ่งบริษัทฯ ไม่สามารถควบคุมได้ อาทิ สถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศ รวมไปถึงภัยธรรมชาติต่าง ๆ และการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อปริมาณผู้รับบริการชาวต่างชาติที่จะเข้ามาใช้บริการด้านทันตกรรมในประเทศไทย บริษัทฯ จึงได้มีนโยบายในการกระจายฐานลูกค้า และรักษาสัดส่วนของกลุ่มลูกค้าในประเทศและต่างประเทศให้มีความเหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของลูกค้ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

3.1.5. ความเสี่ยงจากการไม่สามารถต่อสัญญาเช่าพื้นที่ในการประกอบธุรกิจ

บริษัทฯ มีการเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจากบุคคลภายนอก รวมถึงห้างสรรพสินค้าชั้นนำต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจให้บริการด้านทันตกรรมของบริษัทฯ โดยสัญญาเช่าส่วนใหญ่มีอายุสัญญาประมาณ 3 ปี หากผู้ให้เช่าไม่ต่ออายุสัญญาเช่าเมื่อครบกำหนดอายุสัญญา หรือผู้ให้เช่าบอกเลิกสัญญาเช่าก่อนครบกำหนดอายุสัญญา อาจส่งผลให้บริษัทฯ สูญเสียรายได้

และกลุ่มลูกค้าบางส่วนไป รวมถึงบริษัทฯ ยังต้องจัดหาสถานที่ตั้งแห่งใหม่เพื่อมาทดแทนสถานที่แห่งเดิม อีกทั้งบริษัทฯ อาจต้องมีการค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพิ่มเติมในการปรับปรุงให้สถานที่ตั้งแห่งใหม่นั้น พร้อมสำหรับการให้บริการด้านทันตกรรม อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ให้เช่าย่อยต่าง ๆ และปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในสัญญาเช่าอย่างเคร่งครัด ซึ่งบริษัทฯ เชื่อว่าจะสามารถทำให้บริษัทฯ ได้รับการต่อสัญญาเช่าอย่างต่อเนื่อง

3.1.6. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาล ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจภายใต้การกำกับควบคุมดูแลโดยกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงต้องได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล และต้องมีผู้ประกอบวิชาชีพทางทันตกรรมหรือทันตแพทย์ ที่มีใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลมาเป็นทันตแพทย์ประจำในแต่ละสาขาของบริษัทฯ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับสถานพยาบาล กฎหมายเกี่ยวกับบริษัท และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในการตีความกฎระเบียบในปัจจุบัน หรือการประกาศใช้กฎหมาย หรือกฎระเบียบใหม่ หรือการกำหนดนโยบายใหม่ที่มีแนวโน้มว่าจะมีความเข้มงวดมากขึ้น อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ การประกาศใช้กฎหมาย หรือกฎระเบียบใหม่ดังกล่าว ดังนั้น บริษัทฯ ไม่อาจรับรองได้ว่า การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบต่าง ๆ หรือการประกาศใช้กฎหมาย หรือกฎระเบียบใหม่ หรือการกำหนดนโยบายใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ในอนาคตจะไม่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ และ/หรือ บริษัทย่อยได้มีดำเนินการ และปฏิบัติตามมาตรฐานของระบบคุณภาพต่าง ๆ ที่สำคัญ อาทิ มาตรฐาน JCI Accreditation (Joint Commission International) มาตรฐาน ISO 9001 (International Organization for Standardization) ระบบการบริหารงานคุณภาพ เป็นต้น โดยการดำเนินการและการปฏิบัติตามแนวทางตามระบบมาตรฐานสากลดังกล่าว บริษัทฯ เชื่อว่าจะช่วยลดผลกระทบที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อบริษัทฯ ได้

3.2. ความเสี่ยงด้านการเงิน

3.2.1. ความเสี่ยงจากการชำระคืนเงินกู้ยืมแก่สถาบันทางการเงิน

ปัจจุบันบริษัทฯ ได้มีการจัดหาเงินทุนบางส่วนมาจากเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจตามปกติ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินรวมทั้งสิ้น 100.00 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินกู้ยืมระยะยาวทั้งจำนวน ส่วน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินรวมทั้งสิ้น 420.99 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น 38.34 ล้านบาท และเงินกู้ยืมระยะยาว 382.65 ล้านบาท ซึ่งภาระหนี้สินดังกล่าวทำให้บริษัทฯ จำเป็นที่จะต้องรักษาสภาพคล่องให้เพียงพอที่จะสามารถชำระคืนเงินต้นได้ตรงตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ยืมเงิน เพื่อไม่ให้เกิดการชำระคืนเงินกู้ยืมดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ หากบริษัทฯ ไม่สามารถชำระหนี้หรือปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาได้ จะมีผลให้เจ้าหนี้เงินกู้สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยผิดเงื่อนไข กำหนดเงื่อนไขอื่นใดเพิ่มเติม หรืออาจดำเนินการยึดหลักประกันของบริษัทฯ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

จากงบการเงินรวม ณ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 1.33 เท่า ซึ่งอัตราส่วนที่เพิ่มสูงขึ้น มีสาเหตุมาจากการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้ในก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรม และซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด (“DV”) อย่างไรก็ตาม ในปี 2561 บริษัทฯ มีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเท่ากับ 7.29 เท่า ซึ่งแสดงว่าบริษัทฯ มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามปกติ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีนโยบายในการบริหารกระแสเงินสดที่รัดกุม เพื่อรักษาความสามารถในการชำระหนี้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ซึ่งสามารถช่วยลดความเสี่ยงจากการชำระหนี้เงินกู้ยืมของบริษัทฯ ได้ รวมทั้งพยายามรักษาความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันการเงินต่าง ๆ ไว้อย่างต่อเนื่อง จากการที่บริษัทฯ ดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่กล่าวมาในข้างต้น บริษัทฯ เชื่อว่าจะทำให้ความเสี่ยงจากการชำระหนี้เงินกู้ยืมของกลุ่มบริษัทฯ อยู่ในระดับต่ำ

3.3. ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือการลงทุนของผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์

3.3.1. ความเสี่ยงจากการที่บริษัทฯ มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 50

ณ วันที่ 11 มีนาคม 2562 ครอบครัวยุติตันตาปูลถือหุ้นในบริษัทฯ จำนวน 134,407,535 หุ้น คิดเป็นประมาณร้อยละ 67.20 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทฯ จึงทำให้ครอบครัวยุติตันตาปูลสามารถควบคุมมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้เกือบทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแต่งตั้งกรรมการ หรือการขอมติในเรื่องอื่นที่ต้องใช้เสียงส่วนใหญ่ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ยกเว้นเรื่องกฎหมายหรือข้อบังคับบริษัทกำหนดต้องให้ได้รับเสียง 3 ใน 4 ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ดังนั้นผู้ถือหุ้นรายอื่นจึงอาจไม่สามารถรวบรวมคะแนนเสียงเพื่อตรวจสอบและถ่วงดุลเรื่องที่ผู้ถือหุ้นรายใหญ่เสนอได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้แต่งตั้งกรรมการอิสระรวมจำนวน 5 ท่าน จากคณะกรรมการรวมทั้งสิ้น 8 ท่าน อีกทั้งปัจจุบันกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน จากทั้งหมด 5 ท่าน ได้เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ ซึ่งคอยทำหน้าที่เข้าตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทฯ ดังนั้นบริษัทฯ จึงมีการถ่วงดุลอำนาจในการบริหารจัดการในระดับที่เหมาะสมเพื่อความโปร่งใสของการบริหารจัดการและเพื่อให้มีระบบที่สามารถตรวจสอบได้ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังจัดให้มีฝ่ายตรวจภายในที่ปฏิบัติงานเป็นอิสระตามความเหมาะสมและขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ โดยมีหน้าที่หลักในการดูแลระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

4. ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลสำคัญอื่น

4.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

ชื่อบริษัท	: บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) Dental Corporation Public Company Limited
ประเภทธุรกิจ	: ให้บริการด้านทันตกรรม คลินิกทันตกรรม
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: เลขที่ 157 ชั้นที่ 2 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
เลขทะเบียนบริษัท	: 0107559000281
โทรศัพท์	: 02-245-7197, 02-245-7198
โฮมเพจ	: www.dentalcorpthailand.com
ทุนจดทะเบียน	: 110.00 ล้านบาท
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	: 100.00 ล้านบาท

4.2 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทย่อย

4.2.1 บริษัท บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด

ชื่อบริษัท	: บริษัท บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด Bangkok International Dental Center Company Limited
ประเภทธุรกิจ	: ให้บริการด้านทันตกรรม ศูนย์ทันตกรรม
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: เลขที่ 157, 159 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
เลขทะเบียนบริษัท	: 0105548059776
โทรศัพท์	: 02-692-4433
โทรสาร	: 02-248-6196
โฮมเพจ	: www.bangkokdentalcenter.com
ทุนจดทะเบียน	: 20.00 ล้านบาท
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	: 20.00 ล้านบาท

4.2.2 บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

ชื่อบริษัท	: บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด Bangkok International Dental Hospital Company Limited
ประเภทธุรกิจ	: ให้บริการด้านทันตกรรม โรงพยาบาลทันตกรรม
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: เลขที่ 157 ชั้น 6 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
เลขทะเบียนบริษัท	: 0105550042800
โทรศัพท์	: -
โทรสาร	: -
โฮมเพจ	: -
ทุนจดทะเบียน	: 200.00 ล้านบาท
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	: 180.00 ล้านบาท

4.2.3 บริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด)

ชื่อบริษัท	: บริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด Dental Vision (Thailand) Company Limited
ประเภทธุรกิจ	: จำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: เลขที่ 42 ซอยห้วยสดีเสวี ถนนสุทธิสาร แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
เลขทะเบียนบริษัท	: 0105558071884
โทรศัพท์	: 02-693-4061 - 4
โทรสาร	: 02-693-4065
โฮมเพจ	: www.dentalvision.co.th
ทุนจดทะเบียน	: 300.00 ล้านบาท
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	: 200.10 ล้านบาท

4.2.4 บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด (จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2561)

ชื่อบริษัท	: บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด Dental All (Thailand) Company Limited
ประเภทธุรกิจ	: จำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม ให้บริการด้านแล็บทันตกรรม และให้บริการจัดฟันแบบบูรณาการ
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: เลขที่ 159 ชั้น 7 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
เลขทะเบียนบริษัท	: 0105561207970
โทรศัพท์	: -
โทรสาร	: -
โฮมเพจ	: -
ทุนจดทะเบียน	: 10.00 ล้านบาท
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	: 2.50 ล้านบาท

4.3 ข้อมูลบุคคลอ้างอิงอื่น ๆ

นายทะเบียนหลักทรัพย์ : บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD)

อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ชั้น 1 Tower B (ข้างสถานทูตจีน)

เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง

กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ : 02-009-9000

โทรสาร : 02-009-9991

TSD Call Center : 02-009-9999

ผู้สอบบัญชี : บริษัท สอบบัญชี ดี ไอ เอ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

นายณพฤกษ์ พิษณุวงศ์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 7764

เลขที่ 316/32 ซอยสุขุมวิท 22 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตย

เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110

โทรศัพท์ : 02-259-5300

โทรสาร : 02-260-1553

5. ข้อมูลหลักกริพย์ ผู้ถือหุ้น และนโยบายจ่ายเงินปันผล

5.1 หลักกริพย์ของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีทุนจดทะเบียนจำนวน 110,000,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 220,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.50 บาท โดยเป็นทุนที่ชำระแล้วจำนวน 100,000,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 200,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.50 บาท

5.2 ผู้ถือหุ้น

รายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นจากทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว ตามที่ปรากฏในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 11 มีนาคม 2562 มีดังนี้

	รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วน(ร้อยละ)
1	กลุ่มครอบครัวตันตাপกุล	134,407,535	67.20
	- นายพรศักดิ์ ตันตাপกุล	109,998,000	55.00
	- นางลูซินดา เฉิน	19,130,435	9.57
	- นางอารี ตันตাপกุล	1,817,800	0.91
	- นายพรชัย ตันตাপกุล	1,525,100	0.76
	- นางสาวจุริพร ตันตাপกุล	1,033,200	0.52
	- นางสาวพรวิไล ตันตাপกุล	840,500	0.42
	- นายพีรณัฐ ตันตাপกุล	62,500	0.03
2	นายไพบูลย์ เสรีวัฒนา	7,205,500	3.60
3	กลุ่มครอบครัวหิตโกเมท	3,317,900	1.66
	- นายธนศักดิ์ หิตโกเมท	3,296,500	1.65
	- นางสาวณัฐธิดา หิตโกเมท	21,400	0.01
4	กลุ่มครอบครัวคุณารัตนอังกร	5,434,782	2.72
	- นายวิรัตน์ คุณารัตนอังกร	2,717,391	1.36
	- นางธนัชพร คุณารัตนอังกร	2,717,391	1.36
5	กลุ่มครอบครัววัลลภศิริ	5,472,083	2.74
	- นายวิษณุ วัลลภศิริ	2,569,533	1.28
	- นายรักชิต วัลลภศิริ	1,449,275	0.73
	- นายศราวุฒ วัลลภศิริ	1,449,275	0.73
	- นางอมรรัตน์ วัลลภศิริ	4,000	0.00

	รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วน(ร้อยละ)
6	นายอนุชิต กิจธารทอง	2,280,000	1.14
7	กลุ่มครอบครัวบุญแสวง	2,210,000	1.11
	- นายอนุรักษ์ บุญแสวง	2,015,000	1.01
	- นางปิยะรัตน์ บุญแสวง	195,000	0.10
8	กลุ่มครอบครัวพึ่งพาพงศ์	1,974,200	0.99
	- นายปรีดา พึ่งพาพงศ์	1,973,400	0.99
	- นางสาวเพ็ญใจ พึ่งพาพงศ์	800	0.00
9	กลุ่มครอบครัวเบญจกุล	2,281,300	1.14
	- นายเชนทร์ เบญจกุล	1,621,900	0.81
	- นางสาวสินี เบญจกุล	225,400	0.11
	- นางสาวณัฐวิภา เบญจกุล	224,000	0.11
	- นายนครินทร์ เบญจกุล	210,000	0.11
10	กลุ่มครอบครัวศิริวัฒนากุล	1,800,000	0.90
	- นายปณิธาน ศิริวัฒนากุล	1,533,000	0.77
	- นางวีณา ศิริวัฒนากุล	267,000	0.13
11	อื่น ๆ	33,616,700	16.81
	รวม	200,000,000	100.00

หมายเหตุ : * รายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ถูกจัดกลุ่มตามความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นการเปิดเผยตามมาตรา 69 ของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 โดยไม่เกี่ยวกับลักษณะความสัมพันธ์หรือพฤติกรรมที่เข้าลักษณะเป็นการกระทำร่วมกับบุคคลอื่น ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 7/2552 แต่อย่างใด

5.3 นโยบายการจ่ายเงินปันผล

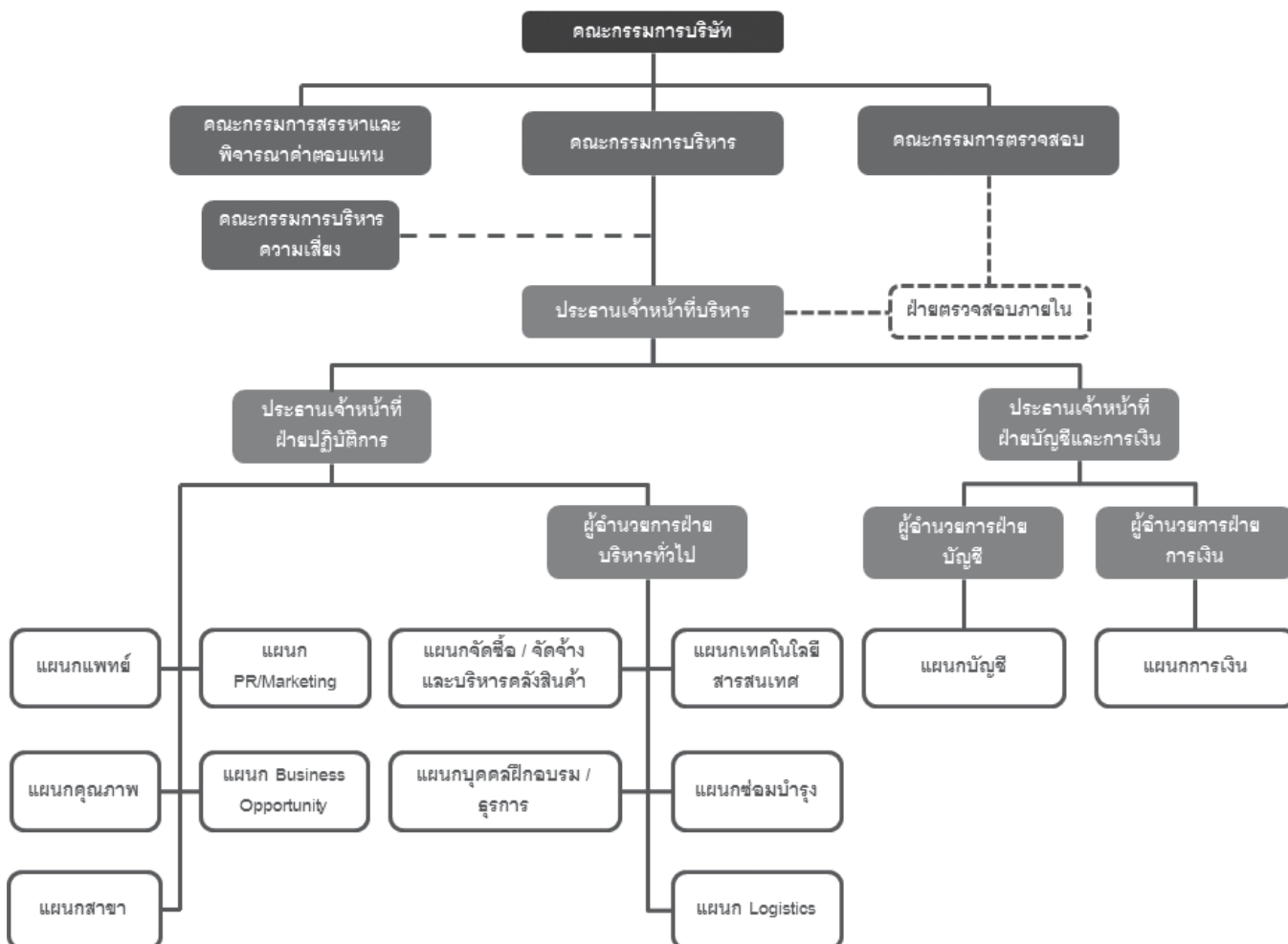
บริษัทฯ มีนโยบายการจ่ายเงินปันผลในแต่ละปีในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิของงบการเงินเฉพาะกิจการ หลังจากหักภาษีเงินได้นิติบุคคล และเงินสำรองต่าง ๆ ทุกประเภทตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทฯ และกฎหมาย หากไม่มีเหตุจำเป็นอื่นใดและการจ่ายเงินปันผลนั้นไม่มีผลกระทบต่อภาระดำเนินงานปกติของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินปันผลดังกล่าว อาจมีการเปลี่ยนแปลง โดยขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินของบริษัทฯ สภาพคล่อง แผนการลงทุน รวมถึงปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับในการบริหารงาน ความจำเป็น และความเหมาะสมอื่น ๆ ในอนาคต ซึ่งการจ่ายเงินปันผลดังกล่าว อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้พิจารณา ทั้งนี้ มติคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการอนุมัติการจ่ายเงินปันผลจะต้องนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณา เว้นแต่เป็นการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล ซึ่งคณะกรรมการบริษัท มีอำนาจอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลได้ โดยต้องแจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมครั้งต่อไป

6. โครงสร้างการจัดการ

6.1 แผนภาพโครงสร้างการจัดการของบริษัทฯ

6.2 คณะกรรมการบริษัทฯ และคณะกรรมการชุดย่อย

6.2.1 คณะกรรมการบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการบริษัทฯ มีจำนวนทั้งหมด 8 ท่าน ประกอบด้วย

ชื่อ	ตำแหน่ง
1. นางณัฏฐา รัตนเลิศ	ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ
2. นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล	รองประธานกรรมการ / ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
3. นางสาวเสาวณีย์ บุญผลิต	กรรมการอิสระ
4. นางลูซินดา เฉิน	กรรมการ / ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ
5. นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล	กรรมการ / ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน
6. นายไพโรจน์ เจตนชัย	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ
7. นายประพันธ์ พิชัยวัฒน์โกมล	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ
8. นายวิบูลย์ พจนาลัย	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ

โดยมี นายอดิศักดิ์ เอื้อตระกูลพานิช เป็นผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริษัทฯ

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

กรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนบริษัท คือ นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล ลงลายมือชื่อร่วมกับ นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล และประทับตราสำคัญของบริษัทฯ หรือนางลูซินดา เฉิน ลงลายมือชื่อร่วมกับ นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล และประทับตราสำคัญของบริษัทฯ

ทั้งนี้ ใน ปี 2560 และปี 2561 จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ และจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมเป็นดังต่อไปนี้

ชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	
	ปี 2560	ปี 2561
1. นางณัฏฐา รัตนเลิศ	7 / 7	5 / 5
2. นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล	7 / 7	5 / 5
3. นางสาวเสาวณีย์ บุญผลิต	7 / 7	5 / 5
4. นางลูซินดา เฉิน	7 / 7	4 / 5
5. นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล	7 / 7	5 / 5
6. นายสมพงษ์ เลิศฤทธิ ¹	2 / 2	-
7. นายไพโรจน์ เจตนชัย	7 / 7	5 / 5
8. นายประพันธ์ พิชัยวัฒน์โกมล	6 / 7	5 / 5
9. นายวิบูลย์ พจนาลัย	7 / 7	4 / 5

หมายเหตุ : 1. ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2559 และออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2560

6.2.2 คณะกรรมการตรวจสอบ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วย กรรมการอิสระที่ไม่เป็นผู้บริหารของบริษัทฯ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

ชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายไพโรจน์ เจตนชัย	ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. นายประพันธ์ พิชัยวัฒน์โกมล	กรรมการตรวจสอบ
3. นายวิบูลย์ พจนาลัย	กรรมการตรวจสอบ

โดยมี นายวิบูลย์ พจนาลัย เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ทางบัญชีและการเงิน และมี นายอดิศักดิ์ เอื้อตระกูลพานิช ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

ทั้งนี้ ในปี 2560 และปี 2561 จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และจำนวนครั้งที่กรรมการตรวจสอบแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมเป็นดังต่อไปนี้

ชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	
	ปี 2560	ปี 2561
1. นายไพโรจน์ เจตนชัย	5 / 5	4 / 4
2. นายประพันธ์ พิชัยวัฒน์โกมล	4 / 5	4 / 4
3. นายวิบูลย์ พจนาลัย	5 / 5	3 / 4

6.2.3. คณะกรรมการบริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการบริหารประกอบด้วย กรรมการบริหาร จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

ชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล	ประธานกรรมการบริหาร
2. นางลูซินดา เฉิน	กรรมการบริหาร
3. นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล	กรรมการบริหาร

โดยมี นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริหาร

ทั้งนี้ ในปี 2560 และ 2561 จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการบริหาร และจำนวนครั้งที่กรรมการบริหารแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมเป็นดังต่อไปนี้

ชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	
	ปี 2560	ปี 2561
1. นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล	2 / 2	2 / 2
2. นางลูซินดา เฉิน	2 / 2	2 / 2
3. นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล	2 / 2	2 / 2

6.2.4 คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนประกอบด้วย กรรมการอิสระที่ไม่เป็นผู้บริหารของบริษัทฯ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

ชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายไพโรจน์ เจตนชัย	ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
2. นายประพันธ์ พิชัยวัฒน์โกมล	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
3. นายวิบูลย์ พจนาลัย	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

โดยมี นายประทีป วาณิชย์กอกูล ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

ทั้งนี้ ในปี 2560 และ 2561 จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน และจำนวนครั้งที่กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมเป็นดังต่อไปนี้

ชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	
	ปี 2560 ¹	ปี 2561
1. นายไพโรจน์ เจตนชัย	-	1 / 1
2. นายประพันธ์ พิชัยวัฒน์โกมล	-	1 / 1
3. นายวิบูลย์ พจนาลัย	-	1 / 1

หมายเหตุ: 1. เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาค่าตอบแทนกรรมการประจำปี 2561 ก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

6.2.5 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการบริหารความเสี่ยงจำนวน 3 ท่าน ดังนี้

ชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล	ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
2. นางลูซินดา เฉิน	กรรมการบริหารความเสี่ยง
3. นายประทีป วาณิชย์กอกูล	กรรมการบริหารความเสี่ยง

ทั้งนี้ ในปี 2560 และ 2561 จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และจำนวนครั้งที่กรรมการบริหารความเสี่ยงแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมเป็นดังต่อไปนี้

ชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	
	ปี 2560	ปี 2561
1. นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล	2 / 2	1 / 1
2. นางลูซินดา เฉิน	2 / 2	1 / 1
3. นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล	2 / 2	1 / 1
4. นายกิตติ กาญจโนภาส ²	2 / 2	-

หมายเหตุ : 1. ออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2560

6.3 ผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะผู้บริหารประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 5 ท่าน ดังนี้

ชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. นางลูซินดา เฉิน	ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ
3. นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล	ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน
4. นายศุภกิตต์ ช้องสุข	ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป
5. นายอดิศักดิ์ เอื้อตระกูลพานิช	ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี

6.4 เลขาธิการบริษัท

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการบริษัทฯ มีมติแต่งตั้ง นายอดิศักดิ์ เอื้อตระกูลพานิช เป็นเลขาธิการบริษัท เพื่อช่วยดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการบริษัท ในการดูแลบริหารกิจการให้ดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้อง โปร่งใส และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.5 คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

6.5.1 คำตอบแทนกรรมการ

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561 ได้มีมติอนุมัติคำตอบแทนในรูปแบบของเบี้ยประชุมต่อครั้งสำหรับกรรมการประจำปี 2561 เป็นดังนี้

- ประธานกรรมการบริษัท	17,000 บาท
- ประธานกรรมการตรวจสอบ	15,000 บาท
- ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน	12,000 บาท
- กรรมการตรวจสอบ	14,000 บาท
- กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน	10,000 บาท
- กรรมการบริษัท	12,000 บาท

ในปี 2560 และปี 2561 คณะกรรมการบริษัทฯ ได้รับค่าตอบแทนรวมทั้งสิ้น เท่ากับ 746,000 บาท และ 839,000 บาท ตามลำดับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ชื่อ	ค่าตอบแทน (บาท)	
	ปี 2560	ปี 2561
1. นางณัฏฐา รัตนเลิศ	107,000.00	117,000.00
2. นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล	70,000.00	82,000.00
3. นางสาวเสาวณีย์ บุญผลิต	70,000.00	82,000.00
4. นางลูซินดา เฉิน	70,000.00	58,000.00
5. นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล	70,000.00	82,000.00
6. นายสมพงษ์ เลิศฤทธิ ¹	10,000.00	-
7. นายไพโรจน์ เจตนชัย	129,000.00	152,000.00
8. นายประพันธ์ พิชัยวัฒน์โกมล	99,000.00	132,000.00
9. นายวิบูลย์ พจนาลัย	121,000.00	134,000.00

หมายเหตุ : 1. ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2559 และออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2560

6.5.2 ค่าตอบแทนผู้บริหาร

ในปี 2560 และปี 2561 ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทได้รับค่าตอบแทน ในรูปของเงินเดือน โบนัส และผลตอบแทนอื่น (โดยไม่รวมค่าตอบแทนกรรมการที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น) รวมทั้งสิ้น 14.34 ล้านบาท และ 12.58 ล้านบาท ตามลำดับ

6.5.3 ค่าตอบแทนอื่น

6.5.3.1 ค่าตอบแทนอื่นของกรรมการ

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561 ได้มีมติอนุมัติสวัสดิการค่ารักษาทางทันตกรรม สำหรับกรรมการและครอบครัว ประจำปี 2561 เป็นดังนี้

- กรรมการและครอบครัวมีสิทธิที่จะได้รับบริการการรักษาทางทันตกรรมจากศูนย์ทันตกรรมของกลุ่มบริษัทฟรี เป็นจำนวนเงิน 50,000 บาท/ปี
- สำหรับค่าบริการการรักษาทางทันตกรรมส่วนที่เกิน 50,000 บาทขึ้นไป กรรมการและครอบครัวจะได้รับส่วนลด 15%
- ครอบครัวกรรมการ ได้แก่ คู่สมรสตามกฎหมาย และบุตร

6.5.3.2 ค่าตอบแทนอื่นของผู้บริหาร

บริษัทฯ ได้จัดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยจดทะเบียนเพิ่มนายจ้างเข้าร่วมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ไทยพาณิชย์ มาสเตอร์ฟันด์ ซึ่งจดทะเบียนแล้ว โดยมีบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนไทยพาณิชย์ จำกัด เป็นผู้จัดการกองทุน ซึ่งพนักงานและผู้บริหารทุกคนสามารถสมัครเป็นสมาชิกได้โดยสมาชิกจะจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนโดยให้นายจ้างหักจากค่าจ้างแล้วนำส่งเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ 2 - 5 ของค่าจ้าง และนายจ้างมีพันธะที่จะจ่ายเงินสมทบให้แก่กองทุน ในวันเดียวกับที่สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ในอัตราเดียวกับเงินสะสม

6.6 บุคลากร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีพนักงานทั้งหมด 189 คน 201 คน และ 315 คน ตามลำดับ ซึ่งแยกตามสายงานได้ดังนี้

สายงาน	จำนวนพนักงาน ณ วันที่		
	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561
แผนก PR / Marketing	3	4	7
แผนก Management	9	7	10
แผนกคุณภาพ	2	2	3
แผนกจัดซื้อ / จัดจ้าง และบริหารคลังสินค้า	2	4	12
แผนกบุคคลฝึกอบรม / ธุรการ	6	7	12
แผนกบัญชี	6	6	14
แผนกการเงิน	12	14	17
แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ	3	3	3
แผนกซ่อมบำรุง	3	2	17
แผนก Logistics	-	-	7
แผนก Support	12	11	13
แผนก Operation	119	128	152
แผนกเวชระเบียน	1	2	2
แผนก Contact Center	7	8	7
แผนกพยาบาล	2	2	1
แผนก Lab-Coordinator	2	1	1
แผนก Sales	-	-	37
รวมทั้งสิ้น	189	201	315

การเปลี่ยนแปลงจำนวนพนักงานในอดีต

ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา บริษัทฯ มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนพนักงานดังแสดงในตารางด้านล่างนี้ โดยการเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.4 ของจำนวนพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 นั้นมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มจำนวนพนักงานในส่วนการให้บริการลูกค้า และผู้ช่วยทันตแพทย์เพื่อรองรับปริมาณงานและจำนวนสาขาที่เพิ่มขึ้น สำหรับการเพิ่มขึ้นร้อยละ 56.71 ของจำนวนพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 นั้นมีสาเหตุหลักมาจากการเข้าซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด (“DV”)

จำนวนพนักงาน ณ วันที่	จำนวน (คน)	เพิ่มขึ้น / (ลดลง)	ร้อยละ
31 ธันวาคม 2559	189	-	-
31 ธันวาคม 2560	201	12	+6.4
31 ธันวาคม 2561	315	114	+56.71

ข้อพิพาทด้านแรงงานที่สำคัญในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา
-ไม่มี-

ผลตอบแทนรวมของพนักงาน

ผลตอบแทนรวมของพนักงานบริษัทฯ ในปี 2559 ปี 2560 และปี 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : บาท

ลักษณะผลตอบแทน	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
จำนวนคน	189	201	315
เงินเดือน	54,547,188.43	63,671,225.52	86,443,179.41
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	565,865.04	782,772.48	950,897.09
สวัสดิการและอื่นๆ	8,333,930.52	7,797,593.21	15,832,446.20
ค่ากะ ค่าล่วงเวลา	1,791,338.31	1,752,110.25	1,854,165.10
รวม	65,238,322.30	74,003,701.46	105,080,687.80

นโยบายด้านการพัฒนาบุคลากร

บริษัทฯ ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาบุคลากรในองค์กร เพื่อให้บุคลากรมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะปฏิบัติภารกิจขององค์กรให้เป็นที่สำเร็จ โดยพนักงานทุกคนครอบคลุมพนักงานประจำ (full time) และพนักงานชั่วคราว (Part Time) จะได้รับการฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรมประจำปี และบริษัทฯ ยังสนับสนุนให้พนักงานได้รับการศึกษาและฝึกอบรมระหว่างประจำการ รวมถึงการศึกษาและฝึกอบรมอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างและเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ โดย

- อำนวยความสะดวกสถานที่ห้องประชุมและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงคอมพิวเตอร์ และ Internal Web ที่ให้บริการข้อมูลภายในขององค์กร

- เชิญวิทยากรที่ทรงความรู้ตามหัวข้ออบรมหมายรวมถึงการอบรมทั้งภายในและนอกองค์กร
- ให้พนักงานมีเวลาสำหรับการอบรมเพิ่มเติมความรู้

7. การกำกับดูแลกิจการ

7.1 นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

บริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามหลักการที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์ฯ) โดยกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานทุกคนปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทยังได้มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนมุ่งมั่นที่จะนำเอาหลักสำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ บริษัทฯ ทั้ง 6 ประการ คือ

1.1 ความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตนเอง สามารถชี้แจงและอธิบายการตัดสินใจนั้นได้ (Accountability)

1.2 ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้วยขีดความสามารถและประสิทธิภาพที่เพียงพอ (Responsibility)

1.3 การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเท่าเทียมกัน มีความเป็นธรรม และมีคำอธิบาย (Equitable Treatment)

1.4 ความโปร่งใสในการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง (Transparency)

1.5 การมีวิสัยทัศน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรในระยะยาว (Vision to Create Long Term Value)

1.6 การมีจริยธรรมและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ (Ethics) มาใช้ในการดำเนินงาน มีโครงสร้างการบริหารที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม

2. คณะกรรมการบริษัทมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ นโยบายและแผนงานที่สำคัญของบริษัทฯ โดยจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยเสี่ยงและวางแผนทางการบริหารจัดการที่มีความเหมาะสม รวมทั้งต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าระบบบัญชี รายงานทางการเงินและการสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือ

3. คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้พิจารณากำหนดจรรยาบรรณของบริษัทฯ เพื่อให้คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร พนักงาน รวมถึงลูกจ้างทุกคนใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ ควบคู่ไปกับข้อบังคับและระเบียบของบริษัทฯ

4. มีการเปิดเผยสารสนเทศของบริษัทฯ ทั้งในเรื่องทางการเงินและที่ไม่ใช่เรื่องทางการเงินอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้ และทันเวลา เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบริษัทฯ ได้รับสารสนเทศอย่างเท่าเทียมกัน มีหน่วยงานประชาสัมพันธ์และหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ รับผิดชอบในเรื่องการให้ข้อมูลกับนักลงทุนและประชาชนทั่วไป

5. ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ และมีช่องทางในการสื่อสารกับบริษัทฯ ที่เหมาะสม

6. มีระบบการคัดสรรบุคลากรที่จะเข้ามารับผิดชอบในตำแหน่งบริหารที่สำคัญทุกระดับอย่างเหมาะสม และมีกระบวนการสรรหาที่โปร่งใส เป็นธรรม

ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ รวมทั้งเพื่อเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุนทั่วไป และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในระยะยาว โดยแนวทางปฏิบัติสามารถแบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

บริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญและสิทธิของผู้ถือหุ้นในความเป็นเจ้าของบริษัทฯ โดยควบคุมบริษัทฯ ผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการบริษัทให้ทำหน้าที่แทนตน และมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัทฯ บริษัทฯ จึงส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตน โดยสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น ได้แก่ สิทธิในการออกเสียง สิทธิในการมอบฉันทะ การซื้อขายหรือโอนหุ้น การมีส่วนแบ่งในกำไรของกิจการ การได้รับข่าวสารข้อมูลของบริษัทฯ อย่างเพียงพอ การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ แต่งตั้งผู้สอบบัญชี และสิทธิตัดสินใจเรื่องสำคัญๆ ที่อาจมีผลกระทบกับบริษัทฯ เช่น การจัดสรรเงินปันผล การกำหนดหรือการแก้ไขข้อบังคับและหนังสือบริคณห์สนธิ การลดทุนหรือเพิ่มทุน และการอนุมัติรายการพิเศษ เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ที่ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น รายละเอียดดังนี้

1. การประชุมผู้ถือหุ้น

1.1. บริษัทฯ จะเปิดเผยนโยบายในการสนับสนุน หรือส่งเสริมผู้ถือหุ้นทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ถือหุ้นประเภทสถาบันให้เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น

1.2. บริษัทฯ จะให้ข้อมูล วัน เวลา สถานที่ และวาระการประชุม พร้อมทั้งข้อมูลประกอบการประชุมอย่างละเอียดให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าก่อนการประชุม ตลอดจนข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจในที่ประชุมแก่ผู้ถือหุ้นเป็นการล่วงหน้าอย่างเพียงพอและทันเวลา

1.3. บริษัทฯ จะอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิในการเข้าร่วมประชุมและออกเสียงอย่างเต็มที่ และไม่กระทำใด ๆ ที่เป็นการจำกัดโอกาสการเข้าประชุมของผู้ถือหุ้น

1.4. บริษัทฯ จะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม โดยกำหนดหลักเกณฑ์ การส่งคำถามล่วงหน้าให้ชัดเจน และแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบพร้อมทั้งส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการลงมติ รวมถึงการแพร่ข้อมูลดังกล่าวใน website ของบริษัทฯ เป็นการล่วงหน้า

1.5. บริษัทฯ จะสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นใช้หนังสือมอบฉันทะรูปแบบที่ผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางลงคะแนนเสียงได้ และควรเสนอชื่อกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 คนเป็นทางเลือกในการมอบฉันทะของผู้ถือหุ้น

2. การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้น

2.1. บริษัทฯ จะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถซักถามประธานคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องได้

2.2. ในการประชุมผู้ถือหุ้น จัดให้มีการลงมติเป็นแต่ละรายการในกรณีที่วาระนั้นมีหลายรายการ เช่น วาระการแต่งตั้งกรรมการ

2.3. บริษัทฯ จะจัดให้มีบุคคลที่เป็นอิสระเป็นผู้ตรวจนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น และเปิดเผยให้ที่ประชุมทราบพร้อมบันทึกไว้ในรายงานการประชุม

2.4. บริษัทฯ จะจัดให้มีการใช้บัตรลงคะแนนเสียงในวาระที่สำคัญเพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ในกรณีมีข้อโต้แย้งในภายหลัง

2.5. ประธานในที่ประชุมให้ผู้ถือหุ้นมีโอกาสดูการแสดงความเห็นและตั้งคำถามต่อที่ประชุมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ ได้

2.6. คณะกรรมการบริษัทจะส่งเสริมให้บริษัทฯ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งการลงทะเบียนผู้ถือหุ้น การนับคะแนนและแสดงผล เพื่อให้การดำเนินการประชุมสามารถกระทำได้รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ

3. การจัดทำรายงานการประชุม และการเปิดเผยมติการประชุมผู้ถือหุ้น

3.1. รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นมีการบันทึกการชี้แจงขั้นตอนการลงคะแนน และวิธีการแสดงผลคะแนนให้ที่ประชุมทราบก่อนดำเนินการประชุม และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นตั้งประเด็น หรือซักถาม รวมทั้งบันทึกคำถามคำตอบ และผลการลงคะแนนในแต่ละวาระว่ามีผู้ถือหุ้นเห็นด้วย คัดค้าน และงดออกเสียงเป็นอย่างไร รวมถึงควรบันทึกรายชื่อกรรมการผู้เข้าร่วมประชุมและกรรมการที่ลาประชุมด้วย

3.2. บริษัทฯ เปิดเผยให้สาธารณชนทราบถึงผลการลงคะแนนของแต่ละวาระในการประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้นบน website ของบริษัทฯ

4. สิทธิในการแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการ รวมทั้งการกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการ

4.1 การแต่งตั้งกรรมการ

4.1.1 บริษัทฯ จะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในการเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล โดยเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในที่ประชุมผู้ถือหุ้น พร้อมแนบประวัติย่อของกรรมการแต่ละคนที่จะเสนอแต่งตั้งและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ

4.1.2 ตามข้อบังคับของบริษัทฯ กำหนดให้ ในการประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่งเป็นจำนวน 1 ใน 3 โดยให้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่งก่อน กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับเลือกเข้ารับตำแหน่งอีกก็ได้

4.2 การถอดถอนกรรมการ

ในการถอดถอนกรรมการคนใดคนหนึ่งออกจากตำแหน่งก่อนถึงคราวออกตามวาระให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและข้อบังคับของบริษัทฯ โดยต้องใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง

4.3. การกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการ

ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในการพิจารณาค่าตอบแทนของกรรมการ ทั้งที่เป็นตัวเงินและ/หรือมีใช้ตัวเงินเพื่อให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติเป็นประจำทุกปี รวมทั้ง นำเสนอหลักเกณฑ์และนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนและค่าตอบแทนของกรรมการในแต่ละตำแหน่งทั้งที่เป็นตัวเงินและ/หรือมีใช้ตัวเงินเพื่อให้ผู้ถือหุ้นรับทราบเป็นประจำทุกปีด้วย

5. สิทธิในการอนุมัติแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดค่าสอบบัญชี

บริษัทฯ จะกำหนดให้การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดค่าสอบบัญชี ต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติโดยผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทุกครั้ง ซึ่งผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ต้องมีความเป็นอิสระและเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยบริษัทฯ จะแนบรายละเอียดเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีที่เสนอเข้ารับการแต่งตั้ง สำนักงานสอบบัญชีที่สังกัด ประสบการณ์ความสามารถของผู้สอบบัญชี ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี จำนวนปีที่ผู้สอบบัญชีรายนั้นเป็นผู้สอบบัญชีให้บริษัทฯ (กรณีเสนอแต่งตั้งรายเดิม) และค่าบริการของผู้สอบบัญชี และ/หรือค่าบริการอื่น (ถ้ามี) ไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุมและเผยแพร่บนเว็บไซต์บริษัทฯ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถพิจารณาความเหมาะสมของผู้สอบบัญชีก่อนพิจารณาอนุมัติ

6. สิทธิในการรับส่วนแบ่งกำไร

บริษัทฯ จะกำหนดให้การจัดสรรส่วนแบ่งกำไรให้ผู้ถือหุ้นในรูปเงินปันผล ต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติ โดยผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทุกครั้ง

นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนฯ และข้อบังคับบริษัทฯ กำหนดว่า “คณะกรรมการอาจจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นไปเป็นครั้งคราวในเมื่อเห็นว่าบริษัทฯ มีผลกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้น และรายงานให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมคราวต่อไป”

อย่างไรก็ตาม ในการจ่ายเงินปันผล และ/หรือเงินปันผลระหว่างกาลดังกล่าว ขึ้นอยู่กับแผนการลงทุนและแผนการขยายกิจการของบริษัทฯ ฐานะทางการเงินและผลประกอบการ รวมทั้งความจำเป็นและความเหมาะสมอื่น ๆ ประกอบ

7. สิทธิในการได้รับข้อมูล ข่าวสาร ผลการดำเนินงาน และนโยบายการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอและทันเวลา

บริษัทฯ มีนโยบายในการเปิดเผยต่อผู้ถือหุ้นด้วยความโปร่งใส ถูกต้อง ครบถ้วน โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิเข้าถึงและได้รับข้อมูล ข่าวสาร ผลการดำเนินงาน และนโยบายการบริหารงานของบริษัทฯ ที่เปิดเผยอย่างเพียงพอ สม่ำเสมอ ทันเวลาและเท่าเทียมกัน โดยสามารถติดต่อบริษัทฯ หรือรับข้อมูลผ่านช่องทางติดต่อต่าง ๆ อาทิ

- ช่องทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- เว็บไซต์บริษัทฯ : www.dentalcorpthailand.com
- โครงการนักวิเคราะห์เยี่ยมชมกิจการ (Analyst Site Visit)
- โครงการผู้ถือหุ้นเยี่ยมชมกิจการ (Shareholder Site Visit)
- การแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน (Press Conference) / จดหมายข่าว (Press Release)
- กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น

สิทธิอื่นใดของผู้ถือหุ้นเป็นไปตามที่พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกำหนด

หมวดที่ 2 สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัท เคารพในสิทธิของผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน โดยบริษัทฯ มีนโยบายเปิดเผยข่าวสารข้อมูลของบริษัทฯ ในด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ถูกต้อง และโปร่งใส ซึ่งรวมถึงสิทธิที่ผู้ถือหุ้นพึงมีพึงได้รับ หรือเรื่องที่มีผลกระทบต่อบริษัทฯ โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

- บริษัทฯ จะดำเนินการประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางการจัดประชุมผู้ถือหุ้นที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลในการประชุมผู้ถือหุ้น โดยบริษัทฯ จะแจ้งกำหนดการประชุม พร้อมระเบียบวาระ และความเห็นของกรรมการต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทอย่างน้อย 28 วันก่อนวันนัดประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทฯ จะจัดทำหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นเผยแพร่ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ บริษัทฯ จะแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการออกเสียง ลงมติ รวมทั้งสิทธิการออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละประเภทหุ้น
- ผู้ถือหุ้นทุกรายมีสิทธิและความเท่าเทียมกันในการรับทราบสารสนเทศ การแสดงความเห็น และตั้งคำถามใด ๆ ต่อที่ประชุม ตามระเบียบวาระการประชุมและเรื่องที่เสนอ โดยประธานที่ประชุมมีหน้าที่จัดสรรเวลาให้เหมาะสมและส่งเสริมให้มีการแสดงความคิดเห็นและซักถามในที่ประชุม
- ผู้ถือหุ้นทุกรายมีสิทธิเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้นให้ชัดเจนเป็นการล่วงหน้าเพื่อแสดงถึงความเป็นธรรมและความโปร่งใสในการพิจารณาว่าจะเพิ่มวาระที่ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอหรือไม่
- ในการประชุมผู้ถือหุ้น จะดำเนินการประชุมโดยเรียงตามวาระที่ได้แจ้งไว้ในหนังสือเชิญประชุม โดยไม่มีการเพิ่มเติมวาระอื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุม ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม
- บริษัทฯ จะจัดให้มีการใช้บัตรลงคะแนนในทุกวาระการประชุมที่ต้องการลงคะแนนเสียง ทั้งนี้เพื่อความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ในกรณีมีข้อโต้แย้งในภายหลัง พร้อมทั้งตรวจนับคะแนนเสียง และเปิดเผยผลการลงคะแนนเสียงและบันทึกมติของที่ประชุมไว้อย่างชัดเจนในรายงานการประชุม
- บริษัทฯ จะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้เสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเป็นการล่วงหน้าและให้โอกาสใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายคน

- กรรมการบริษัท และผู้บริหารจะต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียของตนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณะกรรมการบริษัท สามารถพิจารณาธุรกรรมของบริษัทฯ ที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์และสามารถตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของบริษัทฯ โดยรวม ทั้งนี้ กรรมการและผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียกับธุรกรรมที่ทำกับบริษัทฯ ไม่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำธุรกรรมดังกล่าว

- กรรมการบริษัท และผู้บริหารจะต้องรายงานการถือครองหลักทรัพย์ตามที่กฎหมายกำหนด และจัดส่งรายงานดังกล่าวให้แก่คณะกรรมการบริษัทฯ เป็นประจำ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี

- ห้ามไม่ให้มีการใช้โอกาสหรือข้อมูลที่ได้จากการเป็นกรรมการ ผู้บริหาร ในการหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นในทางมิชอบ เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์ โดยใช้ข้อมูลภายใน การนำข้อมูลภายในไปเปิดเผยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการและผู้บริหารถือเป็นการเอาเปรียบ หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้นโดยรวม เป็นต้น

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทฯ มีนโยบายในการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียและคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกของบริษัทฯ ผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากบริษัทฯ ตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการบริษัทฯ ควรพิจารณาให้มีกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างบริษัทฯ กับผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความมั่งคั่ง ความมั่นคงทางการเงิน และความยั่งยืนของกิจการ ในระบบการกำกับดูแลกิจการที่มีผู้มีส่วนได้เสียหลายกลุ่มด้วยกัน ที่สำคัญ ได้แก่ ลูกค้า, พนักงาน, คู่ค้า, ผู้ถือหุ้นหรือผู้ลงทุน, เจ้าหนี้ และชุมชนที่บริษัทฯ ตั้งอยู่ สังคมหรือภาครัฐ และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอื่น ได้แก่ คู่แข่ง เป็นต้น โดยคณะกรรมการบริษัท ได้กำหนดนโยบายให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม โดยคำนึงถึงสิทธิของ ผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวตามกฎหมาย หรือตามข้อตกลงที่มีกับบริษัทฯ ดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และทันเวลา เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้แล้ว บริษัทฯ ยังได้จัดให้มีช่องทางรับแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียน หรือข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะใดที่แสดงว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับผลกระทบ หรือมีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบอันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ หรือจากการปฏิบัติของพนักงานบริษัทฯ เกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายหรือจรรยาบรรณ รวมถึงพฤติกรรมที่อาจส่งถึงการทุจริต การปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกัน หรือการกระทำที่ขาดความระมัดระวังและขาดความรอบคอบ โดยบริษัทฯ จะดำเนินการตรวจสอบชั้นตอนและบันทึกการสอบสวนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และไม่เปิดเผยซึ่งผู้แจ้งเบาะแส รวมทั้งดำเนินการจัดเก็บข้อมูลการร้องเรียนเป็นความลับ เพื่อคุ้มครองผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้แจ้งเบาะแสดังกล่าว

1. ผู้ถือหุ้น

บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะรับผิดชอบและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับผู้ถือหุ้น คำนึงถึงการเจริญเติบโตของบริษัทฯ อย่างยั่งยืน และให้ผลตอบแทนที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการให้มีผลประโยชน์ที่ดียิ่งขึ้น และมีการพัฒนาธุรกิจอย่างต่อเนื่อง โดยการดำเนินงานอย่างโปร่งใส ด้วยระบบบัญชี ระบบการควบคุม และตรวจสอบภายในที่เชื่อถือได้

ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ไว้ในจริยธรรมธุรกิจของกลุ่มบริษัทฯ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่าง ๆ โดยสรุปจริยธรรมว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ได้ดังนี้

จริยธรรมว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัท มีแนวทางปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่และดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นโดยสม่ำเสมอ (Accountability to Shareholders) มีการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ถือหุ้นอย่างถูกต้อง ครบถ้วน มีมาตรฐานโดยอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายหลักจริยธรรมและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี

2. บริหารกิจการของบริษัทฯ ให้มีความเจริญก้าวหน้า มั่นคง โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพ อย่างเต็มที่ ตลอดจนตัดสินใจดำเนินการใด ๆ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบ (Duty of Care) และเป็นธรรม เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นโดยรวม

3. กำกับดูแลการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่า บริษัทฯ มีสถานะทางการเงิน การบริหารและการจัดการที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อปกป้องและเพิ่มผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น

4. จัดการดูแลไม่ให้ทรัพย์สินใด ๆ ของบริษัทฯ เสื่อมค่า สูญหาย หรือสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์

5. ไม่แสวงหาประโยชน์ให้ตนเองและผู้เกี่ยวข้อง โดยเปิดเผยข้อมูลภายในใด ๆ ของบริษัทฯ ที่เป็นความลับ และ/หรือยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะ ต่อบุคคลภายนอกอันจะนำมาซึ่งผลเสียของบริษัทฯ

6. เคารพสิทธิของผู้ถือหุ้นโดยรายงานสถานะและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศ ให้ผู้ถือหุ้นทุกรายทราบอย่างเท่าเทียมกัน สม่าเสมอ ทันเวลา ถูกต้องและครบถ้วนตามความจริง โดยมีข้อมูลสนับสนุน ที่มีเหตุผลอย่างเพียงพอ และเป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

7. ไม่ดำเนินการใด ๆ ในลักษณะซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัทฯ โดยมีได้แจ้งให้บริษัทฯ ทราบ

2. พนักงาน

พนักงานถือเป็นปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จขององค์กร บริษัทฯ จึงมุ่งมั่นสร้างระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล และการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นธรรม บริษัทฯ สรรหาและรักษาพนักงานที่มีความสามารถและประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน โดยมุ่งพัฒนาและเพิ่มพูนความสามารถของพนักงานอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งเสริมพนักงานให้มีโอกาส ในความก้าวหน้าและมั่นคงในอาชีพ ตลอดจนปฏิบัติต่อพนักงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีแนวทางปฏิบัติต่อพนักงานดังนี้

1. ปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความเคารพในเกียรติ ศักดิ์ศรี และหลักสิทธิมนุษยชน

2. การแต่งตั้ง โยกย้าย รวมถึงให้รางวัลและลงโทษพนักงานกระทำด้วยความสุจริตใจและตั้งอยู่บนพื้นฐาน ของความรู้ ความสามารถ ความเหมาะสม และเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

3. ประเมินผลงานและความก้าวหน้าของพนักงานอย่างสม่าเสมอ

4. ให้ผลตอบแทนในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นธรรมและความเหมาะสมตามความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพ ตำแหน่งงาน ความรับผิดชอบและผลการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละคน โดยจะพิจารณาให้สอดคล้องกับผลการดำเนินงาน ของบริษัทฯ สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม

5. จัดให้มีสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่เหมาะสม ให้กับพนักงานโดยเทียบเคียงกับบริษัทอื่นที่อยู่ใน ธุรกิจเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงาน เป็นต้น

6. สนับสนุนและให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ความสามารถและศักยภาพที่เป็นประโยชน์ต่อพนักงาน ทุกระดับอย่างต่อเนื่องและสม่าเสมอ เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงานของพนักงาน

7. ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงานเพื่อสุขอนามัยและความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ของพนักงานอยู่เสมอ

8. จัดให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกและสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับลูกจ้างที่ทุพพลภาพ

9. ส่งเสริมให้พนักงานมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นและสนับสนุนให้มีการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัว พนักงานให้มีความสุขและสามารถพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

10. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพนักงาน และเคารพสิทธิในการรวมกลุ่มของพนักงาน ในอันที่จะเสนอแนะหรือ กำหนดแนวทางการทำงาน และ/หรือข้อตกลงต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย และสร้างความสัมพันธ์อันดีในการทำงาน ร่วมกัน ตลอดจนมีช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนการกระทำความผิด แนวทางการไต่สวนหาข้อเท็จจริง และการปกป้อง ผู้แจ้งเบาะแส

11. ส่งเสริมให้พนักงานปฏิบัติงานภายใต้วัฒนธรรม และค่านิยมที่ดีร่วมกัน ตลอดจนมีความสามัคคีภายในองค์กร
12. บริหารงานโดยระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงในหน้าที่การงานของพนักงาน
13. ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน (เช่น การจ้างงาน การเลิกจ้าง) และสวัสดิภาพของพนักงาน

3. ลูกค้า

บริษัทฯ มีความมุ่งมั่นในการสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของลูกค้า เพื่อให้ได้รับผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพและเป็นธรรมในระดับราคาที่เหมาะสม โดยมีแนวทางปฏิบัติต่อลูกค้าและผู้บริโภคดังนี้

1. ดำเนินการสนองความต้องการของลูกค้าด้วยคุณภาพของสินค้าและบริการที่ดีในราคาที่เหมาะสม โดยพนักงานที่มีคุณภาพ ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
2. มีการศึกษา ประเมิน และปรับปรุงผลกระทบของสินค้าและ/หรือบริการที่อาจเกิดขึ้นกับผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนควบคุมดูแลสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ ตรงตามมาตรฐาน ข้อกำหนด กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
3. ให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เพียงพอและเป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจของผู้บริโภคสินค้าและ/หรือบริการ โดยไม่จงใจปกปิดเนื้อหาหรือให้ข้อมูลเท็จหรือจงใจให้ผู้บริโภคสินค้าและ/หรือบริการเข้าใจผิด อันเป็นเหตุให้ลูกค้าเข้าใจผิดเกี่ยวกับคุณภาพ ปริมาณหรือเงื่อนไขใด ๆ ของสินค้าหรือบริการนั้น ๆ
4. จัดให้มีกระบวนการที่ลูกค้าสามารถแจ้งถึงปัญหาของการนำสินค้าไปใช้ หรือการให้บริการที่ไม่เหมาะสมผ่านทาง E-mail หรือ Call Center เพื่อที่บริษัทฯ จะได้ป้องกัน/แก้ไขปัญหให้กับลูกค้าได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม รวมทั้งนำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงหรือพัฒนาสินค้าและการให้บริการดังกล่าวต่อไป
5. สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในอันที่จะเสริมสร้างและธำรงรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างลูกค้ากับบริษัทฯ ให้ยั่งยืนสืบไป

4. คู่ค้า คู่แข่งทางการค้า และเจ้าหนี้

บริษัทฯ ยึดถือความเสมอภาคและความซื่อสัตย์ในการดำเนินธุรกิจและผลประโยชน์ร่วมกันบนหลักจรรยาบรรณที่ดี ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกาและเงื่อนไขที่มีต่อคู่สัญญาอย่างเคร่งครัด สร้างพันธมิตรทางการค้า รวมทั้งรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีกับทุกฝ่าย

จริยธรรมว่าด้วยการปฏิบัติต่อคู่ค้า

คณะกรรมการบริษัทฯ ปฏิบัติต่อคู่ค้าด้วยความเสมอภาคและคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกัน โดยแนวทางปฏิบัติต่อคู่ค้าดังนี้

1. ปฏิบัติต่อคู่ค้าอย่างเสมอภาค เป็นธรรมและตั้งอยู่บนพื้นฐานของการได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรมต่อทั้งสองฝ่าย
2. ปฏิบัติตามสัญญาหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด และในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งได้ ต้องรีบแจ้งให้คู่ค้าทราบโดยเร็ว เพื่อร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไขโดยใช้หลักความสมเหตุสมผล
3. ไม่เรียกรับ หรือ ยอมรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่ไม่สุจริตในการค้ากับคู่ค้า
4. ในกรณีที่มิใช่ข้อมูลว่ามีการเรียกรับหรือยอมรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่ไม่สุจริตเกิดขึ้น จะต้องเปิดเผยข้อมูลต่อคู่ค้า เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา โดยไม่ชักช้า
5. มีนโยบาย หรือมาตรการในการตรวจสอบ คัดกรองคู่ค้าของบริษัทฯ เช่น ผู้ผลิต ผู้รับจ้างต่าง ๆ รวมทั้งสนับสนุนการทำธุรกิจกับคู่ค้าที่ดำเนินกิจการอย่างเป็นธรรม ไม่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน และตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

6. ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนบุคคลหรือองค์กรใด ๆ ที่ทำธุรกิจผิดกฎหมาย หรือเป็นภัยต่อสังคมและความมั่นคงของประเทศ

7. มุ่งมั่นในการรักษาสัมพันธภาพที่ยั่งยืนกับลูกค้าและคู่สัญญาและให้ความเชื่อถือซึ่งกันและกัน

จริยธรรมว่าด้วยการปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้า

คณะกรรมการบริษัท ดำเนินธุรกิจภายใต้กรอบกติกาของการแข่งขันเสรีและเป็นธรรม โดยแนวทางปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้าดังนี้

1. ประพฤติปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้า ภายใต้กรอบกติกามารยาทของการแข่งขันที่ดี และเป็นธรรม
2. ไม่กระทำโดยเจตนาเพื่อทำลายชื่อเสียงของคู่แข่งทางการค้าด้วยการกล่าวหาในทางเสื่อมเสีย โดยปราศจากซึ่งข้อมูลอันอาจกล่าวอ้างได้
3. ไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่น หรือคู่แข่งทางการค้า

จริยธรรมว่าด้วยการปฏิบัติต่อเจ้าหนี้

คณะกรรมการบริษัท ยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจเพื่อสร้างความเชื่อถือให้กับเจ้าหนี้ โดยมีแนวทางปฏิบัติต่อเจ้าหนี้ดังนี้

1. ปฏิบัติตามสัญญาหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด รวมถึงภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง หรือมีเหตุทำให้ผิดนัดชำระหนี้ ต้องรีบแจ้งให้เจ้าหนี้ทราบโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไขโดยใช้หลักความสมเหตุสมผล
2. บริหารจัดการเงินทุนให้มีโครงสร้างที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และรักษาความเชื่อมั่นต่อเจ้าหนี้
3. ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนบุคคลหรือองค์กรใด ๆ ที่ทำธุรกิจผิดกฎหมาย หรือเป็นภัยต่อสังคมและความมั่นคงของประเทศ
4. มุ่งมั่นในการรักษาสัมพันธภาพที่ยั่งยืนกับเจ้าหนี้และให้ความเชื่อถือซึ่งกันและกัน

5. ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม

บริษัทฯ ได้ดำเนินธุรกิจด้วยสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จึงมีความตระหนัก ห่วงใยและใส่ใจถึงความปลอดภัยของชุมชน และคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมอยู่เสมอ บริษัทฯ ยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อคุณและให้ความใส่ใจต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมโดยรวม รวมทั้งมุ่งปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งบริษัทฯ ได้ดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการป้องกันและลดผลกระทบที่เกิดหรืออาจเกิดขึ้นกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมโดยมีนโยบาย/แนวทางปฏิบัติต่อชุมชน สิ่งแวดล้อม และสังคมส่วนรวม ดังต่อไปนี้ ในการนี้ บริษัทฯ จะเปิดเผยกิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการตามนโยบาย/แนวปฏิบัติดังกล่าว รวมทั้งจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทฯ ไว้ในรายงานประจำปีหรืออาจจัดทำเป็นฉบับแยกต่างหากจากรายงานประจำปีตามความเหมาะสม

1. ส่งเสริมให้มีการให้ความรู้และฝึกอบรมแก่พนักงาน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อชุมชน สิ่งแวดล้อมและสังคมส่วนรวมให้เกิดขึ้นในหมู่พนักงานทุกระดับและสนับสนุนให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่บริษัทฯ จัดขึ้น
2. มีส่วนร่วมทางสังคม ในการให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม ตลอดจนปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีในการให้การอุปถัมภ์กิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ
3. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ความสามารถทางด้านกีฬา การพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
4. มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม ในเรื่องสาธารณประโยชน์ การรักษาสุขภาพแวดล้อม และการพัฒนาชุมชน ตลอดจนโครงการสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของคนในชุมชน

5. มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดทำโครงการทำฟันฟรีสำหรับพระภิกษุสงฆ์
6. อนุรักษ์และสร้างจิตสำนึกให้แก่พนักงานในการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากร และพลังงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ไม่กระทำการใด ๆ ที่จะมีผลเสียหายต่อชื่อเสียงของประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
8. ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนบุคคลหรือองค์กรใด ๆ ที่ทำธุรกิจผิดกฎหมาย หรือเป็นภัยต่อสังคมและความมั่นคงของประเทศ
9. ปฏิบัติหรือควบคุมให้มีการปฏิบัติตาม ข้อกำหนด และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

หมวดที่ 4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

บริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญของบริษัทฯ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน โปร่งใส ตรงไปตรงมา ตรวจสอบได้ ในระยะเวลาเหมาะสม และเป็นประโยชน์เพื่อการตัดสินใจในการลงทุน การบริหารงาน และตัดสินใจดำเนินการใด ๆ สำหรับผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย บริษัทฯ จึงมีหน้าที่ให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ด้วยความเป็นธรรม ด้วยข้อมูลที่เหมาะสม ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันเวลา และผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน โดยผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รายงานประจำปี สื่อต่าง ๆ ตลอดจนเว็บไซต์ของบริษัทฯ โดยมีนโยบาย/แนวทางปฏิบัติต่อชุมชน สิ่งแวดล้อม และสังคมส่วนรวมดังต่อไปนี้

- บริษัทฯ จะเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้ เป็นอย่างน้อยในเว็บไซต์ของบริษัทฯ ได้แก่
    1. วิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัทฯ
    2. ลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ
    3. รายชื่อคณะกรรมการบริษัทฯ และผู้บริหาร
    4. งบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ทั้งฉบับปัจจุบันและของปีก่อนหน้า
    5. แบบ 56-1 และรายงานประจำปี ที่สามารถให้ดาวน์โหลดได้
    6. ข้อมูลหรือเอกสารอื่นใดที่บริษัทฯ นำเสนอต่อนักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน หรือสื่อต่าง ๆ
    7. โครงสร้างการถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม
    8. โครงสร้างกลุ่มบริษัทฯ รวมถึงบริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทร่วมค้า และ Special purpose enterprises/vehicles (SPEs/SPVs)
    9. กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และมีสิทธิออกเสียง
    10. การถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมของกรรมการ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้บริหารระดับสูง
    11. หนังสือเชิญประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น
    12. ข้อบังคับบริษัทฯ หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อตกลงของกลุ่มผู้ถือหุ้น (ถ้ามี)
    13. นโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทฯ
    14. นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง รวมถึงวิธีการจัดการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ
    15. กฎบัตร หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริษัทฯ รวมถึงเรื่องที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทฯ
    16. กฎบัตร หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ
    17. ข้อมูลติดต่อหน่วยงาน หรือบุคคลที่รับผิดชอบต่องานนักลงทุนสัมพันธ์ เช่น ชื่อบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลได้
- หมายเลขโทรศัพท์

- บริษัทฯ จะจัดให้มีแผนกนักลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations) เพื่อสื่อสาร ให้ข้อมูล และตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้น นักลงทุน นักวิเคราะห์ สื่อมวลชน และภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บุคคลดังกล่าวได้รับข้อมูลของบริษัทฯ อย่างถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส
- บริษัทฯ จะจัดให้มีรายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท ต่อรายงานทางการเงินแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีในรายงานประจำปี
- บริษัทฯ จะจัดทำคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis หรือ MD&A) เพื่อประกอบการเปิดเผยการเงินตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ให้นักลงทุนได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ในแต่ละงวดได้ดียิ่งขึ้น
- บริษัทฯ จะเปิดเผยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย จำนวนครั้งของการประชุม และจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมาและความเห็นจากการทำหน้าที่ รวมทั้งการฝึกอบรมและพัฒนาด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องของคณะกรรมการบริษัท ในรายงานประจำปี
- บริษัทฯ จะเปิดเผยนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ที่สะท้อนถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละท่าน รวมทั้งรูปแบบหรือลักษณะของค่าตอบแทนด้วย

หมวดที่ 5. ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัท มีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ การกำกับดูแล กิจการให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัทฯ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

1. โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัท มีจำนวนรวม 8 ท่าน และเป็นกรรมการอิสระไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด เป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องมีกรรมการอิสระมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ซึ่งคณะกรรมการของบริษัทฯ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายอุตสาหกรรม ทั้งด้านธุรกิจ บัญชีและการเงิน ซึ่งเกี่ยวข้องและสนับสนุนธุรกิจของบริษัทฯ นอกจากนี้แล้ว บริษัทฯ ได้แต่งตั้งเลขานุการบริษัท เพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่คณะกรรมการบริษัท จะต้องทราบและปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการบริษัทฯ รวมทั้งประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ

2. คณะกรรมการชุดย่อย

2.1 คณะกรรมการบริษัท มีการกระจายอำนาจในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใสในการบริหารจัดการ โดยจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท ในการพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และจัดให้มีคณะกรรมการบริหารเพื่อช่วยในการพิจารณาและกลั่นกรองงานเฉพาะเรื่องเพื่อประกอบการตัดสินใจของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

2.2 ประธานคณะกรรมการตรวจสอบเป็นกรรมการอิสระเพื่อความโปร่งใสและเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

3. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัท

บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

1. คณะกรรมการบริษัทมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ นโยบาย เป้าหมาย ภารกิจ แผนธุรกิจ และงบประมาณของบริษัทฯ ตลอดจนกำกับดูแลให้คณะผู้บริหาร บริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลภายใต้กรอบของกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ มติที่ประชุมคณะกรรมการ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ระมัดระวัง ตามหลักการข้อพึงปฏิบัติที่ดี โดยจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยเสี่ยงและวางแผนทาง

การบริหารจัดการที่มีความเหมาะสม รวมทั้งต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าระบบบัญชี รายงานทางการเงินและการสอบบัญชี มีความน่าเชื่อถือ เพื่อกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการดำเนินธุรกิจเป็นไปตามแผนธุรกิจที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. คณะกรรมการบริษัทอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องขึ้นตามความเหมาะสม เพื่อช่วยพิจารณา กลั่นกรองงานที่มีความสำคัญอย่างรอบคอบ

3. คณะกรรมการบริษัทกำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการ และบทบัญญัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณของบริษัทฯ และจริยธรรมทางธุรกิจ ให้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร พนักงาน รวมถึงลูกจ้างทุกคน ใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ ควบคู่ไปกับข้อบังคับและระเบียบของบริษัทฯ

4. คณะกรรมการบริษัทต้องคัดเลือก กำหนดค่าตอบแทน สอบทานค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัท และผู้บริหารระดับสูง ฝ่าละเมิดและแก้ปัญหาความขัดแย้งของผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นของฝ่ายบริหาร กรรมการ และผู้ถือหุ้น รวมทั้งการตรวจสอบที่เป็นอิสระและมีระบบการควบคุมที่เหมาะสมใช้อยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการฝ่าละเมิดความเสี่ยง การควบคุมการเงิน และการปฏิบัติตามกฎหมายและในกรณีที่เป็นอาจเปลี่ยนตัวผู้บริหารคนสำคัญและสอดส่องดูแล การสืบทอดงาน

5. คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยทุก 3 เดือน ยกเว้นมีเหตุอันควรสามารถ เรียกประชุมได้เป็นกรณีพิเศษ และจะกำหนดตารางการประชุมให้ทราบล่วงหน้าตลอดปี เพื่อให้กรรมการสามารถจัดเวลา เข้าร่วมประชุมได้ทุกครั้งเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ของบริษัทฯ

6. บริษัทฯ จะจัดส่งหนังสือนัดประชุมและระเบียบวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนวันประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัทฯ จะแจ้งหนังสือนัดประชุมและระเบียบการประชุม ให้ช้ากว่านั้นก็ได้ เพื่อให้มีข้อมูลที่ครบถ้วน เพียงพอต่อการพิจารณาข้อเสนอด่าง ๆ ล่วงหน้าเพื่อให้มีเวลาในการวิเคราะห์ ข้อมูลอย่างถี่ถ้วนและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. กรรมการบริษัทได้รับการสนับสนุนให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ อย่างเต็มที่

8. กรรมการบริษัทแต่ละคนมีความเป็นอิสระที่จะเสนอเรื่องเข้าสู่วาระการประชุม

9. คณะกรรมการบริษัทควรเข้าถึงสารสนเทศที่จำเป็นเพิ่มเติมได้จากประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หรือผู้บริหาร อื่นที่ได้รับมอบหมายภายในขอบเขตนโยบายที่กำหนด และในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการบริษัทอาจจัดให้มีการเห็นอิสระ จากที่ปรึกษาหรือผู้ประกอบวิชาชีพภายนอก โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ

10. กรรมการที่มีส่วนได้เสียจะต้องพิจารณาว่าจะของดเว้นจากการร่วมอภิปรายให้ความเห็น หรือลงคะแนนเสียง ในวาระดังกล่าว หรือไม่เข้าร่วมประชุมในระเบียบวาระดังกล่าวเลย หรือขอไม่รับเอกสารระเบียบวาระการประชุมที่เกี่ยวข้อง

11. กรรมการทุกคนมีสิทธิที่จะตรวจสอบเอกสารประกอบการประชุมกรรมการและเอกสารสำคัญอื่น ๆ และ หากกรรมการอิสระมีข้อสงสัยใด ๆ กรรมการอื่น ๆ และฝ่ายบริหารของบริษัทฯ ต้องดำเนินการเพื่อตอบข้อสงสัยดังกล่าว อย่างรวดเร็วและครบถ้วนเท่าที่จะเป็นไปได้

12. ในกรณีที่กรรมการไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุม กรรมการสามารถขอให้ บันทึกข้อคัดค้านไว้ในรายงานการประชุม หรือยื่นหนังสือแสดงการคัดค้านต่อประธานคณะกรรมการภายใน 3 วันนับแต่วันที่การประชุมสิ้นสุดลง

13. จัดให้มีรายงานการประชุมของคณะกรรมการที่บันทึกสาระและมติการประชุม รวมทั้งความเห็นของกรรมการ และส่งให้กรรมการเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนภายในเวลา 7 วันทำการ และจัดให้มีรายงานการประชุมที่ถูกต้อง ภายใน 14 วันตามกฎหมาย

14. คณะกรรมการบริษัทสนับสนุนให้มีการเชิญผู้บริหารเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการ เพื่อให้สารสนเทศ รายละเอียดเพิ่มเติมในฐานะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยตรงและเพื่อให้กรรมการได้มีโอกาสรู้จักผู้บริหารสำหรับประกอบการพิจารณาแผนการสืบทอดตำแหน่ง กรรมการสามารถพบฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทฯ ทั้งในและนอกห้องประชุมและ สามารถขอรับรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องได้

7.2 คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย

7.2.1 โครงสร้างคณะกรรมการ

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการได้จัดให้มีคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามความจำเป็น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีคณะกรรมการชุดย่อยทั้งสิ้น 4 คณะ ประกอบด้วย คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งได้เปิดเผยรายชื่อของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยแต่ละชุดไว้แล้วในส่วนที่ 2.8 โครงสร้างการจัดการ โดยขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการชุดย่อยแต่ละชุด และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เป็นดังต่อไปนี้

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

1. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น
2. พิจารณานุมัติแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.บริษัทมหาชน พ.ศ. 2535 และกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงประกาศข้อบังคับ และ/หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งกรรมการ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากการออกตามวาระ
3. พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร โดยเลือกจากกรรมการของบริษัทฯ และ/หรือ ผู้บริหารของบริษัทฯ พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร
4. พิจารณาแต่งตั้งกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงประกาศข้อบังคับ และ/หรือ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบของบริษัทต่อไป
5. พิจารณากำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อกรรมการซึ่งมีอำนาจผูกพันบริษัทได้
6. แต่งตั้งบุคคลอื่นใดให้ดำเนินกิจการของบริษัทฯ ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการ หรืออาจมอบอำนาจเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจ และ/หรือ ภายในเวลาตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ซึ่งคณะกรรมการอาจยกเลิก เพิกถอนเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขอำนาจนั้น ๆ ได้
7. พิจารณานุมัติการทำรายการการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ของบริษัทฯ เว้นแต่ในกรณีที่รายการดังกล่าวจะต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ในการพิจารณานุมัติดังกล่าวให้เป็นไปตามประกาศ ข้อบังคับ และ/หรือ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของตลาดหลักทรัพย์ฯ
8. พิจารณานุมัติการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน เว้นแต่ในกรณีที่รายการดังกล่าวจะต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ในการพิจารณานุมัติดังกล่าวให้เป็นไปตามประกาศ ข้อบังคับ และ/หรือ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ฯ
9. พิจารณานุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้น เมื่อเห็นได้ว่าบริษัทฯ มีกำไรพอสมควรที่จะทำเช่นนั้น และรายงานการจ่ายเงินปันผลดังกล่าวให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมผู้ถือหุ้นคราวต่อไป
10. มีหน้าที่กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายและทิศทางการดำเนินงานของบริษัท กลยุทธ์ธุรกิจ งบประมาณประจำปี และกำกับควบคุมดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้น และการเติบโตอย่างยั่งยืน
11. รับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นโดยสม่ำเสมอ ดำเนินงานโดยรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญต่อผู้ลงทุนอย่างถูกต้องครบถ้วน มีมาตรฐานและโปร่งใส

12. ประเมินผลการปฏิบัติงานและกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการ และผู้บริหารระดับสูง
  13. กำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารมีระบบการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
  14. พิจารณาตัดสินใจในเรื่องที่มีสาระสำคัญ เช่น นโยบายและแผนธุรกิจโครงการลงทุนขนาดใหญ่ อำนาจการบริหาร การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน และรายการอื่นใดที่กฎหมายกำหนด
  15. กำหนดอำนาจและระดับการอนุมัติในการทำธุรกรรม และการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานของบริษัท ให้คณะหรือบุคคลตามความเหมาะสม และให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องโดยจัดทำเป็นคู่มืออำนาจดำเนินการ และให้มีการทบทวนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
  16. จัดให้มีระบบบัญชี การรายงานทางการเงินและการสอบบัญชีที่เชื่อถือได้ รวมทั้งดูแลจัดให้มีกระบวนการในการประเมินความเหมาะสมของการควบคุมภายใน
  17. ให้ความเห็นชอบในการเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และพิจารณาค่าสอบบัญชีประจำปี เพื่อนำเสนอต่อผู้ถือหุ้นในการพิจารณาอนุมัติแต่งตั้ง
  18. รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการในการจัดทำรายงานทางการเงินโดยแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปี และครอบคลุมในเรื่องสำคัญ ๆ ตามนโยบายข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัท จดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
  19. กำกับดูแลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎบัตรที่กำหนดไว้
  20. คณะกรรมการต้องประเมินผลการปฏิบัติด้วยตนเอง และประเมินผลการปฏิบัติงานโดยรวม
- ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ
1. สอบทานรายงานทางการเงินเพื่อให้มั่นใจว่า มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ โดยการประสานงานกับผู้สอบบัญชีภายนอก และผู้บริหารที่รับผิดชอบจัดทำรายงานทางการเงินทั้งรายไตรมาสและประจำปี
  2. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิผล และพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน และอาจเสนอแนะให้มีการสอบทานหรือตรวจสอบรายการใดที่เห็นว่าจำเป็นและเป็นสิ่งสำคัญ พร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขระบบการควบคุมภายในที่สำคัญและจำเป็นเสนอคณะกรรมการบริษัท โดยสอบทานร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอก และผู้จัดการแผนกตรวจสอบระบบงานภายใน
  3. สอบทานการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ นโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
  4. พิจารณาคัดเลือก และเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชี รวมถึงพิจารณาเสนอค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี ของบริษัทต่อคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
  5. สอบทานแผนงานตรวจสอบภายในของบริษัท ตามวิธีการและมาตรฐานที่ยอมรับโดยทั่วไป
  6. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมาย และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทในเรื่องดังกล่าวให้มีความถูกต้องและครบถ้วน ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
  7. สอบทานให้บริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
  8. รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้คณะกรรมการบริษัททราบอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง

9. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบและต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (ก) ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
- (ข) ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท
- (ค) ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- (ง) ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
- (จ) ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- (ฉ) จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
- (ช) ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตร (Charter)
- (ซ) รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

10. ร่วมให้ความเห็นในการพิจารณาแต่งตั้ง ถอดถอน ประเมินผลงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

11. ในการปฏิบัติงานตามขอบเขตหน้าที่ ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจเชิญให้ฝ่ายจัดการผู้บริหาร หรือพนักงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องมาให้ความเห็น เข้าร่วมประชุมหรือส่งเอกสารที่เห็นว่าเกี่ยวข้องหรือจำเป็น

12. ให้มีอำนาจว่าจ้างที่ปรึกษา หรือบุคคลภายนอกตามระเบียบของบริษัทมาให้ความเห็นหรือให้คำปรึกษาในกรณีจำเป็น

13. คณะกรรมการตรวจสอบต้องประเมินผลการปฏิบัติงานโดยการประเมินตนเอง และรายงานผลการประเมิน พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่อาจเป็นเหตุให้การปฏิบัติงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบให้คณะกรรมการบริษัททราบทุกปี

14. พิจารณาทบทวนและปรับปรุงกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ

15. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายภายในขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

1. กำหนดวิธีการสรรหาบุคคลที่เหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการให้เหมาะสมกับลักษณะและการดำเนินธุรกิจขององค์กร โดยการกำหนดคุณสมบัติ และความรู้ความชำนาญแต่ละด้านที่ต้องการให้มี

2. สรรหากรรมการ เมื่อถึงวาระที่จะต้องเสนอชื่อกรรมการให้แก่คณะกรรมการบริษัทพิจารณา โดยการสรรหาอาจพิจารณาจากกรรมการเดิมให้ดำรงตำแหน่งต่อ หรือเปิดรับการเสนอชื่อจากผู้ถือหุ้น หรือการใช้บริษัทภายนอกช่วยสรรหา หรือพิจารณาจากบุคคลจากทำเนียบกรรมการอาชีพ หรือการให้กรรมการแต่ละคนเสนอชื่อบุคคลที่เหมาะสม เป็นต้น

3. พิจารณารายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อมาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนดไว้

4. ตรวจสอบว่าบุคคลที่จะถูกเสนอชื่อนั้นมีคุณสมบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ดำเนินการหาบุคคลที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนดไว้ เพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลดังกล่าวมีความยินดีที่จะมารับตำแหน่งกรรมการของบริษัท หากได้รับการแต่งตั้งจากผู้ถือหุ้น

6. เสนอชื่อให้คณะกรรมการเพื่อพิจารณาและบรรจุชื่อในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาแต่งตั้ง

7. พิจารณาสรรหาผู้บริหารระดับสูง ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

8. พิจารณาลักษณะการจ่ายค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้มีความเหมาะสม โดยทบทวนความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับข้อมูลการจ่ายค่าตอบแทนของบริษัทอื่นที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกับบริษัท และกำหนดหลักเกณฑ์ให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดผลงานตามที่คาดหวัง ให้มีความเป็นธรรม และเป็นการตอบแทนบุคคลที่ช่วยให้งานของบริษัทประสบผลสำเร็จ

9. ทบทวนรูปแบบการจ่ายค่าตอบแทนทุกประเภท เช่นค่าตอบแทนประจำ ค่าตอบแทนตามผลการดำเนินงาน และค่าเบี้ยประชุม โดยคำนึงถึงแนวปฏิบัติที่อุตสาหกรรมเดียวกันใช้อยู่ ผลประกอบการและขนาดของธุรกิจของบริษัท และความรับผิดชอบ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงที่บริษัทต้องการ

10. พิจารณากฎเกณฑ์การประเมินผลงานประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรรมการบริหารสายงาน และผู้บริหารระดับสูง ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

11. กำหนดค่าตอบแทนประจำปีของกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหารระดับสูง ตามหลักเกณฑ์การจ่ายได้พิจารณาไว้ และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่ออนุมัติค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหารระดับสูง ส่วนของกรรมการ ให้คณะกรรมการบริษัทนำเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ

12. พิจารณาความเหมาะสมและให้ความเห็นชอบ ในกรณีที่มีการเสนอขายหลักทรัพย์ใหม่ให้กรรมการและพนักงาน โดยยึดหลักให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้น และสร้างแรงจูงใจให้กรรมการและพนักงานปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผู้ถือหุ้นในระยะยาวและสามารถรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพได้อย่างแท้จริง

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

1. คณะกรรมการบริหารต้องได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทฯ โดยประกอบด้วยกรรมการบริษัทที่เป็นผู้บริหารงาน และพนักงานในระดับบริหาร รวมกันไม่น้อยกว่า 5 คน รวมกันเป็นคณะกรรมการบริหาร

2. ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของบริษัท ให้เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนดไว้ และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ในการดำเนินการประชุมของคณะกรรมการบริหารต้องมีกรรมการบริหารเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการบริหาร ส่วนการลงมติของคณะกรรมการบริหารต้องได้รับคะแนนเสียงข้างมากจากที่ประชุม และคะแนนเสียงดังกล่าวที่นับได้น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจากคะแนนเสียงของคณะกรรมการบริหารทั้งหมด

3. พิจารณากำหนดอำนาจและระดับการอนุมัติของแต่ละบุคคลให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และจัดให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตออกจากกัน รวมถึงการกำหนดขั้นตอน และวิธีการทำธุรกรรมกับ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันการถ่ายเทผลประโยชน์ และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่ออนุมัติหลักการ รวมถึงควบคุมให้มีการถือปฏิบัติตามหลักการและข้อกำหนดที่ได้รับอนุมัติแล้ว

4. พิจารณางบประมาณประจำปีและขั้นตอนในการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท และควบคุมดูแลการใช้จ่ายตามงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทแล้ว

5. พิจารณาปรับปรุงแผนการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้เหมาะสม เพื่อประโยชน์ของบริษัท

6. พิจารณาอนุมัติการลงทุนและกำหนดงบประมาณในการลงทุน ตามอำนาจในคู่มืออำนาจดำเนินการ

7. พิจารณาการทำสัญญาต่าง ๆ ที่มีผลผูกพันบริษัทฯ ตามอำนาจในคู่มืออำนาจดำเนินการ

8. รับผิดชอบให้มีข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ ของบริษัทฯ อย่างเพียงพอ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้น รวมถึงจัดทำรายงานทางการเงินที่น่าเชื่อถือ เป็นไปตามมาตรฐานที่ตีและโปร่งใส

9. พิจารณาผลกำไรและขาดทุนของบริษัทฯ และเสนอจ่ายปันผลประจำปีต่อคณะกรรมการบริษัท

10. พิจารณาการดำเนินธุรกิจใหม่ หรือการเลิกธุรกิจ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท

11. กำกับดูแลให้มีขั้นตอนให้ผู้ปฏิบัติงานต้องรายงานเหตุการณ์ หรือการกระทำที่ผิดปกติ หรือการกระทำผิดกฎหมาย ต่อคณะกรรมการบริหารอย่างทันท่วงที และในกรณีที่เหตุการณ์ดังกล่าวมีผลกระทบที่มีสาระสำคัญ จะต้องรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบ เพื่อพิจารณาแก้ไข ภายในระยะเวลาอันสมควร

12. ดำเนินการใด ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น หรือตามความเห็นของคณะกรรมการบริษัท หรือตามที่ได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการบริษัท

13. ดำเนินการเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารในเรื่องใด ๆ ซึ่งได้รับการลงมติ และ/หรือ อนุมัติ จากที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร จะต้องรายงานให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งถัดไป

ทั้งนี้กรรมการบริหารจะไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้เสียหรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

1. กำหนดนโยบายและโครงสร้างการบริหารความเสี่ยง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโดยให้สอดคล้อง และเป็นไปตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย

2. วางกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้สามารถประเมิน ติดตามและควบคุม ความเสี่ยงแต่ละประเภทให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ มีส่วนร่วม ในการบริหารและควบคุมความเสี่ยง

3. ประเมินความเสี่ยงในระดับองค์กร และกำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยงนั้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมทั้งควบคุมดูแลให้มีการบริหารความเสี่ยงตามวิธีการที่กำหนดไว้

4. ทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเพียงพอ ที่จะ ควบคุมความเสี่ยง

5. มีอำนาจในการเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงหรือแต่งตั้งและกำหนดบทบาทที่ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ มีหน้าที่บริหารความเสี่ยงตามความเหมาะสม และให้รายงานต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้การบริหารความเสี่ยง บรรลุวัตถุประสงค์

6. รายงานผลของการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อนำเสนอ ต่อคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำทุกไตรมาส

7. จัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยง

8. ระบุความเสี่ยงด้านต่าง ๆ พร้อมทั้ง วิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งแนวโน้ม ซึ่งมีผลกระทบบริษัท

9. จัดทำแผนงานเพื่อป้องกัน หรือลดความเสี่ยง

10. ประเมินผล และจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

11. จัดวางระบบบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการโดยเชื่อมโยงระบบสารสนเทศ

12. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควร

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

1. ควบคุมการดำเนินกิจการ วางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงาน และบริหารงานประจำวันของบริษัท

2. ตัดสินในเรื่องที่สำคัญของบริษัท กำหนดภารกิจ วัตถุประสงค์ แนวทาง นโยบายของบริษัท รวมถึงการควบคุม การบริหารงานในสายงานต่าง ๆ

3. เป็นผู้ที่มีอำนาจในการบังคับบัญชา ติดตาม สั่งการ ตลอดจนเข้าลงนามในนิติกรรมสัญญา เอกสารคำสั่ง หนังสือแจ้งใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในคู่มืออำนาจดำเนินการ

4. มีอำนาจจ้าง แต่งตั้ง โยกย้าย บุคคลตามที่เห็นสมควร ตลอดจนกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ และ ผลตอบแทนที่เหมาะสม และให้มีอำนาจปลดออก ให้ออกตามความเหมาะสม ของพนักงานระดับต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ ในคู่มืออำนาจดำเนินการ

5. มีอำนาจในการกำหนดเงื่อนไขทางการค้า เพื่อประโยชน์ของบริษัท
6. พิจารณาการลงทุนในธุรกิจใหม่ หรือการเลิกธุรกิจ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร และ/หรือ กรรมการบริษัท
7. อนุมัติและแต่งตั้งที่ปรึกษาด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน
8. ดำเนินการใด ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร และ/หรือ กรรมการบริษัท

ทั้งนี้ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร จะไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้เสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นกับบริษัทหรือบริษัทย่อย โดยจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

7.2.2 กรรมการตรวจสอบที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอบทานงบการเงิน

นายวิบูลย์ พจนาลัย เป็นกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอบทานงบการเงินของบริษัทฯ โดยมีประสบการณ์ในการสอบทานงบการเงิน ดังนี้

ประวัติการศึกษา

ช่วงเวลา	วุฒิการศึกษา / สถาบันการศึกษา
2536 – 2540	ปริญญาตรี สาขาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2545 - 2546	ปริญญาโท สาขาการเงินการลงทุน Georgia State University

ประวัติการทำงาน

ช่วงเวลา	ตำแหน่ง / บริษัท
2562 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ บริษัท แอสเซี่ยน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
2559 – ปัจจุบัน	กรรมการ / กรรมการบริหารความเสี่ยง / ประธานเจ้าหน้าที่การเงิน บริษัท ไทย อิงเกอร์ โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
2553 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ บริษัท บิวตี้ คอมมูนิตี้ จำกัด (มหาชน)
2552 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท เอเชียเหมืองแร่อุตสาหกรรม จำกัด
2557 – 2560	หุ้นส่วน บริษัท แกรนด์ ออดิท จำกัด
2557 – 2560	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ บริษัท โรงพยาบาลมุกดาหารอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

ช่วงเวลา	ตำแหน่ง / บริษัท
2556 - 2557	กรรมการบริหาร บริษัท บีพีอาร์ ออดิท แอนด์ แอดไวเซอร์ จำกัด
2547 - 2556	ผู้จัดการอาวุโส บริษัท เอเอสที มาสเตอร์ จำกัด
2540 - 2545	ผู้ตรวจสอบบัญชีอาวุโส บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส จำกัด

7.3. การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด

7.3.1. คุณสมบัติของกรรมการอิสระ

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ ทั้งนี้ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้น ๆ ด้วย
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระ ทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการ หรือที่ปรึกษาของส่วนราชการ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของกรรมการรายอื่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้จรรยาบรรณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระ
5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระ
6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่าสองล้านบาทต่อปีจากบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระ
7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัทฯ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่

8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในทางหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย

9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของ บริษัทฯ

7.3.2 การสรรหากรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งให้คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนเป็นผู้พิจารณาบุคคลที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมด้านความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงาน รวมถึงต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัทฯ และผู้ถือหุ้นโดยรวม ก่อนนำเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการ และ/หรือ ผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไปตามแต่กรณี

7.4 การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทฯ จะควบคุมดูแลผ่านการส่งกรรมการ และ/หรือผู้บริหารของบริษัทฯ เข้าไปเป็นกรรมการเพื่อควบคุมทิศทางและนโยบายการบริหารงานให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทฯ ควบคุมสิทธิคัดค้าน (Veto Right) ในเรื่องที่สำคัญๆ ที่จะดำเนินการโดยบริษัทย่อยและ/หรือบริษัทร่วมนั้น ๆ โดยการลงทุนในบริษัทดังกล่าวจะต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการของบริษัทก่อน และในกรณีที่เป็นการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกันจะต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบอีกด้วย รวมถึงต้องกำกับให้มีการจัดเก็บข้อมูล และการบันทึกบัญชีของบริษัทที่จะไปลงทุน เพื่อให้บริษัทฯ สามารถตรวจสอบ และรวบรวมมาจัดทำงบการเงินได้ทันกำหนดอีกด้วย

7.5 การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทฯ มีนโยบายป้องกันการใช้ข้อมูลภายในและกำกับดูแลกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน (รวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ) ซึ่งได้รับทราบข้อมูลของบริษัทฯ ดังต่อไปนี้

1. กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานของบริษัทฯ ต้องปฏิบัติดังนี้

ก) ต้องรักษาความลับ และ/หรือ ข้อมูลภายในของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

ข) ต้องไม่นำความลับ และ/หรือ ข้อมูลภายในของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ไปเปิดเผย หรือแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่นใดไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม และไม่ว่าจะได้รับผลตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

ค) ต้องไม่ทำการซื้อขาย โอน หรือ รับโอน หลักทรัพย์ของบริษัทฯ โดยใช้ความลับ และ/หรือ ข้อมูลภายใน บริษัทฯ และ/หรือ เข้าทำนิติกรรมอื่นใดโดยใช้ความลับ และ/หรือ ข้อมูลภายในของบริษัทฯ อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ทั้งนี้ กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัทฯ ซึ่งอยู่ในหน่วยงานที่ได้รับทราบข้อมูลภายในของ บริษัทฯ ควรหลีกเลี่ยงหรืองดการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ในช่วงระยะเวลา 1 เดือนก่อนการเปิดเผยงบการเงินต่อสาธารณชนโดยข้อกำหนดดังกล่าวให้รวมความถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ ผู้บริหาร และลูกจ้างของบริษัทฯ ด้วย หากผู้ใดฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับดังกล่าวจะถือว่าได้กระทำความผิดร้ายแรง

2. ให้ความรู้แก่กรรมการ ผู้บริหาร เกี่ยวกับหน้าที่ที่ต้องจัดทำและส่งรายงานการถือหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ตามมาตรา 59 และ บทกำหนดโทษตามมาตรา 275 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

3. กำหนดให้กรรมการและผู้บริหาร รวมถึงผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ จัดทำและนำเสนอรายงานการถือหลักทรัพย์ของตน ของคู่สมรส และของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ส่งผ่านมายังเลขานุการของบริษัทฯ ก่อนนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ทุกครั้ง โดยให้จัดทำและนำเสนอภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ภายใน 3 สามวันทำการนับแต่วันที่มีการซื้อ ขาย โอน หรือรับโอนหลักทรัพย์นั้น

4. กำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นระดับผู้อำนวยการฝ่ายขึ้นไปหรือเทียบเท่า และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ที่ได้รับทราบข้อมูลภายในที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ จะต้องระงับการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ในช่วงเวลาก่อนที่จะเผยแพร่ทางการเงินหรือเผยแพร่เกี่ยวกับฐานะการเงินและสถานะของบริษัทฯ จนกว่าบริษัทฯ จะได้เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนแล้ว โดยบริษัทฯ จะแจ้งให้กรรมการและผู้บริหาร รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นผู้อำนวยการฝ่ายขึ้นไปหรือเทียบเท่า ควรหลีกเลี่ยงหรืองดการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ในช่วงระยะเวลาอย่างน้อย 30 วันล่วงหน้า ก่อนการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนรวมทั้งห้ามไม่ให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญนั้นต่อบุคคลอื่น

5. กำหนดบทลงโทษทางวินัยหากมีการฝ่าฝืนนำข้อมูลภายในไปใช้หาประโยชน์ส่วนตนซึ่งเริ่มตั้งแต่การดักเตือนเป็นหนังสือ ตัดค่าจ้าง พักงานชั่วคราวโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หรือให้ออกจากงาน ซึ่งการลงโทษจะพิจารณาจากเจตนาของการกระทำ และความร้ายแรงของความผิดนั้น ๆ

7.6 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

ในรอบบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี	D	BIDC	BIDH	DVT	DAT
งวดปี 2560	1.15	0.68	0.04	0.08	N/A
งวดปี 2561	1.23	0.70	0.07	0.29	0.01

8. ความรับผิดชอบต่อสังคม

8.1 นโยบายภาพรวม

บริษัทฯ มีนโยบายดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ด้วยความตระหนักและให้ความสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและชุมชนโดยรอบ รวมทั้งใส่ใจดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องมีเจตนารมณ์ที่จะทำงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมุ่งสร้างและสืบสานความสัมพันธ์อันดีที่เกิดจากการยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน คำนึงถึงผลกระทบที่อาจจะมีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ถือหุ้น พนักงาน ชุมชนที่บริษัทฯ ประกอบกิจการอยู่ ลูกค้า คู่ค้า และหน่วยงานภาครัฐตลอดจนถึงสังคมและประเทศชาติ พร้อมทั้งสร้างทัศนคติและวัฒนธรรมองค์กรเพื่อให้พนักงานมีความรับผิดชอบต่อสังคมที่อยู่ร่วมกัน

นโยบายนี้ มีหลักการกำหนดไว้เพื่อเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน ดังนี้

1) การกำกับดูแลองค์กร บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะเป็นต้นแบบที่ดี ด้วยการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการดำเนินธุรกิจ เพิ่มมูลค่าและส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนขององค์กร รวมถึงการบริหารจัดการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีอันเป็นสากลและเป็นประโยชน์ต่อสังคมไทย ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและดำรงรักษาความเป็นเลิศในคุณธรรม อันเป็นคุณค่าพื้นฐานขององค์กรชั้นนำ

2) สิทธิมนุษยชน บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการเคารพต่อสิทธิและเสรีภาพ ด้วยการไม่เลือกปฏิบัติ ส่งเสริมความเสมอภาค ไม่แบ่งแยกเพศและชนชั้น ไม่ใช้แรงงานเด็ก และต่อต้านการคอร์รัปชันทุกรูปแบบ

3) การปฏิบัติด้านแรงงาน บริษัทฯ มีการกำกับดูแลให้ค่าจ้างอยู่ในระดับที่เหมาะสม กับอุตสาหกรรมของไทย การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และการจัดระเบียบองค์กรนั้นจะดำเนินการอย่างรับผิดชอบต่ออยู่ภายใต้กรอบแห่งกฎหมายไทย รวมทั้งปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด สร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีความปลอดภัยสำหรับพนักงาน ผู้มาใช้บริการ รวมถึง และผู้มาเยี่ยมชมบริษัทฯ โดยพยายามให้ทุกคนปลอดภัยจากอุบัติเหตุและอันตรายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

4) สิ่งแวดล้อม บริษัทฯ ใส่ใจในความปลอดภัย และสุขอนามัยของบุคลากรของบริษัทฯ และชุมชนโดยรอบสถานประกอบการ บริษัทฯ มุ่งส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกทางด้านคุณภาพ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมให้เป็นวิถีดำเนินชีวิตประจำวันของบุคลากรของบริษัทฯ เพื่อประโยชน์ของทุกคน รวมทั้งชุมชนและสังคมโดยรวม บริษัทฯ สนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม ลดการใช้ของสิ้นเปลือง นอกจากนั้น บริษัทฯ ส่งเสริมให้ความปลอดภัยเป็นเรื่องสำคัญโดยจัดทำข้อกำหนดและมาตรฐานทางด้านคุณภาพ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ที่มีมาตรการไม่น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดตามมาตรฐานสากล บุคลากรของบริษัทฯ ต้องศึกษา และปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบายข้อกำหนดและมาตรฐานทางด้านคุณภาพ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

5) การดำเนินงานอย่างเป็นธรรม บริษัทฯ มีความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจอย่างเป็นธรรม และมีจริยธรรม ใส่ใจในการปฏิบัติตามกฎหมาย เคารพกฎระเบียบของสังคม และเป็นองค์กรที่มีความเป็นกลางทางการเมือง

6) ความสัมพันธ์กับลูกค้าและผู้จัดหา มุ่งเน้นการบริการที่ดีเพื่อความพึงพอใจสูงสุดของลูกค้า มีความจริงใจต่อการจัดการข้อร้องเรียนของลูกค้า รวมทั้งพยายามที่จะแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการให้บริการ ในขณะเดียวกัน บริษัทฯ มีความคาดหวังที่จะได้รับสินค้าและการบริการในลักษณะเดียวกันนี้จากองค์กร ผู้จัดหาสินค้า โดยมุ่งเน้นที่จะคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนกับลูกค้าและผู้จัดหา

7) การมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชน บริษัทฯ จะพิจารณาความต้องการของชุมชน ส่งเสริมบุคลากรเพื่อเป็นหุ้นส่วนกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในท้องถิ่นรอบสถานประกอบการในด้านการพัฒนาการศึกษา วัฒนธรรม สังคม และมีส่วนในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนให้ดีขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานมีส่วนร่วมทำงานอาสาสมัคร และกิจกรรมสาธารณประโยชน์ร่วมกับชุมชน

8.2 การดำเนินงานและการจัดทำรายงาน

บริษัทฯ ได้กำหนดให้ฝ่ายการตลาด มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของกิจการและสังคมโดยรวม โดยนำเสนอแผนงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารอนุมัติเป็นประจำปี รวมถึงรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผน ที่กระทำในปีที่ผ่านมาให้คณะกรรมการบริษัทฯ รับทราบด้วย

8.3 การดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม

การดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีการถูกตรวจสอบหรืออยู่ระหว่างถูกตรวจสอบหรือถูกกล่าวหาว่ามีผลกระทบด้านลบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม อันเป็นกรณีที่อาจกระทบต่อการประกอบธุรกิจ ชื่อเสียง หรือความน่าเชื่อถือของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย อย่างมีนัยสำคัญ

8.4 กิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (after process)

งานนิทรรศการทันตสุขภาพ “เพื่อฟันที่คุณรัก” (26-27 มกราคม 2562)

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้การสนับสนุน คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในการจัดงานนิทรรศการทันตสุขภาพ “เพื่อฟันที่คุณรัก” ระหว่างวันที่ 26-27 มกราคม 2562 เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางทันตสุขภาพ และให้บริการตรวจสุขภาพฟันให้กับประชาชนทั่วไปโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

8.5 การป้องกันการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจอย่างมีคุณธรรม ยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มตามหลักบรรษัทภิบาลที่ดี ดังนั้นเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายกำหนดความรับผิดชอบต่อสังคม แนวปฏิบัติ และข้อกำหนดในการดำเนินการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันคอร์รัปชันในทุกกิจกรรมของ บริษัทฯ และดำเนินการทางธุรกิจที่เป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงได้จัดทำนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันเป็นลายลักษณ์อักษรขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานขององค์กร อย่างโปร่งใส ยั่งยืน และเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ดังต่อไปนี้

1. กรรมการบริษัทฯ ผู้บริหาร พนักงานทุกระดับ ต้องปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน โดยต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องคอร์รัปชัน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

2. มาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจและเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการของบริษัทฯ ผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา พนักงานทุกคน ทุกระดับที่จะมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินการด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันบรรลุตามนโยบายที่เหมาะสม ตลอดจนทบทวนแนวทางการปฏิบัติ และข้อกำหนดในการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจ ระเบียบข้อบังคับ และข้อกำหนดของกฎหมาย
3. บริษัทฯ และบริษัทย่อยพัฒนามาตรการการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหลักปฏิบัติด้านศีลธรรม โดยจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องหรือกลุ่มเสี่ยงต่อการทุจริต และคอร์รัปชันและนำมาจัดทำเป็นคู่มือแนวทางในการปฏิบัติแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่กระทำหรือสนับสนุนการให้สินบนในทุกรูปแบบ ทุกกิจกรรมที่อยู่ภายใต้การดูแล รวมถึงการควบคุม การบริจาคเพื่อการกุศล การบริจาคให้แก่พรรคการเมือง การให้ของขวัญทางธุรกิจและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ มีความโปร่งใสและไม่มีเจตนาเพื่อโน้มน้าวให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือเอกชนดำเนินการที่ไม่เหมาะสม
5. บริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดให้มีการควบคุมภายในที่เหมาะสมและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอเพื่อป้องกันไม่ให้นักงงานมีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม
6. บริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดให้มีความรู้ด้านการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันแก่คณะกรรมการบริษัทฯ ผู้บริหาร และพนักงาน เพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมถึงสื่อให้เห็นความมุ่งมั่นของบริษัทฯ และบริษัทย่อย
7. พนักงานไม่ละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายคอร์รัปชันที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ และบริษัทย่อย ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลที่รับผิดชอบทราบ และให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ หากมีข้อสงสัยหรือข้อซักถามให้ปรึกษากับผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลที่กำหนดให้ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการติดตามการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ การนิ่งเฉยหรือไม่ให้ความร่วมมือในการสอบสวนเป็นความผิด
8. บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะให้เป็นธรรมและคุ้มครองพนักงานหรือบุคคลภายนอกที่แจ้งเรื่องคอร์รัปชันที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ และบริษัทย่อย
9. กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานผู้ที่กระทำคอร์รัปชัน เป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณ ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยสูงสุดตามระเบียบที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยกำหนด และอาจได้รับโทษตามกฎหมาย หากการกระทำนั้นผิดกฎหมาย
10. บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะให้คณะกรรมการตรวจสอบ หรือยินยอมให้หน่วยงานภายนอก สอบทานระบบรายงานทางกการบริหาร และระบบบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นไปตามมาตรฐานสากล มีความเหมาะสมกับธุรกิจ และมีประสิทธิผล

9. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

9.1 ความเห็นของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน จึงได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ครอบคลุมทั้งในด้านการเงิน การบริหาร การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางของ COSO (The Committee of Sponsoring Organization of Treadway Commission) มาประยุกต์ใช้ให้การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของบริษัทฯ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากที่สุด

อีกทั้ง บริษัทฯ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริษัทฯ ทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง การประเมิน และวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่องค์กรทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน เพื่อนำไปถือปฏิบัติทั่วทั้งองค์กรและใช้ควบคุมความเสี่ยงขององค์กร

นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2562 ได้มีการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) ซึ่งประกอบไปด้วยระบบการควบคุมภายในในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ส่วน ได้แก่ การควบคุมภายในองค์กร การประเมินความเสี่ยง การควบคุมการปฏิบัติงาน ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล และระบบการติดตาม และมีความเห็นว่าระบบควบคุมภายในของบริษัทมีความเพียงพอและเหมาะสม สรุปรายละเอียดที่สำคัญได้ดังนี้

1. การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) บริษัทฯ มีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการจากฝ่ายบริหาร และได้กำหนดอำนาจดำเนินการของกรรมการไว้อย่างชัดเจน ฝ่ายบริหารได้จัดให้มีโครงสร้างสายการบังคับบัญชา อำนาจการสั่งการ และความรับผิดชอบที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการโดยยึดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) บริษัทฯ ได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และได้ทำการพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงโดยการนำ Enterprise Risk Management Framework ของ COSO มาปรับใช้ให้เข้ากับธุรกิจของบริษัทฯ

3. การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities) บริษัทฯ ได้กำหนดให้มีการควบคุมการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้ง การควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังจัดให้มีระบบควบคุมในด้านบัญชีการเงิน การปฏิบัติงาน การกำกับดูแลกิจการ และการควบคุมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication) บริษัทฯ ให้ความสำคัญต่อระบบสารสนเทศและช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร

5. ระบบการติดตาม (Monitoring Activities) ฝ่ายบริหารจะทำหน้าที่ในการติดตามการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท และรายงานผลประกอบการให้คณะกรรมการบริษัททราบเป็นประจำทุกไตรมาส ส่วนหน่วยงานตรวจสอบภายในจะปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบที่จัดทำขึ้น และรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริษัทได้ทำการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในด้านต่าง ๆ

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้แสดงความเห็นในรายงานคณะกรรมการตรวจสอบปรากฏในเอกสารแนบ 5

นอกจากนี้ บริษัท สอบบัญชี ดี ไอ เอ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (“DIA”) ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีของบริษัทฯ ในปี 2561 ไม่ได้มีข้อสังเกตในข้อบกพร่องที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในด้านบัญชีของบริษัทฯ

9.2 หัวหน้างานตรวจสอบภายในของบริษัทฯ

ในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ครั้งที่ 1/2561 ได้แต่งตั้ง IAP ให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทฯ ในปี 2561 ซึ่ง IAP ได้มอบหมายให้ นายธนสาร วาสน์ธิดา ตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบภายในเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทฯ

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคุณสมบัติของ IAP และ นายธนสาร วาสน์ธิดา แล้วเห็นว่า มีความเหมาะสมเพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เนื่องจากมีความเป็นอิสระ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในมาเป็นระยะ 9 ปี อีกทั้ง นายธนสาร วาสน์ธิดา เคยเข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน ได้แก่ โครงการอบรมเพื่อรับวุฒิบัตรด้านการตรวจสอบภายใน (IACP) สาขาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, หลักสูตร Standard of Internal Control สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, หลักสูตร Report Internal Audit สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย เป็นต้น

ทั้งนี้ การพิจารณาและอนุมัติ แต่งตั้ง ถอดถอน ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทฯ จะต้องผ่านการอนุมัติ (หรือได้รับความเห็นชอบ) จากคณะกรรมการตรวจสอบ

10. รายการระหว่างกัน

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการทำรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งมีข้อมูลโดยสรุปได้ดังนี้

10.1 บุคคลที่อาจมีความขัดแย้งและลักษณะความสัมพันธ์

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์
นายพรศักดิ์ ตันตাপกุล	กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทฯ และถือหุ้นในบริษัทฯ ร้อยละ 55.00 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

10.2 รายละเอียดของรายการระหว่างกัน

10.2.1 รายการเงินกู้ยืม

ในระหว่างปี 2561 กรรมการและผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทฯ มีการให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทฯ และ บริษัทย่อย โดยไม่คิดค่าธรรมเนียมใด ๆ มีดังต่อไปนี้

หน่วย: ล้านบาท

ผู้กู้	ผู้ให้กู้	ยอดยกมา 1 ม.ค. 61	กู้เพิ่ม ระหว่าง งวด	ชำระคืน ระหว่าง งวด	ยอด คงเหลือ 31 ธ.ค. 61	ดอกเบี้ย จ่าย ปี 61	ลักษณะรายการ/เงื่อนไขที่สำคัญ
บริษัทฯ	นายพรศักดิ์ ตันตাপกุล	-	0.50	0.50	-	-	บริษัทฯ กู้ยืมเงินจากนายพรศักดิ์ ตันตাপกุล เพื่อนำมาจ่ายชำระค่า front-end fee เงินกู้ยืมจากธนาคารกสิกรไทยเพื่อซื้อสินทรัพย์จาก บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด โดยเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น ซึ่งไม่มีการคิดอัตราดอกเบี้ย มีกำหนดชำระเมื่อทวงถาม และไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน
DVT	นายพรศักดิ์ ตันตاپกุล	-	0.50	0.50	-	-	DVT กู้ยืมเงินจากนายพรศักดิ์ ตันตاپกุล เพื่อนำมาจ่ายชำระค่า front-end fee เงินกู้ยืมจากธนาคารกสิกรไทยเพื่อซื้อสินทรัพย์จาก บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด โดยเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น ซึ่งไม่มีการคิดอัตราดอกเบี้ย มีกำหนดชำระเมื่อทวงถาม และไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน
BIDH	นายพรศักดิ์ ตันตاپกุล	-	6.00	6.00	-	-	BIDH กู้ยืมเงินจากนายพรศักดิ์ ตันตاپกุล เพื่อนำมาจ่ายชำระค่าก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรม กรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล โดยเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น ซึ่งไม่มีการคิดอัตราดอกเบี้ย มีกำหนดชำระเมื่อทวงถาม และไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

คณะกรรมการตรวจสอบเห็นชอบถึงความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ รวมถึงเงื่อนไขในการทำรายการดังกล่าว และการไม่คิดค่าธรรมเนียมโดยผู้ให้กู้ เนื่องจากเป็นรายการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

10.3 มาตรการหรือขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน

บริษัทฯ ถือเป็นนโยบายที่สำคัญที่จะไม่ให้กรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกัน ใช้โอกาสจากการเป็นกรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน จึงกำหนดเป็นข้อปฏิบัติสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ ดังต่อไปนี้

1. หลีกเลี่ยงการทำรายการที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัทฯ
2. ในกรณีที่จำเป็นต้องทำรายการเช่นนั้นเพื่อประโยชน์ของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย ให้ทำรายการนั้นเสมือนการทำรายการกับบุคคลภายนอก ทั้งนี้กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกันที่มีส่วนได้เสียในรายการนั้นจะต้องไม่มีส่วนในการพิจารณาอนุมัติ
3. ในกรณีที่เข้าข่ายเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกันภายใต้ประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และการเปิดเผยข้อมูลรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียนอย่างเคร่งครัดโดย
  - 3.1 การทำธุรกรรมที่เป็นข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี จะต้องขออนุมัติหลักการ และวงเงินในการทำธุรกรรมดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท หรือเป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติไว้แล้ว
  - 3.2 ให้จัดทำรายงานสรุปการทำธุรกรรมที่มีขนาดรายการ ตามหลักการที่ได้ผ่านการอนุมัติตามข้อ 3.1 เพื่อรายงานในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทุกไตรมาส หรือตามความประสงค์ของคณะกรรมการตรวจสอบ
4. ในกรณีที่ธุรกรรมที่เข้าข่ายเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกัน ที่ไม่เป็นไปตามลักษณะรายการค้าตามข้อ 3.1 ในการทำธุรกรรมดังกล่าว บริษัทฯ จะจัดให้มีการเห็นโดยคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับความจำเป็นและความเหมาะสมของรายการนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้น บริษัทฯ จะพิจารณาให้ผู้ประเมินราคาอิสระ ผู้เชี่ยวชาญอิสระเฉพาะด้านหรือผู้ตรวจสอบบัญชี เป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกันดังกล่าวต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบใช้ในการประกอบการตัดสินใจและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัทฯ หรือผู้ถือหุ้นตามแต่กรณี เพื่้อนุมัติรายการดังกล่าวก่อนการเข้าทำรายการ ทั้งนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะเปิดเผยรายการระหว่างกันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชี และบริษัทฯ จะเปิดเผยรายการระหว่างกันดังกล่าวไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2) ตามหลักเกณฑ์และกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ การพิจารณาอนุมัติการทำรายการระหว่างกันดังกล่าว ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งผู้ที่มีความขัดแย้งหรือมีส่วนได้เสียในการทำรายการระหว่างกันจะไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติในการทำรายการระหว่างกันนั้น ๆ

10.4 นโยบายและแนวโน้มนำการทำรายการระหว่างกันในอนาคต

ในอนาคตหากบริษัทฯ และบริษัทย่อย มีความจำเป็นต้องทำรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ให้เป็นไปตามลักษณะการดำเนินการค้าปกติและเป็นราคาตลาดซึ่งสามารถอ้างอิงเปรียบเทียบได้กับเงื่อนไขหรือราคาที่เกิดขึ้นกับธุรกิจประเภทเดียวกันที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยกระทำกับบุคคลภายนอก ทั้งนี้ บริษัทฯ จะให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับราคา อัตราค่าตอบแทน รวมทั้งความจำเป็นและความเหมาะสมของรายการระหว่างกันดังกล่าว ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้น บริษัทฯ จะพิจารณาให้ผู้ประเมินราคาอิสระ ผู้เชี่ยวชาญอิสระเฉพาะด้านหรือผู้สอบบัญชี เป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการทำรายการระหว่างกันดังกล่าว เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบใช้ในการประกอบการตัดสินใจและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัท หรือ ผู้ถือหุ้นตามแต่กรณี ทั้งนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะเปิดเผยรายการระหว่างกันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชี รวมถึงบริษัทฯ จะเปิดเผยรายการระหว่างกันดังกล่าวไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2) ตามหลักเกณฑ์และกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือ ข้อกำหนดของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

รายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตนั้น กรรมการจะต้องปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ ที่ได้กำหนดขึ้น และกรรมการจะต้องไม่อนุมัติรายการใด ๆ ที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดกับบริษัทฯ และบริษัทย่อย และจะต้องเปิดเผยรายการดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณา ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมตลอดถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล การทำรายการเกี่ยวโยงกันและการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย และตามมาตรฐานบัญชี โดยเคร่งครัด

11. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

11.1 สรุปรายงานการสอบบัญชี

ประจำปี	ผู้สอบบัญชี	สรุปรายงานการตรวจสอบ
ปี 2559	นายพฤกษ์ พิษณุวงศ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 7764 จากบริษัท สอบบัญชี ดี ไอ เอ อินเตอร์ เนชั่นแนล จำกัด	ผู้สอบบัญชีเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และผลการดำเนินงานรวม และผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการและ กระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
ปี 2560	นายพฤกษ์ พิษณุวงศ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลข ทะเบียน 7764 จากบริษัท สอบบัญชี ดี ไอ เอ อินเตอร์ เนชั่นแนล จำกัด	ผู้สอบบัญชีเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และผลการดำเนินงานรวม และผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการและ กระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
ปี 2561	นายพฤกษ์ พิษณุวงศ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 7764 จากบริษัท สอบบัญชี ดี ไอ เอ อินเตอร์ เนชั่นแนล จำกัด	ผู้สอบบัญชีเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงานรวม และผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการและ กระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

11.2 ตารางสรุปงบการเงินรวม

งบแสดงฐานะการเงินรวม

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	งบตรวจสอบ					
	ณ 31 ธ.ค. 2559		ณ 31 ธ.ค. 2560		ณ 31 ธ.ค. 2561	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
สินทรัพย์						
<i>สินทรัพย์หมุนเวียน</i>						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	16.10	7.37%	59.85	10.82%	24.72	2.62%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	9.75	4.47%	14.94	2.70%	106.39	11.27%
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	8.64	3.96%	12.70	2.30%	171.10	18.12%
สินค้าคงเหลือ	34.49	15.79%	87.50	15.82%	302.21	32.01%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน						
<i>สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน</i>	0.92	0.42%	0.93	0.17%	0.94	0.10%
เงินฝากประจำที่ติดภาระค่าประกัน	122.56	56.12%	395.42	71.48%	458.53	48.56%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	44.29	20.28%	52.30	9.45%	61.18	6.48%
สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	3.04	1.39%	2.86	0.52%	2.78	0.29%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-	-	-	-	100.00	10.59%
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4.46	2.04%	5.55	1.00%	7.11	0.75%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	8.61	3.94%	8.63	1.56%	11.46	1.21%
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	183.88	84.21%	465.69	84.18%	641.99	67.99%
รวมสินทรัพย์	218.37	100.00%	553.19	100.00%	944.20	100.00%
หนี้สิน						
<i>หนี้สินหมุนเวียน</i>						
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	10.00	4.58%	-	-	38.34	4.06%
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	32.13	14.71%	35.58	6.43%	110.17	11.67%
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	1.58	0.72%	0.77	0.14%	-	-
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	13.80	6.32%	-	-	40.20	4.26%
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	5.63	2.58%	5.03	0.91%	4.99	0.53%
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	63.14	28.92%	41.38	7.48%	193.70	20.51%
รวมหนี้สินหมุนเวียน						
<i>หนี้สินไม่หมุนเวียน</i>	0.77	0.35%	-	-	-	-
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	46.13	21.13%	100.00	18.08%	342.45	36.27%
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	2.00	0.91%	2.19	0.40%	2.52	0.27%
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	-	-	-	-	0.45	0.05%
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	48.90	22.39%	102.19	18.47%	345.43	36.58%
รวมหนี้สิน	112.04	51.31%	143.56	25.95%	539.13	57.10%
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนจดทะเบียนชำระแล้ว	75.00	34.35%	100.00	18.08%	100.00	10.59%
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้นสามัญ	-	-	265.37	47.97%	265.37	28.11%
กำไร (ขาดทุน) สะสม						
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	2.70	1.23%	5.63	1.02%	7.48	0.79%
ส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรร	3.08	1.41%	13.07	2.36%	6.68	0.71%
ส่วนต่างจากการรวมกิจการภายใต้การควบคุมเดียวกัน	25.54	11.70%	25.54	4.62%	25.54	2.71%
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	106.32	48.69%	409.62	74.05%	405.07	42.90%
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0.01	0.00%	0.01	0.00%	0.01	0.00%
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	106.33	48.69%	409.62	74.05%	405.08	42.90%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	218.37	100.00%	553.19	100.00%	944.20	100.00%

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	งบตรวจสอบ					
	ณ 31 ธ.ค. 2559		ณ 31 ธ.ค. 2560		ณ 31 ธ.ค. 2561	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
รายได้จากการขายและบริการ	441.34	98.84%	459.63	98.17%	643.19	98.62%
ต้นทุนขายและบริการ	(278.48)	(62.37%)	(291.19)	(62.19%)	(438.65)	(67.26%)
กำไรขั้นต้น	162.86	36.47%	168.44	35.98%	204.54	31.36%
รายได้อื่น	5.18	1.16%	8.57	1.83%	9.02	1.38%
รวมรายได้	446.52	100.00%	468.19	100.00%	652.21	100.00%
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	168.04	37.63%	177.00	37.81%	213.55	32.74%
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(26.28)	(5.89%)	(31.87)	(6.81%)	(50.25)	(7.70%)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(83.82)	(18.77%)	(88.95)	(19.00%)	(113.15)	(17.35%)
ต้นทุนทางการเงิน	(4.73)	(1.06%)	(1.00)	(0.21%)	(8.02)	(1.23%)
รวมค่าใช้จ่าย	(114.84)	(25.72%)	(121.82)	(26.02%)	(171.41)	(26.28%)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	53.20	11.91%	55.18	11.79%	42.14	6.46%
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(10.68)	(2.39%)	(9.07)	(1.94%)	(8.68)	(1.33%)
กำไรสำหรับปี	42.52	9.52%	46.11	9.85%	33.46	5.13%
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น :						
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	-	-	0.05	0.01%	-	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	42.52	9.52%	46.16	9.86%	33.46	5.13%
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	42.52	9.52%	46.11	9.85%	33.46	5.13%
กำไรส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น) (1)	0.32		0.25		0.17	
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	133,222,951		188,082,192		200,000,000	

หมายเหตุ : (1) คำนวณจากมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท/หุ้น

งบกระแสเงินสดรวม

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	งบตรวจสอบ		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	53.20	55.18	42.14
<i>ปรับกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน</i>			
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	31.87	31.64	34.78
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายทรัพย์สิน	(0.98)	(2.90)	(0.01)
(โอนกลับ) หนี้สงสัยจะสูญ	(0.29)	0.01	0.00
หนี้สูญ	0.42	(0.00)	-
กำไรจากการต่อรองราคาซื้อ	-	-	(2.14)
โอนกลับหนี้สินจากผลตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย	-	-	(1.50)
ค่าใช้จ่ายภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	0.54	0.27	0.56
รายได้ดอกเบี้ยรับ	(0.09)	(1.70)	(0.20)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	4.73	1.00	7.08
กำไรจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	89.41	83.52	80.71
<i>สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง</i>			
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	3.38	(1.99)	(90.82)
สินค้าคงเหลือ	(0.81)	(4.07)	(2.58)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(0.08)	0.05	(2.36)
<i>หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)</i>			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(3.72)	3.46	73.09
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	-	-	(0.22)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	-	0.45
เงินสดรับจากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยและภาษี	88.18	80.97	58.27
ดอกเบี้ยรับ	0.09	1.70	0.20
จ่ายดอกเบี้ย	(4.73)	(1.00)	(8.39)
จ่ายภาษีเงินได้	(9.40)	(10.87)	(10.36)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	74.13	70.79	39.71
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินฝากประจำที่ติดภาระค้ำประกันเพิ่มขึ้น	(0.02)	(0.01)	(0.01)
เงินสดรับจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	3.61	6.13	0.03
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(7.70)	(292.87)	(59.10)

รายการ	งบตรวจสอบ		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสิทธิการเช่า	(7.63)	(25.71)	(19.87)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(0.44)	(0.20)	(0.33)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ตามข้อตกลงจากการซื้อกิจการ	-	-	(277.79)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(12.18)	(312.65)	(357.07)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	-	(10.00)	38.34
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	100.00	299.40
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	(33.56)	(59.94)	(16.75)
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	(1.80)	(1.58)	(0.77)
เงินสดรับจากการเพิ่มทุน	24.80	25.00	-
เงินสดรับจากการเพิ่มทุนหุ้นสามัญ (ส่วนเกินทุน)	-	265.37	-
เงินปันผลที่จ่ายให้กับส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(0.00)	(0.01)	-
เงินปันผลจ่าย	(43.56)	(33.23)	(38.00)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(54.12)	285.61	282.23
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	7.83	43.75	(35.13)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	8.27	16.10	59.85
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	16.10	59.85	24.72

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

รายการ	หน่วย	งบตรวจสอบ		
		ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
อัตราส่วนสภาพคล่อง				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	0.55	2.11	1.56
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	0.26	1.46	0.52
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	1.08	1.35	0.34
อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	920.02	932.18	16.79
ระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	0.39	0.39	21.44
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	33.83	27.29	4.77
ระยะเวลาการขายสินค้าเฉลี่ย	วัน	10.64	13.19	75.42
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	เท่า	22.93	21.18	9.30
ระยะเวลาการชำระหนี้	วัน	15.70	16.99	38.73
Cash Cycle	วัน	(4.67)	(3.42)	58.13
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร				
อัตรากำไรขั้นต้น	%	36.90	36.65	31.80
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	%	11.95	10.36	6.40
อัตรากำไรอื่น	%	1.16	1.83	1.38
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	%	140.53	148.66	96.52
อัตรากำไรสุทธิ	%	9.52	9.85	5.13
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	45.02	17.87	8.21
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	18.91	11.95	4.47
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	41.57	25.06	14.03
อัตราหมุนของสินทรัพย์	เท่า	1.99	1.21	0.87
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	1.05	0.35	1.33
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	เท่า	18.65	82.32	7.29
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน	เท่า	0.78	0.17	0.11
อัตราการจ่ายเงินปันผล	%	102.45	72.08	113.59

12. การวิเคราะห์ และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

12.1 ภาพรวมการดำเนินงานธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยประกอบธุรกิจให้บริการทางทันตกรรมแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ให้บริการทางทันตกรรมโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ มีมาตรฐานการรักษาในระดับสูง และมุ่งเน้นการเอาใจใส่ต่อผู้เข้ารับบริการ ในรูปแบบศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรม ซึ่งผู้ก่อตั้ง (นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล) ได้เริ่มประกอบธุรกิจให้บริการทางทันตกรรมตั้งแต่ปี 2548 โดยแบ่งประเภทการให้บริการหรือการรักษาเป็นดังนี้

1. ทันตกรรมแบบทั่วไป (Dental Diagnosis & General Dentistry)
2. ทันตกรรมรากฟันเทียม (Dental Implants)
3. ทันตกรรมเพื่อความงาม (Cosmetic Dentistry)
4. การรักษาโรคฟัน (Endodontic Dentistry)
5. ศัลยกรรมช่องปาก (Oral Surgery)
6. การรักษาโรคเหงือก (Periodontic Dentistry)
7. ทันตกรรมประดิษฐ์ (Prosthodontic Dentistry)
8. ทันตกรรมจัดฟัน (Orthodontic Dentistry)

โดย งบการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้รวมเอาผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยจำนวน 4 บริษัท เข้ามาด้วย ซึ่งบริษัทย่อย 4 บริษัทดังกล่าวดำเนินธุรกิจดังต่อไปนี้

1. BIDD - ประกอบธุรกิจให้บริการด้านทันตกรรมครบวงจร ปัจจุบัน BIDD มี 1 สาขา คือ ศูนย์ทันตกรรมบางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล (Bangkok International Dental Center, “BIDD”) ตั้งอยู่บนถนนรัชดาภิเษก
2. BIDDH - จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจโรงพยาบาลทันตกรรมที่ให้บริการด้านทันตกรรมโดยเป็นสถานพยาบาลที่สามารถรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างโรงพยาบาล คาดว่าจะแล้วเสร็จ และเริ่มเปิดให้บริการได้ภายในต้นปี 2562
3. DVT (เดิมชื่อ DAT) – ประกอบธุรกิจให้บริการงานแล็บทางทันตกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมภายในกลุ่มบริษัทเป็นหลัก ต่อมาเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2561 DVT ได้รับโอนสิทธิในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมจาก บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด
4. DAT – จัดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2561 เพื่อประกอบธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม ให้บริการงานแล็บทันตกรรม (รับโอนส่วนงานแล็บทันตกรรมจาก DVT เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562) และให้บริการจัดฝึกอบรม ณ สิ้นปี 2561 DAT ยังไม่เริ่มดำเนินการ

ในปี 2559 – 2561 งบการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายได้รวม เท่ากับ 446.52 ล้านบาท 468.19 ล้านบาท และ 652.21 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.85 ในปี 2560 และร้อยละ 39.30 ในปี 2561 โดยการเพิ่มขึ้นของรายได้รวมในปี 2560 มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการบริการในสาขาปีนเกล้า เนื่องจากสาขาดังกล่าวได้เปิดดำเนินการเต็มปีเป็นปีแรก ประกอบกับในปีดังกล่าวบริษัทฯ ได้ขยายสาขาเพิ่มจำนวน 1 สาขา คือ สาขาเอ็มควอเทียร์ โดยตลอดปี 2560 ที่ผ่านมา บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการทำการตลาดแบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ สาขาที่มีลูกค้าชาวต่างชาติเป็นจำนวนมาก คือ BIDD สาขาภูเก็ต เดนทัล ชิกเนเจอร์ และสาขาภูเก็ต สไมล์ ชิกเนเจอร์ ส่วนการเพิ่มขึ้นของรายได้รวมในปี 2561 มีสาเหตุหลักมาจากรายได้จากการขายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมที่เพิ่มขึ้น

จากปีก่อน จำนวน 138.84 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 100.00 ภายหลัง DVT รับโอนสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมจาก บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด ตามแผนการขยายธุรกิจของกลุ่มบริษัท

หากพิจารณาจากผลกำไรสุทธิของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ในปี 2559 – 2561 จะพบว่ามีกำไรสุทธิ เท่ากับ 42.52 ล้านบาท 46.11 ล้านบาท และ 33.46 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.44 ในปี 2560 และอัตราการลดลงร้อยละ 27.44 ในปี 2561 โดยการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิในปี 2560 มีสาเหตุหลักมาจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายได้จากการบริการเพิ่มขึ้นดังที่กล่าวไว้ข้างต้น อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีการบริหารจัดการต้นทุนอย่างรัดกุม ส่งผลให้อัตราส่วนต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการเทียบกับรายได้จากการขายและบริการอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปีก่อน ส่วนการลดลงของกำไรสุทธิในปี 2561 นั้นมีสาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนขายและต้นทุนในการจัดจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม เงินเดือนพนักงานสาขา ค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่ายสิทธิการเช่า ค่าเช่า และค่าบริการของสาขาที่เปิดใหม่ในระหว่างปี และดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินเพื่อนำมาซื้อที่ดินและก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรม BIDH และเพื่อซื้อสินทรัพย์จากบริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด

ปัจจุบัน บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสาขาให้บริการด้านทันตกรรม ทั้งหมดจำนวน 16 สาขา โดยเป็นศูนย์ทันตกรรมจำนวน 2 สาขา และคลินิกทันตกรรมจำนวน 14 สาขา ดังต่อไปนี้

สาขา	แบรนด์	วันที่เปิดสาขา
ศูนย์ทันตกรรม		
1. บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์	BIDC	ปี 2549
2. สาขารัชดาภิเษก	สไมล์ ชิกเนเจอร์	เดือน พ.ย. ปี 2556
คลินิกทันตกรรม		
1. สาขาพหลโยธิน	สไมล์ ชิกเนเจอร์	ปี 2548
2. สาขาสยามสแควร์	สไมล์ ชิกเนเจอร์	ปี 2549
3. สาขาสยามพารากอน	เดนทัล ชิกเนเจอร์	เดือน พ.ค. ปี 2555
4. สาขารามอินทรา	สไมล์ ชิกเนเจอร์	เดือน พ.ย. ปี 2556
5. สาขาซีคอนสแควร์ ⁽¹⁾	สไมล์ ชิกเนเจอร์	เดือน ม.ค. ปี 2557
6. สาขาภูเก็ต	เดนทัล ชิกเนเจอร์	เดือน ก.ย. ปี 2557
7. สาขาภูเก็ต	สไมล์ ชิกเนเจอร์	เดือน พ.ค. ปี 2558
8. สาขาเซ็นทรัล เวสต์เกต	สไมล์ ชิกเนเจอร์	เดือน ส.ค. ปี 2558
9. สาขาเซ็นทรัลเฟสติวัล อีสต์วิลล์	เดนทัล ชิกเนเจอร์	เดือน พ.ย. ปี 2558
10. สาขาเซ็นทรัลพลาซ่าปิ่นเกล้า	สไมล์ ชิกเนเจอร์	เดือน ก.พ. ปี 2559
11. สาขาเอ็มควอเทียร์	เดนทัล ชิกเนเจอร์	เดือน ส.ค. ปี 2560
12. สาขาเมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ รังสิต	เดนทัล แพลนเน็ต	เดือน มี.ค. ปี 2561
13. สาขาซอยรังสิตภิรมย์ ม.กรุงเทพ	เดนทัล แพลนเน็ต	เดือน มี.ค. ปี 2561
14. สาขาเมเจอร์ อเวนิว รัชโยธิน	เดนทัล แพลนเน็ต	เดือน มี.ค. ปี 2561

หมายเหตุ: (1) สาขาซีคอนสแควร์ มีการย้ายพื้นที่เช่าโดยยังคงอยู่ภายในศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ชั้นเดิม เนื่องจากทางศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ (ผู้ให้เช่า) มีความประสงค์ที่จะขอคืนพื้นที่เช่าเดิมเพื่อปรับปรุงเป็นพื้นที่ส่วนอาคารจอดรถของศูนย์การค้า

12.2 ผลการดำเนินงาน

รายได้

รายได้ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย รายได้จากการบริการ รายได้จากการขาย และรายได้อื่น โดยรายได้จากการบริการเป็นรายได้จากการให้บริการทางทันตกรรม รายได้จากการขายเป็นรายได้ที่เกิดจากการขายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม เช่น แก้วทันตกรรม เครื่องเอ็กซเรย์ รากฟันเทียม วัสดุอุปกรณ์ทันตกรรมอื่น ๆ และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางทันตกรรม อาทิเช่น แปรงสีฟัน น้ำยาบ้วนปาก ยาแก้ปวด และรายได้อื่น ได้แก่ รายได้ค่าเช่า ดอกเบี้ยรับ เป็นต้น

ตารางแสดงรายได้

	งบการเงินสิ้นสุด 31 ธันวาคม					
	2559		2560		2561	
	(ลบ.)	(%)	(ลบ.)	(%)	(ลบ.)	(%)
รายได้จากการบริการ	438.70	98.25	458.04	97.83	502.87	77.10
รายได้จากการขาย	2.64	0.59	1.58	0.34	140.32	21.51
รายได้อื่น	5.18	1.16	8.57	1.83	9.02	1.39
รวมรายได้	446.52	100.00	468.19	100.00	652.21	100.00

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายได้รวม เท่ากับ 446.52 ล้านบาท 468.20 ล้านบาท และ 652.21 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.86 ในปี 2560 และร้อยละ 39.30 ในปี 2561 ซึ่งรายได้หลักของบริษัทฯ และบริษัทย่อย คือ รายได้จากการบริการ ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของรายได้รวมในปี 2560 มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการบริการในสาขาปีนเกล้า เนื่องจากสาขาดังกล่าวได้เปิดดำเนินการเต็มปีเป็นปีแรก ประกอบกับในปีดังกล่าวบริษัทฯ ได้ขยายสาขาเพิ่มจำนวน 1 สาขา คือ สาขาเอ็มควอเทียร์ โดยตลอดปี 2560 ที่ผ่านมา บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการทำการตลาดแบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้น และการเพิ่มขึ้นของรายได้รวมในปี 2561 มีสาเหตุหลักมาจากรายได้จากการขายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 138.84 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 100.00 ภายหลัง DVT รับโอนสิทธิในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมจาก บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด ตามแผนการขยายธุรกิจของกลุ่มบริษัท

ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ

ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย ต้นทุนสินค้าขาย ค่าตอบแทนทันตแพทย์ ต้นทุนวัตถุดิบและวัสดุทั่วไป ค่าเสื่อมต้นทุนทันตกรรม เงินเดือนพนักงานสาขา ค่าเสื่อมราคา สิทธิการเช่าตัดบัญชี ค่าเช่าและค่าบริการสาขา และต้นทุนอื่น ๆ

ตารางแสดงต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ

	งบการเงินสิ้นสุด 31 ธันวาคม					
	2559		2560		2561	
	(ลบ.)	(%) ⁽¹⁾	(ลบ.)	(%) ⁽¹⁾	(ลบ.)	(%) ⁽¹⁾
ค่าตอบแทนทันตแพทย์	156.33	35.42	160.49	34.92	179.66	27.93
ต้นทุนวัตถุดิบและวัสดุทั่วไป	49.10	11.12	52.22	11.36	51.18	7.96
ต้นทุนสินค้าขาย	-	-	-	-	103.66	16.12
ค่าเสื่อมทันทดกรรม	35.75	8.10	37.57	8.17	52.84	8.22
เงินเดือนพนักงานสาขา	20.72	4.70	23.44	5.10	27.31	4.25
ค่าเสื่อมราคา	6.46	1.46	6.87	1.49	8.21	1.28
สิทธิการเช่าตัดบัญชี	4.32	0.98	4.81	1.05	5.64	0.88
ค่าเช่าและค่าบริการสาขา	5.17	1.17	5.06	1.10	6.95	1.08
อื่น ๆ	0.62	0.14	0.73	0.16	3.20	0.50
รวมต้นทุนขายและบริการ	278.48	63.10	291.19	63.35	438.65	68.20

หมายเหตุ : (1) ร้อยละที่คำนวณได้ คิดเป็นสัดส่วนเทียบกับรายได้จากการขายและบริการของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการรวม เท่ากับ 278.48 ล้านบาท 291.19 ล้านบาท และ 438.65 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราส่วนเทียบกับรายได้จากการขายและบริการ ได้เท่ากับ ร้อยละ 63.10 ร้อยละ 63.35 และร้อยละ 68.20 ตามลำดับ ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการหลักของบริษัทฯ และบริษัทย่อยในปี 2559 และ 2560 คือ ค่าตอบแทนทันตแพทย์ โดยอัตราส่วนต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการเทียบกับรายได้จากการขายและบริการของปี 2560 อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปี 2559 ซึ่งเป็นผลมาจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการบริหารจัดการต้นทุนให้มีความรัดกุมมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วย การบริหารจัดการต้นทุนวัตถุดิบและวัสดุทั่วไปด้วยการลดจำนวนสินค้าเสื่อมสภาพเนื่องจากใช้ไม่หมด รวมถึงมีการรวมยอดสั่งซื้อวัตถุดิบและวัสดุทันตกรรมของกลุ่มบริษัทจึงสามารถเจรจาต่อรองกับบริษัทคู่ค้าได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ในปี 2561 บริษัทฯ ได้เข้าซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด โดยดำเนินการภายใต้บริษัทย่อย คือ DVT ทำให้ในปี 2561 มีต้นทุนสินค้าขายเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 103.66 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 100.00 ประกอบกับ เงินเดือนพนักงานสาขา ค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่ายสิทธิการเช่า ค่าเช่าและค่าบริการของสาขาที่เพิ่มขึ้นจากสาขาที่เปิดใหม่ในระหว่างปี ส่งผลให้อัตราส่วนต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการเทียบกับรายได้จากการขายและบริการอยู่ในระดับที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน

ทั้งนี้ DVT ซึ่งประกอบธุรกิจให้บริการงานแล็บทางทันตกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมภายในกลุ่มบริษัท เป็นหลัก ได้เริ่มเปิดดำเนินการในปี 2558 เป็นต้นมา โดยบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีสัดส่วนการใช้บริการงานแล็บทันตกรรมของ DVT เมื่อเทียบกับการใช้บริการงานแล็บทันตกรรมทั้งหมดในปี 2559 - 2561 เท่ากับ ร้อยละ 8.36 ร้อยละ 10.00 และร้อยละ 10.44 ตามลำดับ ทั้งนี้ DVT คิดค่าบริการงานแล็บทางทันตกรรมระหว่างกลุ่มบริษัท เท่ากับการคิดค่าบริการกับบุคคลภายนอก

กำไรขั้นต้น

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีกำไรขั้นต้น เท่ากับ 162.86 ล้านบาท 168.44 ล้านบาท และ 204.54 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราส่วนกำไรขั้นต้น ได้เท่ากับ ร้อยละ 36.90 ร้อยละ 36.65 และ ร้อยละ 31.80 ตามลำดับ ทั้งนี้ ในปี 2559 และ 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นผลมาจากการบริหารจัดการต้นทุนที่มีความรัดกุม ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการตัดค่าเสื่อมราคาในปีก่อนหน้า สำหรับในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นลดลงจากปีก่อน มีสาเหตุหลักมาจาก ธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมมีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นที่ต่ำกว่าธุรกิจให้บริการด้านทันตกรรม ประกอบกับ สาขาที่เปิดใหม่ในปี 2561 มีรายได้การรักษาประเภทการจัดฟันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการจัดฟันจะมีต้นทุนสูงกว่าการรักษาประเภทอื่น ๆ

ค่าใช้จ่ายในการขาย

ค่าใช้จ่ายในการขายของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย เงินเดือนพนักงานตำแหน่ง Customer service ค่าโฆษณา ค่านายหน้า และ เงินเดือนพนักงานขายภายใต้ส่วนงานขายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมที่เพิ่มเข้ามาในปี 2561 เป็นต้น โดยในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายในการขาย เท่ากับ 26.28 ล้านบาท 31.87 ล้านบาท และ 50.25 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราส่วนเทียบกับรายได้จากการขายและบริการ ได้เท่ากับ ร้อยละ 5.96 ร้อยละ 6.93 และร้อยละ 7.81 ตามลำดับ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการขายเทียบกับรายได้จากการขายและบริการในปี 2560 เพิ่มสูงขึ้นจากปี 2559 เนื่องจากในระหว่างปีดังกล่าวโดยรวมแล้วมีจำนวนพนักงานตำแหน่ง Customer service เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีค่าใช้จ่ายในการทำโฆษณาและประชาสัมพันธ์ผ่านการตลาดออนไลน์ที่มากขึ้น เพื่อให้แบรนด์ของบริษัทฯ และบริษัทย่อยเป็นที่รู้จักของกลุ่มลูกค้า และรองรับการขยายสาขาที่มากขึ้น สำหรับในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการขายเทียบกับรายได้จากการขายและบริการ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 เนื่องจากในระหว่างปี DVT ได้รับโอนธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมมาจาก บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด จึงทำให้มีค่าใช้จ่ายในการขายเพิ่มขึ้น เช่น ค่าออกบูธ ค่าทำการตลาดสินค้าใหม่ และเงินเดือนพนักงานขาย เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย เงินเดือนพนักงาน ค่าเสื่อมราคา สิทธิการเช่าตัดบัญชี ค่าธรรมเนียมธนาคาร ค่าสาธารณูปโภค และค่าเช่าและค่าบริการสำนักงาน เป็นต้น โดยในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายในการบริหาร เท่ากับ 83.82 ล้านบาท 88.95 ล้านบาท และ 113.15 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราส่วนเทียบกับรายได้จากการขายและบริการ ได้เท่ากับ ร้อยละ 18.99 ร้อยละ 19.35 และร้อยละ 17.59 ตามลำดับ ซึ่งค่าใช้จ่ายในการบริหารหลักของบริษัทฯ และบริษัทย่อย คือ เงินเดือนพนักงาน ทั้งนี้ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารเทียบกับรายได้จากการขายและบริการของในช่วงปี 2559 -2561 อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน

ต้นทุนทางการเงิน

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีต้นทุนทางการเงิน เท่ากับ 4.73 ล้านบาท 1.00 ล้านบาท และ 8.02 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2560 ต้นทุนทางการเงินมีการเปลี่ยนแปลงลดลงจากปี 2559 เท่ากับ 3.73 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากบริษัทฯ และบริษัทย่อย มีการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่คงค้างอยู่ ณ สิ้นปี 2559 ทั้งหมด ภายหลังได้รับเงินจากการเสนอขายหุ้นแก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (IPO) ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์การใช้เงิน อย่างไรก็ตาม ในปี 2561 ต้นทุนทางการเงินมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากปี 2560 เท่ากับ 7.20 ล้านบาท โดยมีสาเหตุมาจาก ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินเพื่อนำมาซื้อที่ดินและก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรม BIDH และเพื่อซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมจากบริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด

กำไรสุทธิ

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีกำไรสุทธิ เท่ากับ 42.52 ล้านบาท 46.11 ล้านบาท และ 33.46 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราส่วนกำไรสุทธิ ได้เท่ากับ ร้อยละ 9.52 ร้อยละ 9.85 และร้อยละ 5.13 ตามลำดับ ทั้งนี้ อัตราส่วนกำไรสุทธิของปี 2559 และ 2560 อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นผลมาจากการบริหารจัดการต้นทุนให้มีความรัดกุมมากขึ้น ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการตัดค่าเสื่อมราคาในปีก่อนหน้า ดังที่กล่าวไว้ในข้างต้น สำหรับอัตราส่วนกำไรสุทธิในปี 2561 ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจากในปีดังกล่าว บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีต้นทุน ค่าใช้จ่ายในการขาย และค่าใช้จ่ายในการบริหารเพิ่มขึ้นดังที่กล่าวไว้ในข้างต้น อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ และบริษัทย่อยกำลังอยู่ในช่วงการลงทุนเพื่อขยายธุรกิจ ซึ่งบริษัทฯ จะสามารถสร้างผลกำไรได้เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น เท่ากับร้อยละ 45.02 ร้อยละ 17.87 และร้อยละ 8.21 ตามลำดับ ทั้งนี้ อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นในปี 2560 ลดลงจากปี 2559 อย่างมีนัยสำคัญ มีสาเหตุหลักมาจากในปี 2560 บริษัทฯ มีหุ้นเพิ่มทุนชำระแล้ว และส่วนเกินมูลค่าหุ้นเพิ่มขึ้น จำนวน 25.00 ล้านบาท และ 265.37 ล้านบาท ตามลำดับ จากการเสนอขายหุ้นแก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (IPO) ส่งผลให้บริษัทฯ มีฐานของส่วนของผู้ถือหุ้นที่ใหญ่ขึ้น ถึงแม้ว่าในปีดังกล่าวบริษัทฯ และบริษัทย่อย จะมีกำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นลดลง ในปีดังกล่าว สำหรับในปี 2561 อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นลดลงจากปี 2560 เนื่องจาก บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิลดลงจากปีก่อนตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น

12.3 ฐานะการเงิน

สินทรัพย์

สินทรัพย์หลักของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย สินค้าคงเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสิทธิการเช่า และค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า โดย ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์รวม เท่ากับ 218.37 ล้านบาท 553.19 ล้านบาท และ 944.20 ล้านบาท ตามลำดับ

ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า เท่ากับ 334.82 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เนื่องจากในปีดังกล่าวบริษัทย่อยมีการลงทุนซื้อที่ดิน ซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากปี 2560 เท่ากับ 391.01 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของ ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ และค่าความนิยมจากการซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุ และอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด และ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เพิ่มขึ้นจากงานระหว่างก่อสร้างโครงการโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย ลูกหนี้การค้า สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า ที่ครบ 1 ปี ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า และลูกหนี้อื่น ๆ

ตารางแสดงลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

	31 ธันวาคม		
	2559 (ล.บ.)	2560 (ล.บ.)	2561 (ล.บ.)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	0.24	0.73	75.84
สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าที่ยังครบ 1 ปี	8.14	11.35	11.98
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	0.97	1.02	2.39
ลูกหนี้อื่นๆ	0.41	1.84	16.18
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น – สุทธิ	9.75	14.94	106.39

ตารางแสดงอายุลูกหนี้การค้า

	31 ธันวาคม		
	2559 (ล.บ.)	2560 (ล.บ.)	2561 (ล.บ.)
ภายในกำหนดเวลาชำระหนี้	0.13	0.10	40.00
เกินกว่ากำหนดเวลาชำระหนี้:			
อายุระหว่าง 1 - 90 วัน	0.06	0.54	25.97
อายุระหว่าง 91 - 180 วัน	0.04	0.04	9.74
อายุระหว่าง 181 - 360 วัน	0.01	0.05	0.06
เกินกว่า 360 วัน	-	0.01	0.08
รวม	0.11	0.64	35.85
รวมลูกหนี้การค้า	0.24	0.74	75.85
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(0.00)	(0.01)	(0.01)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	0.24	0.73	75.84

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เท่ากับ 9.75 ล้านบาท 14.94 ล้านบาท และ 106.39 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม เท่ากับ ร้อยละ 4.47 ร้อยละ 2.70 และร้อยละ 11.27 ตามลำดับ ซึ่งรายการหลักในลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น คือ ลูกหนี้การค้าและสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าที่ยังครบ 1 ปี

ส่วนงานบริการด้านทันตกรรม

ทั้งนี้ ลูกหนี้การค้าภายในกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากการที่ลูกค้าชำระค่าบริการด้วยบัตรเครดิต ทั้งสิ้น ซึ่งบริษัทบัตรเครดิตจะชำระเงินให้แก่บริษัทฯ และบริษัทย่อย ภายใน 1 – 3 วันถัดจากวันที่ลูกค้าได้ชำระค่าบริการ ขึ้นกับนโยบายของแต่ละบริษัท และในส่วนของลูกหนี้การค้าที่เกินกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากกรณีที่ลูกค้ามารับการรักษาซึ่งมีการนัดทำการรักษาในครั้งต่อไป และไม่สะดวกในการจ่ายชำระค่าบริการในงวดนี้ อาทิเช่น การเตรียมเงินค่าบริการมาไม่เพียงพอ หรือการรูดบัตรเครดิตไม่ผ่าน เป็นต้น บริษัทฯ และบริษัทย่อยอาจพิจารณาให้มีการค้างชำระได้

โดยจะเรียกเก็บเงินค่ารักษาดังกล่าวในการรักษาครั้งถัดไป ทั้งนี้ ยังมีกรณีที่ลูกค้าเข้ามารับการรักษาที่ไม่ต่อเนื่อง (เป็นการรักษาเพียงครั้งเดียว อาทิเช่น การอุดหินปูน การถอนฟัน) หรือเป็นลูกค้าที่มารับการรักษาซึ่งไม่มีการนัดทำการรักษาในครั้งต่อไป แล้วแจ้งว่าไม่สามารถชำระค่าบริการได้หรือแจ้งว่าไม่พอใจการให้บริการ นอกจากนั้นยังมีบางกรณีที่คนไข้ไม่ยินยอมที่จะชำระค่า Sterilize เครื่องมือทันตแพทย์ เนื่องจากมีความเห็นว่าเป็นการไม่ได้รับการรักษา ซึ่งค่า Sterilize เครื่องมือดังกล่าวจะมีมูลค่าประมาณ 100 – 150 บาทต่อครั้งโดยบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีขั้นตอนการบริหารติดตามลูกหนี้ที่ค้างชำระ ดังนี้

- เจ้าหน้าที่สาขาจะโทรติดตามคนไข้ที่ค้างชำระตามที่ได้นัดหมายหรือที่กำหนดไว้ในใบแจ้งหนี้หรือ Promissory note

- กรณีที่การรักษายังไม่แล้วเสร็จและมียอดค้างชำระ เจ้าหน้าที่สาขาจะโทรนัดหมายวันรักษาและแจ้งเรียกเก็บเงินที่ค้างชำระ

- กรณีที่ลูกค้าค้างชำระเกิน 60 วันแต่ไม่เกิน 90 วัน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะส่งจดหมายติดตามทางตามฉบับแรก

- กรณีที่ลูกค้าค้างชำระเกิน 90 วันแต่ไม่เกิน 180 วัน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะส่งจดหมายติดตามทางตามฉบับที่สอง

ส่วนงานขายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม

เนื่องจากธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมมีลูกค้าหลากหลายประเภท ตัวอย่างเช่น คลินิกทันตกรรมที่มีทันตแพทย์เป็นเจ้าของเพียงคนเดียว แล็บทันตกรรมทั้งที่ดำเนินการในรูปแบบบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ตัวแทนจำหน่าย (Dealer) โรงพยาบาลของรัฐและโรงพยาบาลเอกชน สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาทันตกรรมทั้งของรัฐและเอกชน เป็นต้น ซึ่งจะแตกต่างจากธุรกิจให้บริการทางทันตกรรมที่มีคนไข้เป็นลูกค้า ดังนั้น จึงต้องมีนโยบายที่แตกต่างกันไปตามลูกค้าแต่ละประเภท โดยฝ่ายบริหารจะเป็นผู้อนุมัติเครดิตเทอมของลูกค้าเป็นรายๆ ไป อย่างไรก็ตาม ในปี 2561 มีการให้เครดิตเทอมแก่ลูกค้าอยู่ในช่วงระหว่าง 30 – 90 วัน และในส่วนของลูกหนี้การค้าที่เกินกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ จะมีการดำเนินการติดตามทางตามขั้นตอนที่กำหนด โดยเริ่มตั้งแต่การติดตามทางโทรศัพท์ การส่งจดหมายทางตามเป็นลายลักษณ์อักษร จนถึงดำเนินการทางกฎหมาย ซึ่งจนถึงปัจจุบัน ยังไม่ปรากฏว่ามีกรณีที่ลูกค้าผิดนัดชำระจะต้องดำเนินการทางกฎหมาย

ในปี 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีลูกหนี้การค้า เท่ากับ 0.24 ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาอายุของลูกหนี้การค้าจากตารางแสดงอายุลูกหนี้การค้า พบว่าลูกหนี้การค้าส่วนใหญ่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เป็นลูกหนี้การค้าภายในกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ ซึ่งเป็นลูกหนี้ที่เกิดจากการที่ลูกค้าชำระค่าบริการด้วยบัตรเครดิตทั้งสิ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 53.31 ของลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ โดยมีมูลค่าเท่ากับ 0.13 ล้านบาท ส่วนลูกหนี้การค้าที่เกินกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.69 ของลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ มีมูลค่าเท่ากับ 0.11 ล้านบาท และได้มีการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้ประมาณ 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.88 ของลูกหนี้การค้าส่วนที่เกินกว่ากำหนดระยะเวลาชำระหนี้ นอกจากนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ตัดจำหน่ายลูกหนี้ส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกชำระได้เป็นหนี้สูญในระหว่างปี 2559 มูลค่าเท่ากับ 0.42 ล้านบาท

ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีลูกหนี้การค้า เท่ากับ 0.73 ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาอายุของลูกหนี้การค้าจากตารางแสดงอายุลูกหนี้การค้า พบว่าลูกหนี้การค้าส่วนใหญ่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เป็นลูกหนี้การค้าที่เกินกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86.96 ของลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ อย่างไรก็ตาม มูลค่าลูกหนี้การค้าที่เกินกำหนดระยะเวลาชำระหนี้มีเพียง 0.64 ล้านบาท และได้มีการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้ 0.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.56 ของลูกหนี้การค้าส่วนที่เกินกว่ากำหนดระยะเวลาชำระหนี้

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีลูกหนี้การค้า เท่ากับ 75.84 ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาอายุของลูกหนี้การค้า จากตารางแสดงอายุลูกหนี้การค้า พบว่าลูกหนี้การค้าส่วนใหญ่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เป็นลูกหนี้การค้าภายในกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.73 ของลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ อย่างไรก็ตาม มูลค่าลูกหนี้การค้าที่เกินกำหนดระยะเวลาชำระหนี้มี 35.85 ล้านบาท และได้มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ 0.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของลูกหนี้การค้าส่วนที่เกินกว่ากำหนดระยะเวลาชำระหนี้

ในการตั้งประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ฝ่ายบริหารจะประมาณการตามจำนวนที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้ โดยประเมินจากข้อบ่งชี้ต่าง ๆ ดังนี้

- ลูกค้าปฏิเสธการจ่ายเงิน เนื่องจากไม่พอใจผลการรักษา หรือสาเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้แน่นอน

- ลูกค้าผิดนัดชำระตามสัญญาการผ่อนผันการชำระเงิน
- ลูกค้าที่ไม่สามารถติดต่อได้ ตามข้อมูลที่ได้รับแจ้งเพื่อลงทะเบียนแฟ้มประวัติ
- ลูกค้าที่ผิดนัดหมายการรักษา และมียอดค้างชำระ
- ลูกค้าชาวต่างชาติ ที่ไม่สามารถจ่ายค่ารักษาได้หมดในคราวเดียว และไม่มีการรักษาต่อ

โดยจะทำการตั้งประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และบันทึกรายการทางบัญชีในทุกวันสิ้นงวดของการปิดบัญชี และในกรณีที่บริษัทฯ และบริษัทย่อย เห็นว่ามูลหนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 365 วัน ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินจะจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหารในการอนุมัติให้ทำการตัดจำหน่ายเป็นหนี้สูญ

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า เท่ากับ 920.02 เท่า 932.18 เท่า และ 16.79 เท่า ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยที่ 0.39 วัน 0.39 วัน และ 21.44 วัน ตามลำดับ ในปี 2559 และ ปี 2560 เนื่องจากธุรกิจให้บริการทางทันตกรรม ลูกค้าหรือคนไข้จะชำระค่าบริการเป็นเงินสดหรือบัตรเครดิต ซึ่งไม่มีการให้เครดิตต่อลูกค้า จึงส่งผลให้ระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยข้างต้นมีค่าไม่เกิน 1 วัน อย่างไรก็ตาม ในปี 2561 ภายหลังการเข้าดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม ซึ่งจะมีการให้เครดิตต่อลูกค้าอยู่ในช่วงระหว่าง 30 วัน – 90 วัน ขึ้นกับการพิจารณาอนุมัติจากฝ่ายบริหารเป็นรายกรณีไป ส่งผลให้ระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 21.44 วัน

สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย วัสดุทันตกรรม ยาและเวชภัณฑ์ และอุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลืองทั่วไป

ตารางแสดงสินค้าคงเหลือ

	31 ธันวาคม		
	2559 (ล.บ.)	2560 (ล.บ.)	2561 (ล.บ.)
วัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม	6.91	8.18	161.26
ยาและเวชภัณฑ์	1.09	1.67	2.34
อุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลืองทั่วไป	0.23	0.24	0.38
สินค้าระหว่างทาง	-	-	7.12
ค่าแลกเปลี่ยนทดแทนการลดบัญชี	0.41	2.61	-
รวมสินค้าคงเหลือ	8.64	12.70	171.10

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินค้ำคงเหลือ เท่ากับ 8.64 ล้านบาท 12.70 ล้านบาท และ 171.10 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม เท่ากับ ร้อยละ 3.96 ร้อยละ 2.30 และร้อยละ 18.12 ตามลำดับ ซึ่งรายการหลักในสินค้ำคงเหลือ คือ วัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม

ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินค้ำคงเหลือเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า เท่ากับ 4.06 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจาก บริษัทฯ ได้ขยายสาขาเพิ่มจำนวน 1 สาขา คือ สาขาเอ็มควอเทียร์ รวมทั้งมีการเพิ่มปริมาณสินค้ำคงคลังเพื่อให้เพียงพอ / ทันต่อปริมาณการให้บริการที่เพิ่มขึ้น

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินค้ำคงเหลือเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า เท่ากับ 158.40 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจาก เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2561 DVT ได้รับโอนสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของบริษัท เติ้นดัล วิชั่น จำกัด ประกอบด้วย สิทธิในการเป็นตัวแทน และตัวแทนจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม วัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมในคลังสินค้า ฐานลูกค้า ผู้บริหารและพนักงาน เพื่อดำเนินการต่อตามแผนการขยายธุรกิจของกลุ่มบริษัท

ทั้งนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีนโยบายการตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าสินค้ำคงเหลือ เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีการบริหารจัดการสินค้ำคงคลัง โดยกระจายไปยังสาขาที่มีความต้องการใช้สินค้ำคงคลังแต่ละประเภท อยู่เสมอ และในกรณีที่สินค้ำคงคลังใกล้หมดอายุการใช้งาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยสามารถนำสินค้ำคงคลังที่ใกล้หมดอายุการใช้งานแล้วไปเปลี่ยนคืนกับทางบริษัทคู่ค้าได้ตามเงื่อนไขที่บริษัทคู่ค้ากำหนดไว้ จึงส่งผลให้ที่ผ่านมามีบริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีการตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าสินค้ำคงเหลือ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีการตรวจพบสินค้ำคงคลังที่หมดอายุการใช้งานแล้วในภายหลัง บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้เป็นขาดทุนจากการด้อยค่าสินค้ำคงเหลือ

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้ำคงเหลือ เท่ากับ 33.83 เท่า 27.29 เท่า และ 4.77 เท่า ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาขายสินค้ำเฉลี่ยที่ 10.64 วัน 13.19 วัน และ 75.42 วัน ตามลำดับ โดยในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้ำคงเหลือลดลงจากปี 2559 เนื่องจากบริษัทฯ มีการขยายสาขาเพิ่มเติม รวมทั้งมีการเพิ่มปริมาณสินค้ำคงคลังเพื่อให้เพียงพอ / ทันต่อปริมาณการให้บริการที่เพิ่มขึ้น ตามที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน สำหรับปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้ำคงเหลือลดลงจากปี 2560 อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากปริมาณสินค้ำคงคลังที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากจากการเข้าดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมตามที่ได้กล่าวไว้ในวรรคก่อน

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย ที่ดิน อาคารและส่วนปรับปรุงอาคารเช่า อุปกรณ์ทันตกรรม อุปกรณ์และเครื่องตกแต่งสำนักงาน ยานพาหนะ และงานระหว่างก่อสร้าง

ตารางแสดงที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

	31 ธันวาคม		
	2559 (ล.บ.)	2560 (ล.บ.)	2561 (ล.บ.)
ที่ดิน	30.95	312.23	312.85
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	50.39	43.70	51.09
อุปกรณ์ทันตกรรม	25.93	28.64	31.62
อุปกรณ์และเครื่องตกแต่งสำนักงาน	10.11	6.91	6.66
ยานพาหนะ	5.16	3.94	2.73
งานระหว่างก่อสร้าง	0.01	-	53.58
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	122.56	395.42	458.53

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เท่ากับ 122.56 ล้านบาท 395.42 ล้านบาท และ 458.53 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม เท่ากับ ร้อยละ 56.12 ร้อยละ 71.48 และร้อยละ 48.56 ตามลำดับ ซึ่งรายการหลักในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ คือ ที่ดิน อาคารและส่วนปรับปรุงอาคารเช่า

ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2559 เท่ากับ 272.86 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากในปีดังกล่าว บริษัทย่อยมีการซื้อที่ดิน ซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล ประกอบกับ บริษัทฯ มีการขยายสาขาเพิ่มเติมอีกจำนวน 1 สาขา คือ สาขาเอ็มควอเทียร์

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2560 เท่ากับ 63.11 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากในปีดังกล่าว บริษัทย่อยอยู่ระหว่างการก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล ประกอบกับ บริษัทฯ มีการขยายสาขาเพิ่มเติมอีกจำนวน 3 สาขา คือ สาขาเมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ รังสิต สาขามหาวิทยาลัยกรุงเทพ รังสิต และ สาขาเมเจอร์ อเวนิว รัชโยธิน

สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า

สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า เป็นสิทธิการเช่าและค่าเช่าที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายล่วงหน้าเพื่อเช่าที่ดิน และอาคารในระยะยาว เพื่อใช้เป็นศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรมของกลุ่มบริษัท

ตารางแสดงสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า

	31 ธันวาคม		
	2559 (ล.บ.)	2560 (ล.บ.)	2561 (ล.บ.)
ราคาตามบัญชีต้นปี	58.02	52.43	63.65
จ่ายสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	7.63	25.71	26.39
ตัดจำหน่ายสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	(13.22)	(14.49)	(16.87)
รวมสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	52.43	63.65	73.16
หัก สิทธิการเช่า&ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าที่ครบ 1 ปี	(8.14)	(11.35)	(11.98)
สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า – สุทธิ	44.29	52.30	61.18

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าสุทธิ เท่ากับ 44.29 ล้านบาท 52.30 ล้านบาท และ 61.18 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม เท่ากับ ร้อยละ 20.28 ร้อยละ 9.45 และ ร้อยละ 6.48 ตามลำดับ ซึ่งมูลค่าสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าหลักเป็นส่วนของ ศูนย์ทันตกรรมสไมล์ ชิกเนเจอร์ รัชดาภิเษก ศูนย์ทันตกรรมบางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ คลินิกทันตกรรม เดนทัลชิกเนเจอร์ สาขาสยาม พารากอน คลินิกทันตกรรม เดนทัลชิกเนเจอร์ สาขาเอ็มควอเทียร์ และคลินิกทันตกรรม เดนทัล แพลนเน็ต สาขาเมเจอร์ อเวนิว รัชโยธิน เนื่องจาก 5 สาขานี้ เป็นสัญญาเช่าระยะยาวซึ่งมีอายุสัญญาถึง ปี 2574 ปี 2570 ปี 2573 ปี 2569 และ ปี 2576 ตามลำดับ และนอกจากสิทธิการเช่า 5 สาขาดังกล่าว ในปี 2561 บริษัทย่อยได้ลงทุนซื้อสิทธิการเช่าที่ดินบริเวณ ถนนดวงพิทักษ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อใช้เป็นทางเข้า-ออกโครงการโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล ซึ่งมีอายุสัญญาถึงปี 2570

ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าเพิ่มขึ้น เท่ากับ 8.02 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากในปีดังกล่าว บริษัทฯ ได้ลงทุนซื้อสิทธิการเช่าพื้นที่บางส่วนของอาคารศูนย์การค้า เอ็มควอเทียร์ เพื่อเปิดให้บริการคลินิกทันตกรรม เดนทัลชิกเนเจอร์ สาขาเอ็มควอเทียร์

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าเพิ่มขึ้น เท่ากับ 8.88 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากในปีดังกล่าว บริษัทฯ ได้ลงทุนซื้อสิทธิการเช่าพื้นที่บางส่วนของอาคารศูนย์การค้าเมเจอร์ อเวนิว รัชโยธิน เพื่อเปิดให้บริการคลินิกทันตกรรม เดนทัล แพลนเน็ต สาขาเมเจอร์ อเวนิว รัชโยธิน และสิทธิการเช่าที่ดินบริเวณถนน ดวงพิทักษ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อใช้เป็นทางเข้า-ออก โครงการโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล

ค่าความนิยม

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีค่าความนิยมเท่ากับ 100.00 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม เท่ากับร้อยละ 10.59 ซึ่งเกิดจากการเข้าซื้อสินทรัพย์ในดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เค้นต์ล วิชั่น จำกัด

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ เท่ากับ ร้อยละ 18.91 ร้อยละ 11.95 และร้อยละ 4.47 ตามลำดับ ทั้งนี้ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ในปี 2560 มีการเปลี่ยนแปลงลดลงจากปี 2559 มีสาเหตุหลักมาจากในปีดังกล่าวบริษัทย่อยมีการลงทุนซื้อที่ดิน ซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล ประกอบกับบริษัทฯ มีการลงทุนซื้อสิทธิการเช่าพื้นที่บางส่วนของอาคารศูนย์การค้า เอ็มควอเทียร์ เพื่อขยายสาขาเพิ่มขึ้น ในขณะที่ บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีผลการดำเนินงานใกล้เคียงกับปีก่อน สำหรับปี 2561 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลงลดลงจากปี 2560 มีสาเหตุหลักมาจาก ในปี 2561 บริษัทฯมีการขยายสาขาเพิ่มเติมโดยการเข้าซื้อคลินิกทันตกรรมเดนทัล แพลนเน็ต รวม 3 สาขา และเข้าซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เค้นต์ล วิชั่น จำกัด ในขณะที่ บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีผลการดำเนินงานใกล้เคียงกับปีก่อน

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร เท่ากับร้อยละ 41.57 ร้อยละ 25.06 และร้อยละ 14.03 ตามลำดับ ทั้งนี้ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวรในปี 2560 และ 2561 มีการเปลี่ยนแปลงลดลงจากปีก่อน มีสาเหตุหลักมาจากในปี 2560 บริษัทย่อยมีการลงทุนซื้อที่ดิน ซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล และในปี 2561 บริษัทฯ มีการขยายสาขาเพิ่มเติมโดยการเข้าซื้อคลินิกทันตกรรมเดนทัล แพลนเน็ต รวม 3 สาขา และ บริษัทย่อยกำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน 2562 ในขณะที่ บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีผลการดำเนินงานใกล้เคียงกับปีก่อน

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราการหมุนของสินทรัพย์ เท่ากับ 1.99 เท่า 1.21 เท่า และ 0.87 เท่า ตามลำดับ ทั้งนี้ ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอัตราการหมุนของสินทรัพย์ลดลงจากปี 2559 เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการลงทุนเพิ่มเติม โดยบริษัทย่อยมีการลงทุนซื้อที่ดิน ซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล ในขณะที่บริษัทฯ มีการลงทุนซื้อสิทธิการเข้าพื้นที่บางส่วนของอาคารศูนย์การค้า เอ็มควอเทียร์ สำหรับปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอัตราการหมุนของสินทรัพย์ลดลงจากปี 2560 เนื่องจากในปี 2561 บริษัทฯ มีการลงทุนเพิ่มเติมเพื่อขยายสาขา และเข้าซื้อธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม ซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลาในการทำตลาดเพื่อสร้างฐานลูกค้าเพิ่มเติม

หนี้สิน

หนี้สินหลักของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน โดย ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีหนี้สินรวม เท่ากับ 112.04 ล้านบาท 143.56 ล้านบาท และ 539.13 ล้านบาท ตามลำดับ

ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีหนี้สินรวมเพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2559 เท่ากับ 31.52 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากการบริษัทย่อยมีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน เพื่อนำเงินมาชำระค่าซื้อที่ดินซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ก่อสร้าง โรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีหนี้สินรวมเพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2560 เท่ากับ 395.57 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากการบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน เพื่อนำเงินมาชำระค่าก่อสร้าง โรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล และ ซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด

เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

ตารางแสดงเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

	31 ธันวาคม		
	2559 (ล.บ.)	2560 (ล.บ.)	2561 (ล.บ.)
เงินเบิกเกินบัญชี	-	-	2.28
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	10.00	-	-
ทรัสต์รีซีทส์	-	-	36.06
รวมเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น	10.00	-	38.34

ณ สิ้นปี 2559 และ 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เท่ากับ 10.00 ล้านบาท และ 38.34 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนต่อหนี้สินรวม เท่ากับ ร้อยละ 8.93 และร้อยละ 7.11 ตามลำดับ

ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้ชำระคืนเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินทั้งจำนวน

ในปี 2561 บริษัทย่อย มีการกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เพื่อนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เงินรับล่วงหน้าค่าบริการ และเจ้าหนี้อื่น ๆ

ตารางแสดงเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

	31 ธันวาคม		
	2559 (ล.บ.)	2560 (ล.บ.)	2561 (ล.บ.)
เจ้าหนี้การค้า	13.45	14.04	80.34
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	13.76	17.25	17.75
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการ	3.59	2.23	4.57
เจ้าหนี้อื่น ๆ	1.34	2.06	7.51
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	32.13	35.58	110.17

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เท่ากับ 32.13 ล้านบาท 35.58 ล้านบาท และ 110.17 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนต่อหนี้สินรวม เท่ากับ ร้อยละ 28.67 ร้อยละ 24.78 และร้อยละ 20.44 ตามลำดับ ซึ่งรายการหลักในเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น คือ เจ้าหนี้การค้าและค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นเพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2559 เท่ากับ 3.45 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากค่าใช้จ่ายค้างจ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น ณ ช่วงสิ้นปี ได้แก่ ค่าแพทย์ค้างจ่าย ค่านายหน้าค้างจ่าย และค่าโฆษณาค้างจ่าย ซึ่งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายดังกล่าวจะถึงกำหนดชำระภายในต้นปี 2561

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นเพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2560 เท่ากับ 74.59 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากเจ้าหนี้การค้าที่เพิ่มสูงขึ้นจากการเข้าซื้อธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมในเดือนสิงหาคม 2561 ซึ่งเจ้าหนี้การค้าดังกล่าวจะถึงกำหนดชำระภายในต้นปี 2562

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า เท่ากับ 22.93 เท่า 21.18 เท่า และ 9.30 เท่า ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาการชำระหนี้เฉลี่ยที่ 15.70 วัน 16.99 วัน และ 38.73 วันตามลำดับ โดยระยะเวลาการชำระหนี้เฉลี่ยของปี 2560 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2559 เนื่องจากการที่บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีการควบคุมการบริหารจัดการสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับการซื้อสินค้าเพิ่มขึ้นตามยอดขายที่ได้ที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นมีจำนวนมากขึ้น สำหรับปี 2561 ระยะเวลาการชำระหนี้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปี 2560 อย่างมีนัยสำคัญเนื่องจากการเข้าซื้อธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมในเดือนสิงหาคม 2561 ส่งผลให้เจ้าหนี้การค้ามีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก ซึ่งสอดคล้องกับระยะเครดิตที่ธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมได้รับเป็นระยะเวลานานกว่าธุรกิจให้บริการทางทันตกรรมทั้งนี้ ระยะเครดิตที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้รับจากบริษัทคู่ค้านั้นจะแตกต่างกันตามแต่ละประเภทธุรกิจ โดยธุรกิจให้บริการทางทันตกรรมเฉลี่ยอยู่ประมาณ 30 วัน ส่วนธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมจะอยู่ระหว่าง 30-90 วัน อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาการชำระหนี้เฉลี่ยที่คำนวณได้ในปี 2559 - 2560 มีค่าต่ำกว่า 30 วันนั้น มีสาเหตุมาจากต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการได้รวมค่าตอบแทนทันตแพทย์ซึ่งเป็นต้นทุนหลักไว้ด้วย ในขณะที่เจ้าหนี้การค้าไม่ได้รวมค่าแพทย์ค้างจ่าย

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

ตารางแสดงเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

	31 ธันวาคม		
	2559 (ล.บ.)	2560 (ล.บ.)	2561 (ล.บ.)
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	13.80	-	40.20
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระเกิน 1 ปี	46.13	100.00	342.45
รวมเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	59.94	100.00	382.65

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน เท่ากับ 59.94 ล้านบาท 100.00 ล้านบาท และ 382.65 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนต่อหนี้สินรวม เท่ากับ ร้อยละ 53.50 ร้อยละ 69.66 และ ร้อยละ 70.98 ตามลำดับ

ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า เท่ากับ 40.06 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่คงค้างอยู่ ณ สิ้นปี 2559 จำนวน 59.94 ล้านบาท และบริษัทย่อยได้มีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพิ่มเติมเพื่อนำมาชำระค่าซื้อที่ดิน ซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล จำนวน 100.00 ล้านบาท

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นจากปี 2560 เท่ากับ 282.65 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพิ่มเติมเพื่อนำมาชำระค่าก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล และเพื่อซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 106.32 ล้านบาท 409.62 ล้านบาท และ 405.07 ล้านบาท ตามลำดับ

ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า เท่ากับ 303.29 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากในปีดังกล่าวบริษัทฯ มีหุ้นเพิ่มทุนชำระแล้ว และส่วนเกินมูลค่าหุ้น จำนวน 25.00 ล้านบาทและ 265.37 ล้านบาทตามลำดับ จากการเสนอขายหุ้นให้แก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (IPO) และบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงานเท่ากับ 46.11 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นจำนวนเงิน 33.23 ล้านบาท

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงจากปีก่อนหน้า เท่ากับ 4.54 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากในปีดังกล่าวบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงานเท่ากับ 33.46 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นจำนวนเงิน 38.00 ล้านบาท

สภาพคล่องและแหล่งที่มาของเงินทุนของบริษัท

กระแสเงินสด

ตารางแสดงกระแสเงินสด

	งบการเงินสิ้นสุด 31 ธันวาคม		
	2559 (ล.บ.)	2560 (ล.บ.)	2561 (ล.บ.)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	74.13	70.79	39.71
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(12.18)	(312.65)	(357.07)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(54.12)	285.61	282.23
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	7.83	43.75	(35.13)

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน เท่ากับ 74.13 ล้านบาท 70.79 ล้านบาท และ 39.71 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ใกล้เคียงกับปี 2559 โดยลดลงเล็กน้อยเท่ากับ 3.34 ล้านบาท ขณะที่ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน เท่ากับ 39.71 ล้านบาท โดยลดลงจากปีก่อน 31.08 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อย มีลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้นเนื่องจากการเข้าซื้อธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมในเดือนสิงหาคม 2561 จากเดิมที่มีธุรกิจให้บริการทางทันตกรรมเพียงอย่างเดียว ซึ่งลูกค้าหรือคนไข้จะชำระค่าบริการเป็นเงินสดหรือบัตรเครดิต ไม่มีการให้เครดิตเทอมแก่ลูกค้า

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน เท่ากับ 12.18 ล้านบาท 312.65 ล้านบาท และ 357.07 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน เท่ากับ 312.65 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2559 เนื่องจากในปีดังกล่าวบริษัทฯ ได้มีการลงทุนซื้อสิทธิการเข้าพื้นที่บางส่วนของศูนย์การค้าเอ็มควอเทียร์เพื่อขยายสาขา ขณะเดียวกัน บริษัทย่อยมีการลงทุนซื้อที่ดิน ซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล ในปีดังกล่าวอีกด้วย

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุนเท่ากับ 357.07 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2560 เนื่องจากในปีดังกล่าวบริษัทฯ ได้มีการลงทุนซื้อคลินิกทันตกรรมเดนทัลแพลนเน็ต รวม 3 สาขา ขณะเดียวกัน บริษัทย่อยมีการลงทุนซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมจากบริษัท เติ้นดัล วิชั่น จำกัด เพื่อขยายธุรกิจภายใต้ส่วนงานขายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมอีกด้วย

ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน เท่ากับ 285.61 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2559 เนื่องจากบริษัทฯ มีหุ้นเพิ่มทุนชำระแล้วและส่วนเกินมูลค่าหุ้น จำนวน 25.00 ล้านบาทและ 265.37 ล้านบาท ตามลำดับ ประกอบกับบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่ค้างค้างอยู่ ณ สิ้นปี 2559 จำนวน 59.94 ล้านบาท ขณะเดียวกัน บริษัทย่อยอีกแห่งมีการกู้ยืมเงินระยะยาวจากสถาบันการเงินจำนวน 100.00 ล้านบาท เพื่อนำมาชำระค่าซื้อที่ดิน ซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล โดยในปีดังกล่าว บริษัทฯ มีการจ่ายเงินปันผลจำนวน 33.23 ล้านบาท

ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน เท่ากับ 282.23 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการกู้ยืมเงินระยะยาวจากสถาบันการเงิน จำนวน 299.40 ล้านบาท เพื่อนำมาชำระค่าก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล และเพื่อซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม ขณะเดียวกัน บริษัทย่อยอีกแห่งมีการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินจำนวน 16.75 ล้านบาท โดยในปีดังกล่าว บริษัทฯ มีการจ่ายเงินปันผลจำนวน 38.00 ล้านบาท

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนสภาพคล่อง เท่ากับ 0.55 เท่า 2.11 เท่า และ 1.56 เท่า ตามลำดับ ทั้งนี้ในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนสภาพคล่องเพิ่มสูงขึ้นจากงวดอื่น ๆ โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เนื่องมาจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ประกอบกับบริษัทฯ มีทุนชำระแล้ว และส่วนเกินมูลค่าหุ้นเพิ่มขึ้น เท่ากับ 25.00 ล้านบาท และ 265.37 ล้านบาทตามลำดับ จากการเสนอขายหุ้นแก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (IPO) อีกทั้ง บริษัทฯ มีการลงทุนเพิ่มเติมเพื่อขยายสาขาในการให้บริการทางทันตกรรมเพียง 1 สาขา ซึ่งน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนๆ นอกจากนั้นบริษัทฯ และบริษัทย่อยยังมีหนี้สินหมุนเวียนที่ลดลง เนื่องจากเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ลดลงจากการจ่ายชำระเงินกู้ยืมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย อย่างไรก็ตาม ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนสภาพคล่องลดลงจากปีก่อน โดยมีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เนื่องมาจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานลดลง ประกอบกับบริษัทฯ มีการลงทุนเพิ่มเติมเพื่อขยายสาขาในการให้บริการทางทันตกรรม รวม 3 สาขา นอกจากนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยยังมีหนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน และเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เพิ่มขึ้นจากการกู้ยืมเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว เท่ากับ 0.26 เท่า 1.46 เท่า และ 0.52 เท่า ตามลำดับ โดยจะเห็นว่าอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว ณ สิ้นปี 2560 มีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วเพิ่มขึ้นจากงวดก่อนหน้าอย่างมีสาระสำคัญ โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และการลดลงของหนี้สินหมุนเวียน ดังที่อธิบายไว้ในส่วนของอัตราส่วนสภาพคล่อง เช่นเดียวกัน ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วลดลงจากปีก่อน โดยมีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และการเพิ่มขึ้นของหนี้สินหมุนเวียน ดังที่อธิบายไว้ในส่วนของอัตราส่วนสภาพคล่อง

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด เท่ากับ 1.08 เท่า 1.35 เท่า และ 0.34 เท่า ตามลำดับ โดย ณ สิ้นปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า โดยมีสาเหตุหลักมาจากในปีดังกล่าวบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีหนี้สินหมุนเวียนที่ลดลง เนื่องจากเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ลดลงจากการจ่ายชำระเงินกู้ยืมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบกับบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็นจำนวนที่สูงใกล้เคียงกับปีก่อน

อย่างไรก็ตาม ณ สิ้นปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดลดลงจาก ณ สิ้นปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักมาจากในปีดังกล่าว บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานลดลง ประกอบกับบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีหนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน และเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เพิ่มขึ้นจากการกู้ยืมเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

โครงสร้างเงินทุน

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 1.05 เท่า 0.35 เท่า และ 1.33 เท่า ตามลำดับ โดย ณ สิ้นปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงจาก ณ สิ้นปี 2559 อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากในปีดังกล่าว บริษัทฯ มีหุ้นเพิ่มทุนชำระแล้ว และส่วนเกินมูลค่าหุ้น จำนวน 25.00 ล้านบาทและ 265.37 ล้านบาทตามลำดับ จากการเสนอขายหุ้นให้แก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (IPO) อีกทั้งบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีผลกำไรจากการดำเนินงานเท่ากับ 46.16 ล้านบาท โดยบริษัทฯ มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น เป็นจำนวนเงิน 33.23 ล้านบาท

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2560 อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากในปีดังกล่าว บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการกู้เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันทางการเงิน เพื่อนำมาชำระค่าก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล และเพื่อซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด

อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย เท่ากับ 18.65 เท่า 82.32 เท่า และ 7.29 เท่า ตามลำดับ โดยในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2559 อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการชำระเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ที่คงค้างอยู่ ณ สิ้นปี 2559 ทั้งจำนวน ภายหลังจากได้รับเงินจากการเสนอขายหุ้นให้แก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (IPO) ประกอบกับบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็นจำนวนที่สูงใกล้เคียงกับปีก่อน สำหรับ ณ สิ้นปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยลดลงจาก ณ สิ้นปี 2560 อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการกู้เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันทางการเงิน เพื่อนำมาชำระค่าก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล และเพื่อซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด ส่งผลให้ดอกเบี้ยจ่ายที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะต้องชำระมีจำนวนเพิ่มขึ้น

อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน

ณ สิ้นปี 2559 – 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน เท่ากับ 0.78 เท่า 0.17 เท่า และ 0.11 เท่า ตามลำดับ โดยในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพันลดลงจาก ณ สิ้นปี 2559 เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการลงทุนซื้อที่ดิน ซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล ลงทุนซื้อสิทธิการเช่าพื้นที่บางส่วนของอาคารศูนย์การค้า เอ็มควอเทียร์ รวมทั้งมีการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน สำหรับปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพันใกล้เคียงกับปีก่อน โดยบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการลงทุนก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนลเพิ่มเติม รวมทั้งมีเข้าซื้อธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม

12.4 ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต

การถูกฟ้องร้องจากผู้ให้บริการ

ปัจจุบัน ประชาชนรับทราบข้อมูลในเรื่องสิทธิของผู้ป่วยหรือผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับภาครัฐได้ออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองและเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ป่วยหรือผู้บริโภค โดยอำนวยความสะดวกในการดำเนินคดีกับผู้ให้บริการสถานพยาบาล ตลอดจนบุคลากรทางการแพทย์มากขึ้น จึงอาจส่งผลให้บริษัทฯ มีความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องจากการให้บริการด้านการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น หากมาตรฐานหรือผลการให้บริการทางทันตกรรมของบริษัทฯ ไม่เป็นไปตามที่ผู้ให้บริการคาดหวัง

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญในการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการให้บริการ การคัดกรองทันตแพทย์ และผู้ช่วยทันตแพทย์ รวมทั้งคำนึงถึงสิทธิของผู้ป่วย การบริหารความคาดหวังของผู้ใช้บริการ โดยมีการให้ผู้มาใช้บริการประเมินความพึงพอใจในการให้บริการ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการของบริษัทฯ ต่อไป นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังจัดให้มีช่องทางในการรับข้อเสนอแนะ คำติชม หรือข้อร้องเรียนต่าง ๆ ผ่านช่องทางที่หลากหลาย โดยบริษัทฯ มีกระบวนการรายงานและแก้ไขปัญหาเมื่อมีคำร้องเรียนจากผู้ให้บริการเพื่อเป็นการบริหารความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้อย่างทันทั่วทั้ง อีกทั้งบริษัทฯ ยังมีการปรับปรุงคุณภาพและมีเครื่องมือชี้วัดการให้บริการให้ได้ตามมาตรฐานสากลมาอย่างต่อเนื่อง

การแข่งขันในธุรกิจการให้บริการด้านทันตกรรม

ปัจจุบัน การแข่งขันในธุรกิจการให้บริการด้านทันตกรรมในประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น จากการที่มีจำนวนผู้ประกอบการใหม่เพิ่มขึ้น ทั้งการแข่งขันในด้านราคา การแข่งขันในด้านคุณภาพการให้บริการและความเชี่ยวชาญทางการแพทย์ ประกอบกับการเปิดเสรีการค้าภายใต้ข้อตกลงของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้เกิดการแข่งขันที่สูงขึ้นจากผู้ประกอบการรายใหม่จากกลุ่มประเทศอาเซียนที่ขยายธุรกิจด้านการให้บริการด้านทันตกรรมเข้ามาในประเทศไทย

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญในการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ รวมถึงมีการจัดการส่งเสริมทางการตลาดให้เหมาะกับกลุ่มลูกค้าแต่ละประเภท นอกจากนี้บริษัทฯ ยังจัดให้มีช่องทางประชาสัมพันธ์ และมีการตอบข้อซักถามผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิเช่น ศูนย์บริการลูกค้าสัมพันธ์ (Contact Center) และสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เป็นต้น และมีการอบรมพนักงานผู้ดูแลสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องและรวดเร็วแก่ผู้ที่สนใจเข้ารับบริการ เพื่อเตรียมรับมือกับการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้นและเพื่อรักษาลูกค้าของบริษัทฯ

การพึงพิงรายได้จากผู้รับบริการชาวต่างชาติ

บริษัทฯ มีรายได้ส่วนหนึ่งมาจากผู้รับบริการชาวต่างชาติ ซึ่งรวมถึงผู้ที่มีภูมิลำเนาหรืออาศัยอยู่ในประเทศไทย หรือที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพื่อเข้ารับการรักษาโดยเฉพาะ ดังนั้นบริษัทฯ จึงมีความเสี่ยงจากวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการเข้ารับบริการด้านทันตกรรมในประเทศไทย อาทิเช่น สถานการณ์ทางการเมือง และภัยธรรมชาติต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อจำนวนผู้เข้ารับบริการด้านทันตกรรมชาวต่างชาติ

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ได้มีนโยบายในการกระจายฐานลูกค้า และรักษาสัดส่วนของกลุ่มลูกค้าในประเทศและต่างประเทศให้มีความเหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของลูกค้ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

การไม่สามารถต่อสัญญาเช่าพื้นที่ในการประกอบธุรกิจ

บริษัทฯ มีการเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจากบุคคลภายนอก รวมถึงห้างสรรพสินค้าชั้นนำต่าง ๆ เพื่อดำเนินธุรกิจให้บริการด้านทันตกรรม โดยสัญญาเช่าส่วนใหญ่มีอายุสัญญาประมาณ 3 ปี ดังนั้นหากผู้ให้เช่าไม่ต่ออายุสัญญาเช่า หรือผู้ให้เช่าบอกเลิกสัญญาเช่าก่อนครบกำหนดอายุสัญญา อาจส่งผลกระทบต่อบริษัทฯ สูญเสียรายได้และกลุ่มลูกค้าบางส่วนไป อีกทั้งบริษัทฯ ยังต้องจัดหาสถานที่แห่งใหม่และต้องมีการค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงสถานที่เพื่อให้พร้อมสำหรับให้บริการด้านทันตกรรม

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ได้มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ให้เช่ารายต่าง ๆ และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาเช่าอย่างเคร่งครัด ดังนั้น บริษัทฯ จึงเชื่อว่าจะสามารถทำให้บริษัทฯ ได้รับการต่อสัญญาเช่าอย่างต่อเนื่องจากผู้ให้เช่า

การชำระคืนเงินกู้ยืมแก่สถาบันทางการเงิน

บริษัทฯ ได้มีการจัดหาเงินทุนบางส่วนจากเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งภาระหนี้สินดังกล่าวส่งผลกระทบต่อบริษัทฯ ต้องรักษาสภาพคล่องให้เพียงพอที่จะสามารถชำระคืนเงินต้นได้ตรงตามที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน และเพื่อไม่ให้เกิดการชำระคืนเงินกู้ยืมดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ หากบริษัทฯ ไม่สามารถชำระหนี้หรือปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญากู้ยืมเงินได้ จะมีผลให้เจ้าหนี้เงินกู้สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยผิดเงื่อนไข กำหนดเงื่อนไขอื่นเพิ่มเติม หรืออาจดำเนินการยึดหลักประกันของบริษัทฯ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท อย่างมีนัยสำคัญ

จากงบการเงินรวม ณ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีเงินกู้จากสถาบันการเงินรวม เท่ากับ 420.99 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนของหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 1.33 เท่า ซึ่งอัตราส่วนที่เพิ่มสูงขึ้น มีสาเหตุมาจากการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้ในการก่อสร้างโรงพยาบาลทันตกรรม และซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรมของ บริษัท เด็นทัล วิชั่น จำกัด (“DV”) อย่างไรก็ตาม ในปี 2561 บริษัทฯ มีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเท่ากับ 7.29 เท่า ซึ่งแสดงว่าบริษัทฯ มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามปกติ นอกจากนี้บริษัทฯ ยังมีนโยบายในการบริหารกระแสเงินสดที่รัดกุม เพื่อรักษาความสามารถในการชำระหนี้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม รวมทั้งพยายามรักษาความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันการเงินต่าง ๆ ไว้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการที่บริษัทฯ ดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น บริษัทฯ เชื่อว่าจะทำให้ความเสี่ยงจากการชำระคืนเงินกู้ยืมของกลุ่มบริษัท อยู่ในระดับต่ำ

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และของเฉพาะบริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปี สิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของเฉพาะบริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 และผลการดำเนินงานรวม และผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบมีดังต่อไปนี้

1. การซื้อธุรกิจ (งบการเงินรวม)

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2-2.5, ข้อ 3.8 และข้อ 5 ในระหว่างปีบริษัทย่อยได้เข้าทำการซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์ทันตกรรม ซึ่ง ณ วันที่ซื้อธุรกิจ บริษัทได้รับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ที่ระบุได้และหนี้สินที่รับมาในมูลค่ายุติธรรม ตลอดจนรับรู้ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจากการซื้อธุรกิจ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้ให้ความสำคัญกับรายการซื้อธุรกิจนี้ เนื่องจากเป็นรายการที่มีสาระสำคัญต่องบการเงินโดยรวม และฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการประเมินว่าเป็นการซื้อธุรกิจหรือซื้อสินทรัพย์ และประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาดังกล่าว ทำให้เกิดความเสี่ยงในการรับรู้และวัดมูลค่าของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมา

ข้าพเจ้าได้รับความเชื่อมั่น เกี่ยวกับการแสดงมูลค่าของสินทรัพย์ที่ระบุได้และหนี้สินที่รับมา รวมถึงค่าความนิยม โดย

- ตรวจสอบข้อตกลงและเงื่อนไขในสัญญาซื้อขายธุรกิจ รวมถึงสอบถามกับฝ่ายบริหารถึงลักษณะและวัตถุประสงค์ในการเข้าทำรายการซื้อดังกล่าวเพื่อประเมินว่ารายการซื้อธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามค่านิยมของการรวมธุรกิจภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การรวมธุรกิจหรือไม่
- ตรวจสอบมูลค่าการซื้อธุรกิจกับเอกสารประกอบการซื้อธุรกิจและการจ่ายเงินเพื่อให้มั่นใจว่ามูลค่าดังกล่าวถูกต้องตามมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้และไม่รวมต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อธุรกิจ
- ทดสอบการคำนวณและพิจารณาความสมเหตุสมผลของการบันทึกค่าความนิยม
- พิจารณาความครบถ้วนและถูกต้องในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับรายการซื้อธุรกิจดังกล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

2. การรับรู้รายได้จากการให้บริการและค่าตอบแทนแพทย์ (งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ)

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.1.1 และตามที่แสดงไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการให้บริการด้านทันตกรรมและมีต้นทุนบริการซึ่งส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าตอบแทนแพทย์ที่เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญในงบการเงิน กลุ่มบริษัทมีการให้บริการทางทันตกรรมที่หลากหลายประเภทมีอัตราเรียกเก็บค่าบริการและอัตราค่าตอบแทนแพทย์ที่แตกต่างกันไปตามกรรมวิธีการให้บริการอื่นอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อความถูกต้องแม่นยำของการรับรู้รายได้ค่าบริการและต้นทุนค่าตอบแทนแพทย์ อีกทั้งกลุ่มบริษัทมีสาขาหลายสาขา ทำให้กลุ่มบริษัทอาจเกิดข้อผิดพลาดที่เกี่ยวกับความครบถ้วนในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการบันทึกรายได้ค่าบริการและต้นทุนค่าตอบแทนแพทย์ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงพิจารณาเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

ข้าพเจ้าได้รับความเชื่อมั่น เกี่ยวกับการรับรู้รายได้จากการให้บริการและค่าตอบแทนแพทย์ เกี่ยวกับการเกิดขึ้นจริง ความถูกต้องแม่นยำและความครบถ้วนของรายได้ โดย

- ทำความเข้าใจและสอบถามนโยบายในการกำหนดราคาค่าบริการและการจ่ายค่าตอบแทนแพทย์
- ประเมินความเหมาะสมเพียงพอของระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับความถูกต้องแม่นยำและความครบถ้วนของบัญชีรายได้ค่าบริการและค่าตอบแทนแพทย์
- ทดสอบความมีประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายในรวมกันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้จากการให้บริการและค่าตอบแทนแพทย์
- วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินระหว่างรายได้ค่าบริการและค่าตอบแทนแพทย์
- กระทบบยอดข้อมูลในระบบสารสนเทศของระบบรับลูกค้าของการให้การรักษาของแพทย์กับข้อมูลทางการเงินในการรับรู้รายได้ค่าบริการ
- สุ่มตรวจสอบหลักฐานประกอบการรับรู้รายได้ค่าบริการและค่าตอบแทนแพทย์
- สุ่มส่งหนังสือยืนยันยอดค่าแพทย์และค่าแพทย์ค้างจ่าย

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานนั้น) ข้าพเจ้าคาดว่าข้าพเจ้าจะได้รับรายงานประจำปีภายหลังจากวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลดำเนินการแก้ไขข้อมูลที่แสดงขัดต่อข้อเท็จจริง

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีความสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการบันทึกรายการหรือแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไมตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ ที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบ แต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

บริษัท สอบบัญชี ดี ไอ เอ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

(นายพฤกษ์ พิชญวงษ์)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 7764

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	งบการเงินรวม (บาท)		งบการเงินเฉพาะกิจการ (บาท)	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	26.1	24,720,570.16	59,852,680.19	7,900,375.35
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	7	106,390,991.60	14,939,807.75	13,108,147.08
สินค้าคงเหลือ	8	171,099,707.00	12,703,486.57	13,469,168.69
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		302,211,268.76	87,495,974.51	34,477,691.12
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินฝากประจำที่คิดภาระค่าประกัน	9	937,248.38	928,026.76	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	10	-	-	403,487,750.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	11	458,527,173.77	395,421,317.31	95,467,306.45
สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	12	61,182,242.91	52,296,289.40	42,194,453.70
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	13	2,782,944.13	2,861,813.68	1,898,400.02
ค่าความนิยม	5.2	99,998,022.88	-	-
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม	14	7,106,411.88	5,549,102.53	5,508,715.40
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		11,459,502.34	8,633,489.22	10,145,795.78
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		641,993,546.29	465,690,038.90	558,702,421.35
รวมสินทรัพย์		944,204,815.05	553,186,013.41	593,180,112.47

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ..... เมื่อวันที่ .....

ขอรับรองว่ารายการข้างต้นเป็นความจริงและถูกต้องทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชชัฏกุล)

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	งบการเงินรวม (บาท)		งบการเงินเฉพาะกิจการ (บาท)	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	15	38,341,235.66	-	2,282,663.21
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	16	110,170,947.17	35,583,855.64	24,355,795.42
ส่วนของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	17	-	766,499.51	-
ส่วนของเงินกู้ยืมธนาคารระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	18	40,200,000.00	-	30,120,000.00
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	6.2	-	-	26,153,691.78
เงินทดรองรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	6.2	-	-	9,450,000.00
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		4,989,414.61	5,027,943.09	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน		193,701,597.44	41,378,298.24	92,362,150.41
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
เงินกู้ยืมระยะยาว	18	342,454,850.00	100,000,000.00	107,330,000.00
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	19	2,524,938.58	2,185,576.00	581,987.54
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		446,000.00	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		345,425,788.58	102,185,576.00	107,911,987.54
รวมหนี้สิน		539,127,386.02	143,563,874.24	200,274,137.95
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 220,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.50 บาท	20	110,000,000.00	110,000,000.00	-
หุ้นสามัญ 200,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.50 บาท	20	-	100,000,000.00	100,000,000.00
ทุนที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว				
หุ้นสามัญ 200,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.50 บาท	20	100,000,000.00	100,000,000.00	100,000,000.00
ส่วนเกินกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ	20	265,370,000.00	265,370,000.00	265,370,000.00
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	22	7,481,088.13	5,629,886.76	7,481,088.13
ส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรร		6,676,517.42	13,072,706.83	20,054,886.39
ส่วนต่างจากการรวมกิจการภายใต้การควบคุมเดียวกัน		25,543,759.08	25,543,759.08	-
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		405,071,364.63	409,616,352.67	392,905,974.52
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		6,064.40	5,786.50	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		405,077,429.03	409,622,139.17	392,905,974.52
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		944,204,815.05	553,186,013.41	593,180,112.47

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันคาปูล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	งบการเงินรวม (บาท)		งบการเงินเฉพาะกิจการ (บาท)	
	2561	2560	2561	2560
รายได้จากการขายและการให้บริการ	643,190,416.41	459,626,054.00	245,717,003.33	214,645,767.50
ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ	(438,654,289.59)	(291,187,261.23)	(176,658,276.59)	(147,170,502.53)
กำไรขั้นต้น	204,536,126.82	168,438,792.77	69,058,726.74	67,475,264.97
รายได้อื่น	9,017,230.96	8,565,129.73	46,652,848.38	46,359,306.44
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	213,553,357.78	177,003,922.50	115,711,575.12	113,834,571.41
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	(50,245,111.66)	(31,868,169.17)	(17,833,652.68)	(15,352,884.73)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(113,147,766.36)	(88,949,597.47)	(58,528,206.85)	(50,267,551.92)
ต้นทุนทางการเงิน	(8,017,939.32)	(1,004,173.28)	(3,205,452.53)	(816,471.68)
รวมค่าใช้จ่าย	(171,410,817.34)	(121,821,939.92)	(79,567,312.06)	(66,436,908.33)
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	42,142,540.44	55,181,982.58	36,144,263.06	47,397,663.08
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	(8,683,600.58)	(9,069,463.33)	879,764.38	1,020,734.94
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	33,458,939.86	46,112,519.25	37,024,027.44	48,418,398.02
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น :				
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์				
พนักงานที่กำหนดไว้	-	51,416.60	-	217,257.60
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี- สุทธิภาษีเงินได้	-	51,416.60	-	217,257.60
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	33,458,939.86	46,163,935.85	37,024,027.44	48,635,655.62
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	33,455,011.96	46,108,115.19	37,024,027.44	48,418,398.02
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	3,927.90	4,404.06	-	-
	33,458,939.86	46,112,519.25	37,024,027.44	48,418,398.02
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	33,455,011.96	46,159,531.79	37,024,027.44	48,635,655.62
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	3,927.90	4,404.06	-	-
	33,458,939.86	46,163,935.85	37,024,027.44	48,635,655.62
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
กำไร(ขาดทุน)ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่ (บาท)	0.17	0.25	0.19	0.26
จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	200,000,000	188,082,192	200,000,000	188,082,192

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายพรศักดิ์ ตันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

งบการเงินรวม (บาท)

หมายเหตุ	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน(ค่าทำ) มูลค่าหุ้นสามัญ	จัดสรรแล้ว สำรองตามกฎหมาย	กำไรสะสม		รวมส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทใหญ่	ส่วนได้เสียที่ไม่มี อำนาจควบคุม	รวมส่วนของผู้ถือหุ้น
				ยังไม่จัดสรร	หักจากการรวมกิจการ ภายใต้การควบคุมเดียวกัน			
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	100,000,000.00	265,370,000.00	5,629,886.76	13,072,706.83	25,543,759.08	409,616,352.67	5,786.50	409,622,139.17
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	-	-
จากการลงทุนเพิ่ม	-	-	-	-	-	-	750.00	750.00
เงินปันผลที่จ่ายโดยบริษัทย่อยให้กับผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	(4,400.00)	(4,400.00)
เงินปันผลจ่าย	-	-	-	(38,000,000.00)	-	(38,000,000.00)	-	(38,000,000.00)
สำรองตามกฎหมาย	-	-	1,851,201.37	(1,851,201.37)	-	-	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	33,455,011.96	-	33,455,011.96	3,927.90	33,458,939.86
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	100,000,000.00	265,370,000.00	7,481,088.13	6,676,517.42	25,543,759.08	405,071,364.63	6,064.40	405,077,429.03
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	75,000,000.00	-	2,695,359.76	3,077,289.47	25,543,759.08	106,316,408.31	8,982.44	106,325,390.75
ออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน	25,000,000.00	265,370,000.00	-	-	-	290,370,000.00	-	290,370,000.00
เงินปันผลที่จ่ายโดยบริษัทย่อยให้กับผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	(7,600.00)	(7,600.00)
เงินปันผลจ่าย	-	-	-	(33,229,587.43)	-	(33,229,587.43)	-	(33,229,587.43)
สำรองตามกฎหมาย	-	-	2,934,527.00	(2,934,527.00)	-	-	-	-
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	-	-	-	46,108,115.19	-	46,108,115.19	4,404.06	46,112,519.25
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	51,416.60	-	51,416.60	-	51,416.60
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	100,000,000.00	265,370,000.00	5,629,886.76	13,072,706.83	25,543,759.08	409,616,352.67	5,786.50	409,622,139.17

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
 (นายพรศักดิ์ จันทร์กุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
 (นายประทีป วาณิชชัญญ์)

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

งบการเงินเฉพาะกิจการ (บาท)

หมายเหตุ	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้นสามัญ	กำไร (ขาดทุน) สะสม		รวมส่วนของผู้ถือหุ้น
			จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร	
รายการ			สำรองตามกฎหมาย		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	100,000,000.00	265,370,000.00	5,629,886.76	22,882,060.32	393,881,947.08
เงินปันผลจ่าย	21	-	-	(38,000,000.00)	(38,000,000.00)
สำรองตามกฎหมาย	-	-	1,851,201.37	(1,851,201.37)	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	37,024,027.44	37,024,027.44
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	100,000,000.00	265,370,000.00	7,481,088.13	20,054,886.39	392,905,974.52
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	75,000,000.00	-	2,695,359.76	10,410,519.13	88,105,878.89
ออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน	20	25,000,000.00	-	-	290,370,000.00
เงินปันผลจ่าย	21	-	-	(33,229,587.43)	(33,229,587.43)
สำรองตามกฎหมาย	-	-	2,934,527.00	(2,934,527.00)	-
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	-	-	-	48,418,398.02	48,418,398.02
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	217,257.60	217,257.60
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	100,000,000.00	265,370,000.00	5,629,886.76	22,882,060.32	393,881,947.08

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายพรศักดิ์ ตันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	งบการเงินรวม (บาท)		งบการเงินเฉพาะกิจการ (บาท)	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	42,142,540.44	55,181,982.58	36,144,263.06	47,397,663.08
ปรับกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน :-				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	34,777,745.24	31,642,921.14	25,684,744.02	22,346,255.69
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายทรัพย์สิน	(14,784.30)	(2,897,778.22)	-	-
(โอนกลับ) หนี้สงสัยจะสูญ	4,575.00	14,117.50	-	-
หนี้สูญ	-	(2,550.00)	-	-
กำไรจากการด้อยราคาซื้อ	(2,141,134.45)	-	(2,141,134.45)	-
โอนกลับหนี้สินจากผลตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย	(1,500,000.00)	-	(1,500,000.00)	-
ค่าใช้จ่ายภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	556,033.76	274,409.96	178,229.04	240,506.00
รายได้เงินปันผล	-	-	(40,395,600.00)	(42,392,400.00)
รายได้ดอกเบี้ยรับ	(196,172.21)	(1,698,986.77)	(164,905.99)	(1,653,192.10)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	7,083,999.32	1,004,173.28	2,777,862.53	816,471.68
กำไรจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์				
และหนี้สินดำเนินงาน	80,712,802.80	83,518,289.47	20,583,458.21	26,755,304.35
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	(90,823,067.60)	(1,988,898.16)	(4,033,074.64)	(98,622.82)
สินค้าคงเหลือ	(2,575,100.91)	(4,065,804.00)	1,659,701.81	(2,144,323.30)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(2,363,653.24)	47,257.98	(1,710,002.28)	7,800.00
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	73,087,091.53	3,457,395.47	5,335,184.08	(880,554.00)
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	(216,671.18)	-	(154,854.50)	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	446,000.00	-	-	-
เงินสดรับ(จ่าย)จากการดำเนินงาน	58,267,401.40	80,968,240.76	21,680,412.68	23,639,604.23
ดอกเบี้ยรับ	196,172.21	1,698,986.77	134,217.63	1,653,192.10
จ่ายดอกเบี้ย	(8,389,463.86)	(1,004,173.28)	(2,669,984.51)	(6,816,980.76)
จ่ายภาษีเงินได้	(10,361,144.39)	(10,868,585.80)	(70,676.54)	(74,619.42)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	39,712,965.36	70,794,468.45	19,073,969.26	18,401,196.15

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันตาปูล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์กกุล)

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	งบการเงินรวม (บาท)		งบการเงินเฉพาะกิจการ (บาท)	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินฝากประจำที่คิดการค่าประกันเพิ่มขึ้น	(9,221.62)	(8,565.02)	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	(200,599,250.00)	(179,000,500.00)
เงินสดรับจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	26,492.00	6,131,436.50	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(59,097,360.48)	(292,865,232.99)	(3,069,174.30)	(7,819,094.29)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสิทธิการเช่า	(19,870,100.66)	(25,710,485.13)	(7,806,331.66)	(24,388,423.13)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(333,511.00)	(200,304.00)	(264,490.00)	(85,600.00)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ตามข้อตกลงจากการซื้อกิจการ	(277,787,309.78)	-	(27,787,309.78)	-
เงินปันผลรับ	-	-	40,395,600.00	42,392,400.00
เงินสดสุทธิได้จาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมการลงทุน	(357,071,011.54)	(312,653,150.64)	(199,130,955.74)	(168,901,217.42)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	38,341,235.66	(10,000,000.00)	2,282,663.21	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	40,500,000.00	-
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	(14,346,308.22)	(8,940,000.00)
เงินสดรับเงินทอรองรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	18,900,000.00	-
เงินสดจ่ายเงินทอรองรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	(9,450,000.00)	-
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(16,750,000.00)	(59,937,367.81)	(12,550,000.00)	(47,457,367.81)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	299,404,850.00	100,000,000.00	150,000,000.00	-
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	(766,499.51)	(1,582,696.00)	(112,492.56)	(162,165.75)
เงินสดรับจากการเพิ่มทุน	750.00	25,000,000.00	-	25,000,000.00
เงินสดรับจากการเพิ่มทุน (ส่วนเกินทุน)	-	265,370,000.00	-	265,370,000.00
เงินปันผลที่จ่ายให้กับผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	(4,400.00)	(7,600.00)	-	-
เงินปันผลจ่าย	(38,000,000.00)	(33,229,587.43)	(38,000,000.00)	(33,229,587.43)
เงินสดสุทธิได้จาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	282,225,936.15	285,612,748.76	137,223,862.43	200,580,879.01
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(35,132,110.03)	43,754,066.57	(42,833,124.05)	50,080,857.74
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	59,852,680.19	16,098,613.62	50,733,499.40	652,641.66
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	24,720,570.16	59,852,680.19	7,900,375.35	50,733,499.40

การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดเพิ่มเติม ดูหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 26

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายพรศักดิ์ ตันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไป

- ชื่อ : บริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”)
- การจดทะเบียน : เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย จดทะเบียนเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2551 และได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2559
- ที่อยู่สำนักงานใหญ่: เลขที่ 157 ชั้น 2 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
- ลักษณะธุรกิจ : ให้บริการด้านทันตกรรมรวมถึงผลิตภัณฑ์และบริการที่เกี่ยวข้องกับทันตกรรม
- สาขา : ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัท มีสาขาและเปิดให้บริการแล้ว รวมจำนวน 16 แห่ง และ 13 แห่ง ตามลำดับ
- ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ : ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล ถือหุ้นประมาณร้อยละ 55.00 ของทุนที่ออกและชำระแล้ว

2. หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินและนำเสนองบการเงิน

2.1 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (“สภาวิชาชีพบัญชี”) กฎระเบียบและประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ลงวันที่ 22 มกราคม 2544 เรื่องการจัดทำและส่งงบการเงินและรายการเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. 2544 โดยรูปแบบการนำเสนองบการเงินไม่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญจากประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่องกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของรายการในงบการเงิน ยกเว้นรายการที่เปิดเผยไว้ในนโยบายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

การวัดมูลค่ายุติธรรม

นโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทและบริษัทย่อยหลายข้อกำหนดให้มีการวัดมูลค่ายุติธรรมทั้งสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงิน

บริษัทและบริษัทย่อยกำหนดกรอบแนวคิดของการควบคุมเกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรม กรอบแนวคิดนี้รวมถึงผู้ประเมินมูลค่าซึ่งมีความรับผิดชอบโดยรวมต่อการวัดมูลค่ายุติธรรมที่มีนัยสำคัญ รวมถึงการวัดมูลค่ายุติธรรมระดับ 3 และรายงานโดยตรงต่อผู้บริหารสูงสุดทางการเงิน

ผู้ประเมินมูลค่ามีการทบทวนข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ และปรับปรุงการวัดมูลค่าที่มีนัยสำคัญอย่างสม่ำเสมอ หากมีการใช้ข้อมูลจากบุคคลที่สามเพื่อวัดมูลค่ายุติธรรม เช่น ราคาจากนายหน้า หรือการตั้งราคา ผู้ประเมินได้ประเมินหลักฐานที่ได้มาจากบุคคลที่สามที่สนับสนุนข้อสรุปเกี่ยวกับการวัดมูลค่า รวมถึงการจัดระดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินอย่างเหมาะสม

เมื่อวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สิน บริษัทและบริษัทย่อยได้ใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ มูลค่ายุติธรรมเหล่านี้ถูกจัดประเภทในแต่ละลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมตามข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่าดังนี้

- ข้อมูลระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน และกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- ข้อมูลระดับ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้โดยตรง (เช่น ราคาขาย) หรือโดยอ้อม (เช่น ราคาที่สังเกตได้) สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- ข้อมูลระดับ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

หากข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินถูกจัดประเภทลำดับชั้นที่แตกต่างกันของมูลค่ายุติธรรมในภาพรวม การวัดมูลค่ายุติธรรมในภาพรวมจะถูกจัดประเภทในระดับเดียวกันกับลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมของข้อมูลที่อยู่ในระดับต่ำสุดที่มีนัยสำคัญสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมในภาพรวม

บริษัทและบริษัทย่อยรับการโอนระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่การโอนเกิดขึ้น

ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อสมมติฐานที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินดังต่อไปนี้

- หมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 29 เครื่องมือทางการเงิน

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชก่อกุล)

2.2 การรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2557 บริษัทได้เข้าซื้อหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัท บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด และบริษัท โรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มผู้บริหารและผู้ถือหุ้นเดียวกันโดยบริษัท ได้รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว ด้วยราคาตามบัญชี ณ วันควบรวมกิจการ บริษัท ได้นำเงินไปซื้อเงินลงทุนดังกล่าวในสัดส่วนร้อยละ 100 ในราคาที่ตราไว้ของหุ้นสามัญ และโอนกิจการทั้งหมดที่ซื้อโดยวิธีควบรวม ผลต่างระหว่างราคาที่ย่ำซื้อกับราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สุทธิของบริษัทดังกล่าว จำนวน 25.54 ล้านบาท ถือเป็น “ส่วนต่างจากการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน” และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของผู้ถือหุ้นภายใต้หัวข้อองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงิน

- 2.3 งบการเงินรวมประกอบด้วยงบการเงินของบริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทใหญ่และงบการเงินบริษัทย่อย ซึ่งบริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เข้าถือหุ้นหรือมีอำนาจควบคุมอย่างเป็นสาระสำคัญในบริษัทย่อยดังนี้

	ประเภทธุรกิจ	จดทะเบียน ในประเทศ	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)	
			31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
บริษัทย่อย				
บริษัท บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด	ทันตกรรม	ประเทศไทย	99.99	99.99
บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	ทันตกรรม	ประเทศไทย	99.99	99.99
บริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ⁽¹⁾	ทันตกรรม	ประเทศไทย	99.99	99.96
บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด ⁽²⁾	ทันตกรรม	ประเทศไทย	99.97	-

⁽¹⁾ บริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด เดิมชื่อ บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด ได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2561

⁽²⁾ บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด ได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2561

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันตาปูล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

บริษัทย่อย

บริษัทย่อยเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มบริษัท การควบคุมเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มบริษัทเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับกิจการนั้นและมีความสามารถในการใช้อำนาจเหนือกิจการนั้นทำให้เกิดผลกระทบต่อจำนวนเงินผลตอบแทนของกลุ่มบริษัท งบการเงินของบริษัทย่อยได้รวมอยู่ในงบการเงินรวม นับแต่วันที่มีการควบคุมจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

การสูญเสียการควบคุม

เมื่อกลุ่มบริษัทสูญเสียการควบคุมในบริษัทย่อย กลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยนั้นออก รวมถึงส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียการควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียการควบคุม

- 2.4 ในการจัดทำงบการเงินรวมถือหลักเกณฑ์การรวมเฉพาะบริษัท ซึ่งบริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีอำนาจควบคุมในบริษัทเหล่านั้นหลังจากได้ตัดยอดคงเหลือและรายการระหว่างกันแล้ว โดยบริษัท ได้นำบริษัทย่อยเข้ามาจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่ที่มีอำนาจควบคุม
- 2.5 การตัดบัญชีรายการระหว่างบริษัทในบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย กับส่วนของผู้ถือหุ้นโดยถือหลักการตัดบัญชีเป็นเงินลงทุนร้อยละ 100 ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นรายอื่นแสดงเป็นส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม
- 2.6 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทและบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2560) รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปูล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชก่อกุล)

2.7 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต

ในระหว่างปี สภาวิชาชีพบัญชีได้มีการปรับปรุงในสาระสำคัญและประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและบริษัทย่อย โดยมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 และ 2563 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.7.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกสัญญา ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า และกำหนดให้กิจการต้องใช้ดุลพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน

ฝ่ายบริหารของบริษัท และบริษัทย่อยเชื่อว่ามาตรฐานฉบับดังกล่าว จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์กุล)

2.7.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐานจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32	การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
------------	-----------------------------------

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16	การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
ฉบับที่ 19	การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้ จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันถูกยกเลิกไป

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของบริษัท และบริษัทย่อยอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบต่อบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

3.1.1 รายได้จากการบริการ รับรู้รายได้เมื่อการให้บริการเสร็จสิ้นแล้ว

3.1.2 รายได้จากการขายสินค้า รับรู้รายได้เมื่อมีการส่งมอบและได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่เป็นสาระสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว

3.1.3 รายได้เงินปันผลรับรู้เมื่อมีสิทธิได้รับเงินปันผล

3.1.4 รายได้อื่นและค่าใช้จ่ายบันทึกตามเกณฑ์คงค้าง

3.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสด เงินฝากธนาคารและเงินฝากสถาบันการเงิน ซึ่งถึงกำหนดรับคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน (ไม่รวมเงินฝากธนาคารและสถาบันการเงินที่ติดภาระค้ำประกัน)

3.3 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นแสดงในราคาตามใบแจ้งหนี้หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ถ้ามี)

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นแสดงตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุลูกหนี้

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น อย่างไรก็ตามการใช้ประมาณการและข้อสมมติฐานที่แตกต่างกันอาจมีผลต่อจำนวนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ดังนั้น การปรับปรุงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญอาจมีขึ้นได้ในอนาคต

3.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงด้วยราคาทุน โดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

ต้นทุนสินค้าประกอบด้วยต้นทุนที่ซื้อ หรือต้นทุนอื่น เพื่อให้สินค้าอยู่ในสถานที่และสภาพปัจจุบัน

มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นการประมาณราคาที่จะขายได้จากการดำเนินธุรกิจปกติหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการขาย

ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลงถูกบันทึกสำหรับสินค้าที่เสื่อมคุณภาพเสียหายล้าสมัยและค้างนาน

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชก่อกุล)

3.5 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย แสดงด้วยวิธีราคาทุน (Cost Method) หักด้วยค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

3.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงในราคาทุนหักด้วยค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

อาคารและอุปกรณ์ แสดงในราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ รวมถึงต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์ เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์ และต้นทุนการกู้ยืม

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากมูลค่าเสื่อมสภาพของอาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยราคาทุนของสินทรัพย์หรือต้นทุนการเปลี่ยนแปลงอื่นหักด้วยมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ แสดงได้ดังนี้

อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	20, 50 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	9 ปี, ตามระยะเวลาสัญญาเช่า
เครื่องมือและอุปกรณ์ทันตกรรม	5, 10 ปี
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	3, 5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

3.7 สิทธิการเช่า

สิทธิการเช่าประกอบด้วย สิทธิการเช่าที่ดินและอาคารแสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

บริษัท และบริษัทย่อย ตัดจำหน่ายสิทธิการเช่าด้วยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาการเช่าที่ระบุในสัญญาเช่า จำนวน 3 - 20 ปี

3.8 การซื้อธุรกิจ

การซื้อธุรกิจบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีซื้อ ณ วันที่ซื้อ ซึ่งเป็นวันที่ได้รับโอนสิทธิในสินทรัพย์สุทธิตามสัญญาบริษัทฯ รับรู้ค่าความนิยม ณ วันที่ซื้อโดย

- มูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ หัก
- มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาที่ระบุได้และหนี้สินที่รับมา

เมื่อผลรวมสุทธิข้างต้นเป็นผลบวก บริษัทฯ จะบันทึกเป็นค่าความนิยม ถ้าผลรวมสุทธิข้างต้นเป็นยอดติดลบจะบันทึกเป็นกำไรจากการต่อรองราคาซื้อทันทีในงบกำไรขาดทุน ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อในการซื้อธุรกิจ บริษัทจะบันทึกต้นทุนดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่าย เมื่อเกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุน

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

3.9 ค่าความนิยม

บริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมในราคาหุ้น ซึ่งเท่ากับต้นทุนในการซื้อธุรกิจ ส่วนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา สูงกว่าต้นทุนในการซื้อธุรกิจ บริษัทจะรับรู้ส่วนที่สูงกว่าเป็นกำไรในงบกำไรขาดทุน

บริษัทแสดงค่าความนิยมด้วยราคาหุ้นหักค่าเพื่อการด้อยค่าสะสม และจะทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมทุกปี หรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น

เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบการด้อยค่า บริษัทจะปันส่วนค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจากการซื้อธุรกิจให้กับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ และบริษัทจะทำการประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแต่ละรายการ (หรือกลุ่มของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี บริษัทจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุน และบริษัทไม่สามารถกลับบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าได้ในอนาคต

3.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แสดงในราคาหุ้นหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ 10 ปี

3.11 การด้อยค่าของสินทรัพย์

บริษัท และบริษัทย่อย พิจารณาการด้อยค่าของสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เงินลงทุน และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนต่าง ๆ เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์จะเกิดการด้อยค่า โดยพิจารณาจากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์หากมีราคาต่ำกว่าราคาตามบัญชี ถือว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่าซึ่งจะรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าดังกล่าวในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และบริษัทจะบันทึกกลับรายการจากการด้อยค่า ต่อเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าการด้อยค่านั้น ไม่มีอยู่อีกต่อไปหรือยังคงมีอยู่แต่เป็นไปในทางที่ลดลง มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หมายถึง ราคาขายสุทธิหรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า และจะประมาณจากสินทรัพย์แต่ละรายการ หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแล้วแต่กรณี

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปูล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชกอกกุล)

3.12 สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน

3.12.1 สัญญาเช่าทางการเงิน สัญญาเช่าที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน โดยบันทึกเป็นสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินด้วยจำนวนเท่ากับราคายุติธรรมของทรัพย์สินที่เช่า ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า หรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ซึ่งอัตราคิดลดที่ใช้คำนวณมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าใช้อัตราดอกเบี้ยที่ระบุในสัญญาเช่า ต้นทุนแรกเริ่มที่เกี่ยวข้องโดยตรงได้รวมอยู่ในราคาทุนของ สินทรัพย์ ค่าเช่าที่จ่ายชำระจะปันส่วนเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายทางการเงินและส่วนที่ไปลดเงินต้น ค่าใช้จ่ายทางการเงินจะปันส่วนไปสู่งวดต่าง ๆ ตลอดอายุสัญญาเช่า เพื่อให้ดอกเบี้ยเมื่อเทียบกับยอดหนี้ที่คงเหลืออยู่ในแต่ละงวดมีอัตราคงที่ นโยบายการตัดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่เช่า สอดคล้องกับนโยบายที่ใช้กับสินทรัพย์ที่เสื่อมค่าได้ที่บริษัท เป็นเจ้าของ

3.12.2 สัญญาเช่าดำเนินงาน หมายถึง สัญญาเช่าที่ไม่มีสัญญาเช่าการเงิน

3.13 รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นระหว่างปี แปลงค่าเป็นเงินบาทตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศคงเหลือ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานแปลงค่าเป็นเงินบาทตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น ซึ่งกำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ค่าไรชาดทุนจากการแปลงค่าดังกล่าวรวมไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

3.14 ภาษีเงินได้

รายจ่ายเกี่ยวกับภาษีในรอบระยะเวลาบัญชีประกอบด้วย ภาษีเงินได้งวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

- ภาษีเงินได้นิติบุคคลปัจจุบัน

บริษัท และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องจ่ายในแต่ละปี เป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมดในงวดนั้น และคำนวณภาษีเงินได้ตามที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร พระราชกฤษฎีกาตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร ฉบับที่ 530

- ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัท และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัท และบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีรวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแผนที่บริษัท และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายพรศักดิ์ ดันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

บริษัท และบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภายในเงินได้รอการตัดบัญชีทุกวัน สิ้นรอบระยะเวลารายงาน และจะปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าวหากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ ว่าเป็นไปว่า บริษัท และบริษัทย่อยจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภายในเงินได้รอการตัดบัญชี ทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัท และบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น หากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

3.15 ประมวลการหนี้สิน

บริษัท และบริษัทย่อยจะบันทึกประมวลการหนี้สิน เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ของการเกิดภาระผูกพันในปัจจุบันตามกฎหมายหรือจากการอนุมานอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีต ภาระผูกพันดังกล่าวคาดว่าจะส่งผลให้สูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ เพื่อชำระภาระผูกพัน และจำนวนที่ต้องจ่ายสามารถประมาณการได้อย่างน่าเชื่อถือ หากบริษัท คาดว่าจะได้รับคืนรายจ่ายที่ชำระไปตามประมวลการหนี้สินทั้งหมดหรือบางส่วนอย่างแน่นอน บริษัท และบริษัทย่อยจะรับรู้รายจ่ายที่ได้รับคืนเป็นสินทรัพย์แยกต่างหากแต่ต้องไม่เกินจำนวนประมวลการหนี้สินที่เกี่ยวข้อง

ประมวลการและข้อสมมติฐานที่อาจมีความเสี่ยงต่อการปรับปรุงบัญชีในปีถัดไปต่อมูลค่าสินทรัพย์ ยกไป ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ได้แก่ หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน เป็นมูลค่าที่ประมวลการโดยผู้เชี่ยวชาญ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย และผู้บริหารให้การรับรองการประมวลการในเรื่องนี้ค่อนข้างมีความไม่แน่นอน อันเนื่องมาจากลักษณะของโครงการที่มีระยะเวลายาวตามหมายเหตุ 3.18.2 การประมวลการในเรื่องอื่นๆ ได้ถูกเปิดเผยในแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องของหมายเหตุประกอบงบการเงินนี้

3.16 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้อง

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัท หรือถูกควบคุมโดยบริษัท ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัท นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลซึ่งมีอิทธิพลอย่างเป็นทางการสำคัญกับบริษัท ผู้บริหารคนสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัท ที่มีอำนาจในการวางแผน และควบคุมการดำเนินงานของบริษัท

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชก่อกุล)

3.17 กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้น ที่แสดงไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเป็นกำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน ซึ่งคำนวณโดยการหารยอดกำไร(ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี ด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ออกและเรียกชำระแล้ว ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

3.18 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพและผลประโยชน์ของพนักงาน

3.18.1 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน

บริษัท และบริษัทย่อย จัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งเป็นลักษณะของแผนการจ่ายสมทบตามที่ได้กำหนดการจ่ายสมทบไว้แล้ว สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกไปจากสินทรัพย์ของบริษัทและบริษัทย่อย และได้รับการบริหาร โดยผู้จัดการกองทุนภายนอก กองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าว ได้รับเงินสะสมเข้ากองทุนจากพนักงานและเงินสมทบจากบริษัทและบริษัทย่อย เงินจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการนั้น

3.18.2 ผลประโยชน์ของพนักงาน

บริษัท และบริษัทย่อยจัดให้มีผลประโยชน์ของพนักงาน หลังการเลิกจ้างเพื่อจ่ายให้แก่พนักงานเป็นไปตามกฎหมายแรงงานไทย มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินผลประโยชน์พนักงานได้ถูกรับรู้รายการในงบแสดงฐานะการเงินโดยการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) ภายใต้สมมติฐานเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคตที่บริษัทกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม สมมติฐานที่ใช้ในการประเมินค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ของพนักงานสุทธิประจำปี ได้รวมถึงอัตราส่วนลด อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนพนักงานและอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน การเปลี่ยนแปลงในอัตราเหล่านี้มีผลต่อประมาณการค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของพนักงานสุทธิในทุกปี บริษัท และบริษัทย่อยได้มีการทบทวนอัตราส่วนลดที่เหมาะสม ซึ่งสะท้อนถึงอัตราดอกเบี้ยที่ควรนำมาใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิของกระแสเงินสดจ่ายในอนาคตที่คาดว่าจะต้องจ่ายให้กับพนักงาน ในการประเมินอัตราส่วนลดที่เหมาะสม บริษัท และบริษัทย่อยจะพิจารณาจากอัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งจ่ายในสกุลเงินที่ได้รับประโยชน์

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชก่อกุล)

ข้อสมมติฐานในการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญที่ใช้ในการคำนวณภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานมีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด	1.94% - 2.71%	1.94% - 2.71%	2.71%	2.71%
อัตราการเพิ่มเงินเดือน	6.09%	6.09%	6.09%	6.09%
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	0% - 35%	0% - 35%	0% - 35%	0% - 35%

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 อัตราการเสียชีวิตและทุพพลภาพตามตารางมรณะไทย พ.ศ. 2560

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ซึ่งได้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างที่ทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าอัตราสุดท้าย 400 วัน อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ดังกล่าวอยู่ระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น บริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกผลกระทบจากพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ เมื่อมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย

4. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่าบริษัทและบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่บันทึกในงบแสดงฐานะการเงิน ที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต (ทั้งของธนาคารฯ และคู่สัญญา) สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ อาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน และการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชก่อกุล)

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

ค่าความนิยม

ในการบันทึกและวัดมูลค่าของค่าความนิยม ณ วันที่ได้มา ตลอดจนการทดสอบการด้อยค่าในภายหลัง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์ หรือ หน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้นๆ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทและบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทและบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใดโดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานและตามโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันตาปูล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

5. การซื้อธุรกิจ

5.1 ตามรายงานการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 มีมติอนุมัติให้บริษัทซื้อสินทรัพย์ทั้งหมด ภายใต้ชื่อ “คลินิกทันตกรรมเด็นทัลแพลนเน็ต” จำนวน 3 สาขา โดยซื้อจากบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องกัน และมีกำไรจากการต่อรองราคาซื้อเป็นจำนวน 2.14 ล้านบาท โดยรับรู้เป็นรายได้อื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ทั้งจำนวน

การซื้อธุรกิจนี้เข้าเงื่อนไขตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2560) เรื่องการรวมกิจการ ซึ่งกำหนดให้บันทึกสินทรัพย์และหนี้สินที่ได้มาในมูลค่ายุติธรรม รวมถึงค่าความนิยม (ถ้ามี) ในวันที่ 1 มีนาคม 2561

ในการซื้อธุรกิจ วันที่ 1 มีนาคม 2561 บริษัทได้ชำระเงินเพื่อซื้อธุรกิจข้างต้น รวมจำนวน 30.79 ล้านบาท โดยแบ่งการจ่ายชำระดังนี้

- ส่วนที่ 1 จ่ายชำระจำนวน 27.79 ล้านบาท เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2561
- ส่วนที่ 2 เมื่อผู้ขายปฏิบัติได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา บริษัทจะจ่ายชำระจำนวน 3.00 ล้านบาท อย่างไรก็ตามปัจจุบันหลังจากการทบทวนการวัดมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายหลังวันที่ซื้อตามเงื่อนไขข้างต้นคาดว่าผู้ขายไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว จึงโอนกลับสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายจากการซื้อธุรกิจจำนวน 1.50 ล้านบาท จึงทำให้มูลค่าที่คาดว่าจะต้องจ่ายคงเหลือ 1.50 ล้านบาท

ดังนั้นสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายจากจำนวน 30.79 ล้านบาท คงเหลือเป็นจำนวน 29.29 ล้านบาท และมีการโอนกลับหนี้สินจากผลตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายจำนวน 1.50 ล้านบาท

มูลค่ายุติธรรมจากการซื้อกิจการและกำไรต่อรองจากการซื้อ มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : พันบาท
สินค้ายคงเหลือ	7,883
สิทธิการเช่า	6,522
อุปกรณ์	18,143
เงินประกันสัญญาเช่า	381
รวมสินทรัพย์ที่ได้มา	32,929
สิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ณ วันที่ซื้อ	30,788
กำไรจากการต่อรองราคาซื้อ	2,141

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

- 5.2 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561 ได้มีมติอนุมัติการเข้าทำรายการซื้อสินทรัพย์ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์ทันตกรรม ของบริษัทเด็นทัล วิชั่น จำกัด (“DV”) ประกอบด้วย สิทธิในการเป็นตัวแทนและตัวแทนแต่เพียงผู้เดียวในการจัดจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ทางด้านทันตกรรม (Exclusive Distributor) ในประเทศไทยของแต่ละแบรนด์ วัสดุและอุปกรณ์ทางด้านทันตกรรมในคลังสินค้า ฐานลูกค้า และโอนผู้บริหารและพนักงาน ในราคารวม 250 ล้านบาท โดยได้ลงนามในสัญญาโอนกิจการเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 และได้รับโอนสินทรัพย์ตามสัญญาดังกล่าวเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2561

การซื้อธุรกิจนี้เข้าเงื่อนไขตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การรวมกิจการ ซึ่งกำหนดให้บันทึกสินทรัพย์ที่ระบุได้และหนี้สินที่รับมาในมูลค่ายุติธรรม รวมถึงค่าความนิยม (ถ้ามี) ณ ปัจจุบัน บริษัทประมาณการมูลค่าสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาด้วยราคาตามบัญชี ณ วันซื้อ ซึ่งประมาณว่าใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรม อย่างไรก็ตาม บริษัท จะทบทวนการวัดมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินสุทธิเหล่านี้ ตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2560) ในช่วงระยะเวลาการวัดมูลค่า 12 เดือน หากมีข้อมูลใหม่ที่ได้รับเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่มีอยู่ ณ วันที่ซื้อธุรกิจ ซึ่งทำให้ต้องปรับปรุงการรับรู้มูลค่า การปรับปรุงดังกล่าวจะถูกบันทึกเมื่อได้รับข้อมูลเพิ่มเติม

ในการซื้อธุรกิจ วันที่ 1 สิงหาคม 2561 บริษัทได้ชำระเงินเพื่อซื้อธุรกิจข้างต้น รวมจำนวน 250 ล้านบาท โดยแบ่งการจ่ายชำระดังนี้

- ส่วนที่ 1 จ่ายชำระจำนวน 1 ล้านบาท เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561
- ส่วนที่ 2 จ่ายชำระส่วนที่เหลือจำนวน 249 ล้านบาท เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2561

มูลค่ายุติธรรมจากการซื้อกิจการและค่าความนิยม มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : พันบาท
สินค้าคงเหลือ	147,938
อุปกรณ์	2,064
รวมสินทรัพย์ที่ได้มา	150,002
สิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ณ วันที่ซื้อ	250,000
ค่าความนิยม	99,998

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปูล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

6. รายการกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

6.1 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน สรุปได้ดังนี้

ลำดับ	บุคคลหรือกิจการ	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	นโยบายราคา
1.	บริษัท บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล เคนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด	บริษัทย่อย	ซื้อวัสดุทันตกรรม ซื้อสินทรัพย์ ค่าเช่า รายได้ค่าบริการจัดการ เงินปันผลรับ ดอกเบี้ยจ่าย	ตามราคาท้องตลาด ตามราคาที่ตกลงระหว่างกัน โดยใกล้เคียงกับราคาตามบัญชี ตามที่ระบุในสัญญา ตามที่ระบุในสัญญา ตามที่ประกาศจ่าย อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.00
2.	บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรม กรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	บริษัทย่อย	เงินปันผลรับ ดอกเบี้ยจ่าย การค้าประกัน	ตามที่ประกาศจ่าย อัตราดอกเบี้ย MLR – 2.85 ไม่มีค่าตอบแทน
3.	บริษัท เคนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	บริษัทย่อย	ค่าแลปทันตกรรม ซื้อวัสดุทันตกรรม รายได้ค่าเช่า เงินปันผลรับ ดอกเบี้ยรับ การค้าประกัน	ตามราคาท้องตลาด ตามราคาท้องตลาด ตามที่ระบุในสัญญา ตามที่ประกาศจ่าย อัตราดอกเบี้ย MLR – 2.85 ไม่มีค่าตอบแทน

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชก้อกุล)

6.2 รายการและจำนวนเงินด้านงบแสดงฐานะการเงินกับกิจการที่เกี่ยวข้องกับบริษัท เป็นดังนี้

หน่วย : พันบาท

ประเภทรายการ/ซื้อบริษัท	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
บริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ต จำกัด				
เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด	-	-	980	-
บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรม				
กรุงเทพ อินเทอร์เน็ต จำกัด	-	-	31	-
	-	-	1,011	-
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
เจ้าหนี้การค้า				
บริษัท เดนทัล วิชั่น				
(ประเทศไทย) จำกัด	-	-	1,349	612
	-	-	1,349	612
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
บริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ต จำกัด				
เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด	-	-	140	15
บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรม				
กรุงเทพ อินเทอร์เน็ต จำกัด	-	-	108	-
	-	-	248	15
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรม				
กรุงเทพ อินเทอร์เน็ต จำกัด	-	-	26,154	-
	-	-	26,154	-
เงินอุดหนุนจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัท เดนทัล วิชั่น				
(ประเทศไทย) จำกัด	-	-	9,450	-
	-	-	9,450	-

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ คันทาปลกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชกกุล)

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ดังนี้

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน จำนวน 26.15 ล้านบาท เป็นเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ที่ไม่มีหลักประกัน มีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถามและอัตราดอกเบี้ยร้อยละ MLR-2.85 ต่อปี

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				วันครบกำหนด
	1 มกราคม 2561	ผู้เพิ่ม	ชำระคืน	31 ธันวาคม 2561	
บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรม					
กรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	-	40,500	(14,346)	26,154	เมื่อทวงถาม
	-	40,500	(14,346)	26,154	

เงินทดรองรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเงินทดรองรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน จำนวน 9.45 ล้านบาท เป็นเงินทดรองรับที่ไม่มีหลักประกัน มีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถามและไม่มีภาระคิดดอกเบี้ยระหว่างกัน

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				วันครบกำหนด
	1 มกราคม 2561	ผู้เพิ่ม	ชำระคืน	31 ธันวาคม 2561	
บริษัท เดนทัล วิชั่น					
(ประเทศไทย) จำกัด	-	18,900	(9,450)	9,450	เมื่อทวงถาม
	-	18,900	(9,450)	9,450	

6.3 รายการและจำนวนเงินด้านงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กับกิจการที่เกี่ยวข้องกับบริษัท เป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทรายการ/ชื่อบริษัท	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้เงินปันผล				
บริษัท บางกอก อินเตอร์เนชั่นแนล				
เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด	-	-	39,996	39,996
บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรม				
กรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	-	-	-	1,197
บริษัท เดนทัล วิชั่น				
(ประเทศไทย) จำกัด	-	-	400	1,199
	-	-	40,396	42,392

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

ประเภทรายการ/ชื่อบริษัท	หน่วย : พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้ค่าบริหารจัดการ				
บริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ต จำกัด				
เดนท์ เซ็นเตอร์ จำกัด	-	-	1,680	1,680
	-	-	1,680	1,680
รายได้อื่น				
บริษัท เดนท์ วิชั่น				
(ประเทศไทย) จำกัด	-	-	132	132
	-	-	132	132
ดอกเบี้ยรับ				
บริษัท เดนท์ วิชั่น				
(ประเทศไทย) จำกัด	-	-	31	-
	-	-	31	-
ต้นทุนขายและบริการ				
บริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ต จำกัด				
เดนท์ เซ็นเตอร์ จำกัด	-	-	611	160
บริษัท เดนท์ วิชั่น				
(ประเทศไทย) จำกัด	-	-	5,011	3,660
	-	-	5,622	3,820
ค่าเช่าสำนักงาน				
บริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ต จำกัด				
เดนท์ เซ็นเตอร์ จำกัด	-	-	522	522
	-	-	522	522
ดอกเบี้ยจ่าย				
บริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ต จำกัด				
เดนท์ เซ็นเตอร์ จำกัด	-	-	-	52
บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรม				
กรุงเทพ อินเทอร์เน็ต จำกัด	-	-	570	22
	-	-	570	74

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

7. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

หน่วย : พันบาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้า - บริษัทที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-
ลูกหนี้การค้า - บริษัทอื่น	75,854	744	745	213
รวม	75,854	744	745	213
หัก ค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(19)	(15)	-	-
รวมลูกหนี้การค้า	75,835	729	745	213
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
ลูกหนี้อื่น - บริษัทที่เกี่ยวข้อง	-	-	1,011	-
รายได้ค้างรับ	3,975	-	2,519	-
สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่าย				
ล่วงหน้าครบหนึ่งปี	11,982	11,349	7,973	7,694
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	2,390	1,018	608	671
อื่นๆ	12,209	1,844	252	187
รวมลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	30,556	14,211	12,363	8,552
รวมลูกหนี้การค้าและ ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	106,391	14,940	13,108	8,765
ยอดลูกหนี้การค้าแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ดังนี้				

หน่วย : พันบาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภายในกำหนดเวลาชำระหนี้	39,996	97	70	71
เกินกว่ากำหนดเวลาชำระหนี้				
อายุระหว่าง 1 - 90 วัน	25,973	546	545	127
อายุระหว่าง 91 - 180 วัน	9,739	38	41	2
อายุระหว่าง 181 - 360 วัน	59	51	52	1
เกินกว่า 360 วัน	87	12	37	12
รวม	75,854	744	745	213
หัก ค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(19)	(15)	-	-
ลูกหนี้การค้า	75,835	729	745	213

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งนำสิทธิเรียกร้องในลูกหนี้จำนวน 76.49 ล้านบาท ไปเป็นหลักประกันค้ำประกันเงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้น และเงินกู้ระยะยาวจากสถาบันการเงินโดยเป็นวงเงินกู้รวมกับกลุ่มบริษัท ตามหมายเหตุข้อ 15 และ 18

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

8. สินค้ำคงเหลือ

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
วัสดุและอุปกรณ์ทันตกรรม	161,257	8,176	12,021	4,751
ยาและเวชภัณฑ์	2,345	1,673	1,268	1,123
อุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลืองทั่วไป	377	242	180	145
สินค้านำระหว่างทาง	7,121	-	-	-
ค่าแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์รถยนต์บัญชี	-	2,613	-	1,227
รวม	171,100	12,704	13,469	7,246

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งนำสินค้ำคงเหลือจำนวน 152.72 ล้านบาท ไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้น เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน โดยเป็นวงเงินกู้รวมกับกลุ่มบริษัท ตามหมายเหตุข้อ 15 และ 18

9. เงินฝากประจำที่ติดภาระค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีเงินฝากประจำ จำนวน 0.94 ล้านบาท และ 0.93 ล้านบาท ตามลำดับ นำไปค้ำประกันการให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน ตามหมายเหตุ 28.2

10. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

หน่วย : พันบาท

	อัตราการใช้หุ้น		งบการเงินเฉพาะกิจการ			
			2561		2560	
	2561	2560	วิธีราคาทุน	เงินปันผลรับ	วิธีราคาทุน	เงินปันผลรับ
บริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ต จำกัด	99.99	99.99	20,890	39,996	20,890	39,996
บริษัท โรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ						
อินเทอร์เน็ต จำกัด	99.99	99.99	180,001	-	180,001	1,197
บริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	99.99	99.96	200,098	400	1,998	1,199
บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด	99.97	-	2,499	-	-	-
รวม			403,488	40,396	202,889	42,392

ตามรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 5/2561 เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2561 มีมติอนุมัติให้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด และอนุมัติปรับโครงสร้างภายในกลุ่มโดยให้บริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด รับโอนส่วนงานแลปมาจากบริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด โดยมีทุนจดทะเบียน 10 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 10,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท โดยชำระค่าหุ้นมูลค่าหุ้นละ 250 บาท รวม 2.50 ล้านบาท เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2561 และได้จดทะเบียนบริษัทกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ วันที่ 11 ธันวาคม 2561

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

11. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

หน่วย : พันบาท

ที่ดิน	งบการเงินรวม				รวม
	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคารเช่า	อุปกรณ์ทันตกรรม	อุปกรณ์และเครื่อง ตกแต่งสำนักงาน	ยานพาหนะ	งานระหว่าง ก่อสร้าง
ราคาทุน :					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	30,949	60,517	45,091	8,361	12
ซื้อเพิ่ม	281,276	8,177	2,403	-	980
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(356)	(95)	-	-
โอนเข้า(ออก)	992	-	-	-	(992)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	312,225	68,338	47,399	8,361	-
ซื้อเพิ่ม	627	9,303	3,987	-	53,578
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(42)	(530)	-	-
โอนเข้า(ออก)	-	-	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	312,852	77,599	50,856	8,361	53,578
ค่าเสื่อมราคาสะสม :					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	(34,583)	(34,979)	(3,205)	-
ค่าเสื่อมราคาสำหรัปี	-	(5,429)	(5,566)	(1,213)	-
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	317	61	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	(39,695)	(40,484)	(4,418)	-
ค่าเสื่อมราคาสำหรัปี	-	(6,320)	(4,242)	(1,214)	-
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	30	530	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	(45,985)	(44,196)	(5,632)	-
มูลค่าสุทธิทางบัญชี :-					
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	312,852	31,614	6,660	2,729	53,578
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	312,225	28,643	6,915	3,943	-

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายพรศักดิ์ ต้นตาปูล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายประทีป วณิชชัญญกุล)

หน่วย : พันบาท

รายการเงินเฉพาะกิจการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ					รวม
	ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคารเช่า	อุปกรณ์ทันตกรรม	อุปกรณ์และเครื่อง ตกแต่งสำนักงาน	ยานพาหนะ	งานระหว่าง ก่อสร้าง
ราคาทุน :						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	30,949	41,000	31,777	21,121	1,142	12
ซื้อเพิ่ม	-	29	5,556	1,254	-	980
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(3,984)	-	-	-	-
โอนเข้า(ออก)	-	992	-	-	-	(992)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	30,949	38,037	37,333	22,375	1,142	-
ซื้อเพิ่ม	-	12,531	7,679	1,002	-	-
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	-	(143)	-	-
โอนเข้า(ออก)	-	-	-	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	30,949	50,568	45,012	23,234	1,142	-
ค่าเสื่อมราคาสะสม :						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	(9,069)	(11,763)	(13,254)	(468)	-
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(4,447)	(3,925)	(4,028)	(228)	-
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	3,985	-	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	(9,531)	(15,688)	(17,282)	(696)	-
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(4,226)	(4,829)	(3,100)	(229)	-
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	-	143	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	(13,757)	(20,517)	(20,239)	(925)	-
มูลค่าสุทธิทางบัญชี :-						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	30,949	36,811	24,495	2,995	217	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	30,949	28,506	21,645	5,093	446	-

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ต้นตาปูล)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ถาวรที่คิดค่าเสื่อมราคาเต็มราคามูลค่าแล้ว แต่ยังใช้งานอยู่คิดเป็นมูลค่าต้นทุนจำนวน 54.85 ล้านบาท และ 41.51 ล้านบาท ตามลำดับ (งบเฉพาะกิจการจำนวน 17.26 ล้านบาท และ 7.89 ล้านบาท ตามลำดับ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยได้นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างมูลค่าสุทธิตามบัญชีจำนวน 375.00 ล้านบาท และ 273.28 ล้านบาท ตามลำดับ (งบเฉพาะกิจการจำนวน 46.05 ล้านบาท และ 40.07 ล้านบาท ตามลำดับ) ไปจดจำนองกับสถาบันการเงินเพื่อเป็นหลักประกันค้ำประกันเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ตามหมายเหตุ 15 และ 18

12. สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า

	หน่วย : พันบาท	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561		
ราคาตามบัญชีต้นปี	63,645	48,851
จ่ายสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	26,392	14,328
<u>หัก</u> คัดจำหน่ายสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	<u>(16,873)</u>	<u>(13,012)</u>
รวม	73,164	50,167
<u>หัก</u> สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าที่ครบหนึ่งปี (หมายเหตุ 7)	<u>(11,982)</u>	<u>(7,973)</u>
ราคาตามบัญชีปลายปี สุทธิ	61,182	42,194
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560		
ราคาตามบัญชีต้นปี	52,428	35,302
จ่ายสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	25,710	24,388
<u>หัก</u> คัดจำหน่ายสิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	<u>(14,493)</u>	<u>(10,839)</u>
รวม	63,645	48,851
<u>หัก</u> สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าที่ครบหนึ่งปี (หมายเหตุ 7)	<u>(11,349)</u>	<u>(7,694)</u>
ราคาตามบัญชีปลายปี สุทธิ	52,296	41,157

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทได้นำสิทธิการเช่าบางส่วนมูลค่าตามบัญชีสุทธิจำนวน 31.32 ล้านบาทไปจดจำนองเพื่อใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินซึ่งปัจจุบันบริษัทได้จ่ายชำระหนี้ดังกล่าวครบจำนวนแล้วและบริษัทดำเนินการปลดจำนองกับกรมที่ดินแล้ว เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2561

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาทกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชชกกุล)

13. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

	หน่วย : พันบาท	
	งบการเงินรวม	งบการเงิน เฉพาะกิจการ
ราคาทุน :-		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	3,699	2,637
ซื้อเพิ่ม	200	86
จำหน่าย / ตัดจำหน่าย	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	3,899	2,723
ซื้อเพิ่ม	333	264
จำหน่าย / ตัดจำหน่าย	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	4,232	2,987
ค่าตัดจำหน่ายสะสม :-		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(654)	(534)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(383)	(266)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(1,037)	(800)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(412)	(289)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(1,449)	(1,089)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี :-		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,783	1,898
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	2,862	1,923

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

14. ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ / ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีภายหลังจากการนำมาหักกลบกกันตามความเหมาะสมได้แสดงรวมไว้ในงบแสดงฐานะการเงินโดยมีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	4	3	-	-
สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	886	995	369	369
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียน				
สำหรับผลประโยชน์พนักงาน	449	402	116	112
ขาดทุนทางภาษียกมาไม่เกิน 5 ปี	5,767	4,149	5,024	4,148
รวม	7,106	5,549	5,509	4,629

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	หน่วย : พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน :				
ภาษีเงินได้สำหรับปี	10,241	10,189	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่าง				
ชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	(1,557)	(1,120)	(880)	(1,021)
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ใน				
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	8,684	9,069	(880)	(1,021)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สามารถแสดงได้ดังนี้

	หน่วย : พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไร(ขาดทุน)ทางบัญชี				
ก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	42,143	55,182	36,144	47,398
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไร(ขาดทุน)ทางบัญชีก่อนภาษี				
เงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	8,429	10,966	7,229	9,480
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ :				
รายจ่ายอื่นที่เกณฑ์บัญชีต่างจากเกณฑ์ภาษี	(176)	(2,038)	(34)	(2,025)
ขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้บันทึกเป็น				
สินทรัพย์ และ โอนกลับภาษีเงินได้รอการ				
ตัดบัญชี	136			
รายได้อื่นที่เกณฑ์บัญชีต่างจากเกณฑ์ภาษี		-	(8,080)	(8,478)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นค่าใช้จ่ายตาม				
ประมวลรัษฎากร	295	141	5	3
รวม	255	(1,897)	(8,109)	(10,500)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ใน				
งบกำไรขาดทุน	8,684	9,069	(880)	(1,021)
อัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง	20.61%	16.44%	0%	0%

รายละเอียดวันสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ของรายการขาดทุนสะสมทางภาษียกไปข้างต้น แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
31 ธันวาคม 2562	673	673	673	673
31 ธันวาคม 2563	12,792	12,792	12,792	12,792
31 ธันวาคม 2564	1,754	1,754	1,754	1,754
31 ธันวาคม 2565	5,809	5,809	5,524	5,524
31 ธันวาคม 2566	7,805	-	4,375	-
	28,833	21,028	25,118	20,743

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชชกกุล)

15. เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินเบิกเกินบัญชี	2,283	-	2,283	-
ทรัสต์รีซีทส์	36,058	-	-	-
รวม	38,341	-	2,283	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อย มีวงเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน จำนวน 170 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ย MOR และ MLR-2%

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทย่อยมีวงเงินหนังสือค้ำประกันจากสถาบันการเงิน จำนวน 11.00 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.502% ต่อปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน และวงเงินหนังสือค้ำประกันของบริษัท และบริษัทย่อยค้ำประกันโดย บริษัทและบริษัทย่อยในกลุ่ม จดจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างและสินทรัพย์บางส่วน ตามหมายเหตุข้อ 7, 8 และ 11

16. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	1,489	627
เจ้าหนี้การค้า - บริษัทอื่น	80,336	14,046	10,220	6,466
รวมเจ้าหนี้การค้า	80,336	14,046	11,709	7,093
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	17,755	17,246	8,418	8,955
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการ	4,566	2,232	1,724	635
อื่น ๆ	7,514	2,060	2,505	730
รวมเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	29,835	21,538	12,647	10,320
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	110,171	35,584	24,356	17,413

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชชัฏกุล)

17. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

รายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่เข้าภายใต้สัญญาเช่าการเงินมีดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ยานพาหนะ	-	8,058	-	839
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(4,277)	-	(556)
รวม	-	3,781	-	283

จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายสำหรับสัญญาเช่าการเงินข้างต้นมีดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภายใน 1 ปี	-	777	-	115
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	-	-	-	-
เกิน 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	-	-	-	-
	-	777	-	115
หัก ดอกเบี้ยจ่ายในอนาคตของสัญญาเช่าการเงิน	-	(11)	-	(2)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินสัญญาเช่าเงิน	-	766	-	113

หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินไม่รวมดอกเบี้ยจ่ายในอนาคต มีดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	-	766	-	113
หัก ส่วนของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	(766)	-	(113)
รวม	-	-	-	-

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

18. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

	หน่วย : พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	382,655	100,000	137,450	-
หัก ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(40,200)	-	(30,120)	-
รวม	342,455	100,000	107,330	-

กลุ่มบริษัทมีวงเงินสินเชื่อระยะยาวจากสถาบันการเงิน ประกอบด้วย

สัญญาเงินกู้	วงเงิน (บาท)	เบิกใช้ (บาท)		ระยะเวลา	อ้างอิงอัตราดอกเบี้ย
		31 ธ.ค. 61	31 ธ.ค. 60	การชำระหนี้	(%)
บริษัท					
ฉบับที่ 1	100,000,000	91,650,000	-	ทุกสิ้นเดือน ครบกำหนดชำระเดือนกรกฎาคม 2566	MLR - 2.5% ต่อปี
ฉบับที่ 2	50,000,000	45,800,000	-	ทุกสิ้นเดือน ครบกำหนดชำระเดือนกรกฎาคม 2566	MLR - 2.5% ต่อปี
บริษัทย่อย					
ฉบับที่ 1	275,000,000	199,404,850	100,000,000	เดือนที่ 19 เป็นต้นไป	ปีที่ 1-5: MLR - 2.85% ต่อปี ปีที่ 6-10: MLR - 2.50% ต่อปี
ฉบับที่ 2	50,000,000	45,800,000	-	ทุกสิ้นเดือน ครบกำหนดชำระเดือนกรกฎาคม 2566	MLR - 2.5% ต่อปี
รวม	475,000,000	382,654,850	100,000,000		

โดยวงเงินสินเชื่อข้างต้นค้ำประกันโดยบริษัทและบริษัทย่อยในกลุ่ม และจดจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างและสินทรัพย์บางส่วน ตามหมายเหตุข้อ 7, 8 และ 11

ภายใต้สัญญาสินเชื่อเงินกู้ยืมข้างต้นระบุให้บริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ในสัญญา เรื่องการรักษาอัตราส่วนทางการเงินให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในสัญญา ซึ่งบังคับใช้ในปี 2561 และ 2562 ตามหมายเหตุ 30

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

19. ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการ				
ผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ต้นปี	2,185	1,995	558	589
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน :				
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	486	240	161	209
ต้นทุนดอกเบี้ย	70	34	18	32
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น :				
กำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์				
พนักงานที่กำหนดไว้	-	(84)	-	(272)
ต้นทุนบริการในอดีตที่รับรู้ในงวด	-	-	-	-
	2,741	2,185	737	558
หัก ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างปี	(216)	-	(155)	-
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการ				
ผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ปลายปี	2,525	2,185	582	558

ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่รับรู้ในรายการต่อไปนี้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนบริการ	239	149	40	19
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	72	61	22	20
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	245	64	117	202
รวม	556	274	179	241

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.18.2 บริษัท และบริษัทย่อยจะบันทึกผลกระทบจากพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่เมื่อมีการประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา ซึ่งอาจจะมีผลบังคับใช้ในปี 2562 เมื่อมีผลบังคับใช้บริษัท คาดว่าจะมีการตั้งสำรองผลประโยชน์พนักงานที่จะต้องจ่ายเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 0.18 ล้านบาท (งบเฉพาะกิจการจำนวน 0.04 ล้านบาท)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปูล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชกอกกุล)

ผล (กำไร) ขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม เกิดขึ้นจากเรื่องต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สมมติฐานทางการเงิน	-	(594)	-	(162)
การปรับปรุงจากประสบการณ์	-	510	-	(110)
รวม	-	(84)	-	(272)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหว

การเปลี่ยนแปลงในแต่ละข้อสมมติฐานที่เกี่ยวข้องในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่อาจเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล ณ วันที่รายงาน โดยถือว่าข้อสมมติฐานอื่นๆ คงที่ จะมีผลกระทบต่อภาระผูกพันผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นจำนวนเงินดังต่อไปนี้

	ผลกระทบต่อภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5	(92)	(85)	(27)	(23)
อัตราคิดลด ลดลงร้อยละ 0.5	96	90	28	24
อัตราเงินเดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5	104	86	31	23
อัตราเงินเดือน ลดลงร้อยละ 0.5	(100)	(82)	(30)	(22)
อัตราการหมุนเวียน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5	(124)	(100)	(37)	(27)
อัตราการหมุนเวียน ลดลงร้อยละ 0.5	131	106	39	29

แม้ว่าการวิเคราะห์นี้ไม่ได้คำนึงการกระจายตัวแบบเต็มรูปแบบของกระแสเงินสดที่คาดหวังภายใต้โครงการดังกล่าว แต่ได้แสดงประมาณการความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานต่างๆ

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันตาปุก)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

20. ทุนเรือนหุ้น

ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ทุนที่ออกและ ชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	75,000	-	75,000
เพิ่มทุน	25,000	275,000	300,000
ค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายหุ้นสามัญ	-	(9,630)	(9,630)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	100,000	265,370	365,370
เพิ่มทุน	-	-	-
ค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายหุ้นสามัญ	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	100,000	265,370	365,370

ตามรายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2561 ของบริษัท ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2561 มีมติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิมจำนวน 100 ล้านบาท เป็นจำนวน 110 ล้านบาท เพื่อเสนอขายให้แก่บุคคลในวงจำกัด (Private Placement) โดยออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 20 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท บริษัทได้จดทะเบียนดังกล่าวกับบริษัทกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2561 ซึ่งหุ้นสามัญดังกล่าวยังไม่ได้ออกจำหน่าย

ตามรายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 2/2561 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 ของบริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย มีมติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิมจำนวน 30 ล้านบาท เป็นจำนวน 300 ล้านบาท เพื่อไว้สำหรับการลงทุนและขยายกิจการ โดยแบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 300,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท บริษัทย่อยได้จดทะเบียนเพิ่มทุนดังกล่าวกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2561 และได้รับชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนมูลค่าหุ้นละ 630 บาท รวม 170.10 ล้านบาท เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2561

ตามรายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2561 ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2561 ของบริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย มีมติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิมจำนวน 5 ล้านบาท เป็นจำนวน 30 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 30,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท บริษัทย่อยได้จดทะเบียนเพิ่มทุนดังกล่าวกับ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และได้รับชำระค่าหุ้น มูลค่าหุ้นละ 250 บาท รวม 6.25 ล้านบาท เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2561 ค่าหุ้นส่วนที่เหลือจำนวน 18.75 ล้านบาท ได้รับชำระแล้ว เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2561

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

ในระหว่างวันที่ 23 - 27 มีนาคม 2560 บริษัทได้เสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนเพื่อขายให้แก่ประชาชนทั่วไปและพนักงานของบริษัทเป็นครั้งแรกจำนวน 50 ล้านหุ้น (หุ้นสามัญที่เสนอขายต่อกรรมการและผู้บริหารของบริษัทจำนวน 1.925 ล้านหุ้น และหุ้นสามัญที่เสนอขายต่อประชาชนทั่วไปครั้งแรกจำนวน 48.075 ล้านหุ้น) มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ในราคาเสนอขายหุ้นละ 6.00 บาท

ในระหว่างช่วงเวลาดังกล่าว บริษัทได้รับชำระเงินค่าหุ้นจำนวนทั้งสิ้น 50 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 300 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นส่วนเกินมูลค่าหุ้น 265 ล้านบาท ผลจากการออกจำหน่ายหุ้นดังกล่าวทำให้ทุนที่ออกจำหน่ายและชำระแล้วของบริษัทเพิ่มขึ้นจากจำนวน 75 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 150 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท) เป็นจำนวน 100 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 200 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท) บริษัทได้จดทะเบียนการเพิ่มทุนชำระแล้วดังกล่าว กับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2560 และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รับหุ้นสามัญจำนวน 200 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนและเริ่มทำการซื้อขายได้ตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2560 ในการออกจำหน่ายหุ้นสามัญเพิ่มทุนดังกล่าว บริษัทมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเสนอขายหุ้นดังกล่าวเป็นจำนวน 9.63 ล้านบาท ซึ่งบริษัทแสดงเป็นรายการหักจากส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ

ตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท โรงพยาบาลทันตกรรมกรุงเทพ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2560 ได้มีมติเห็นชอบอนุมัติให้เพิ่มทุนบริษัทจำนวนเงิน 199 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญจำนวน 199,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท โดยให้เรียกชำระค่าหุ้นครั้งแรกร้อยละ 89.95 และอนุมัติเปลี่ยนแปลงทุนจดทะเบียนเป็น 200,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท ซึ่งบริษัท เดนทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 179 ล้านบาท เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2560 และได้ดำเนินการจดทะเบียนเพิ่มทุนเสร็จสิ้นในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

21. เงินปันผลจ่าย

บริษัท

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 3/2561 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561 ได้มีมติเห็นชอบอนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.09 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 18.00 ล้านบาท ซึ่งจ่ายเงินปันผลในวันที่ 10 กันยายน 2561

ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ของบริษัทเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561 ผู้ถือหุ้นมีมติเห็นชอบเพื่ออนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานประจำปี 2560 ในอัตราหุ้นละ 0.22 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 44.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 90.87 ของกำไรสุทธิตามงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยที่บริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลไปแล้วหุ้นละ 0.12 บาท คงเหลือเงินปันผลจ่ายในงวดนี้อีกหุ้นละ 0.10 บาท ซึ่งจ่ายเงินปันผลในวันที่ 15 พฤษภาคม 2561

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายประทีป วาณิชชัฏกุล)

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/2560 ของบริษัท เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2560 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.12 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 24.00 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2560

ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ของบริษัทเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2560 ผู้ถือหุ้นมีมติเห็นชอบเพื่ออนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับปี 2559 ในอัตราหุ้นละ 0.285 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 42.75 ล้านบาท ซึ่งบริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลไปแล้ว เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2559, 18 สิงหาคม 2559 และ 17 พฤษภาคม 2559 จำนวน 33.52 ล้านบาท ดังนั้นคงเหลือเงินปันผลที่ต้องจ่ายจำนวน 9.23 ล้านบาท และจัดสรรสำรองตามกฎหมายจำนวน 0.51 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2560

บริษัทย่อย

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2561 ของบริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ตชั่นแนล เคนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 500 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 10.00 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2561

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/2561 ของบริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ตชั่นแนล เคนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 500 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 10.00 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2561

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2561 ของบริษัท เคนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2561 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 100 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 0.20 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2561 และจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสำรองตามกฎหมายในอัตราร้อยละ 5 เป็นจำนวนเงิน 0.01 ล้านบาท

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2561 ของบริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ตชั่นแนล เคนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 500 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 10.00 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2561

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชชกุลกุล)

ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ของบริษัท บางกอก อินเตอร์เนชันแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ผู้ถือหุ้นมีมติเห็นชอบเพื่ออนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับปี 2560 ในอัตราหุ้นละ 1,850 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 37.00 ล้านบาท ซึ่งบริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลไปแล้ว เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2560, 26 กันยายน 2560 และ 27 ธันวาคม 2560 จำนวน 27.00 ล้านบาท ดังนั้นคงเหลือเงินปันผลที่ต้องจ่ายจำนวน 10.00 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2561

ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ของบริษัท เดนทัล วิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2561 ผู้ถือหุ้นมีมติเห็นชอบเพื่ออนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับปี 2560 ในอัตราหุ้นละ 600 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 1.20 ล้านบาท ซึ่งบริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลไปแล้ว เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2560, 18 กันยายน 2560 และ 27 ธันวาคม 2560 จำนวน 1.00 ล้านบาท ดังนั้นคงเหลือเงินปันผลที่ต้องจ่ายจำนวน 0.20 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2561

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2560 ของบริษัท บางกอก อินเตอร์เนชันแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2560 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 350 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 7.00 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 3/2560 ของบริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2560 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 500 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 1.00 ล้านบาท ซึ่งบริษัทย่อยได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลไปแล้ว เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2560 และ 18 กันยายน 2560 จำนวน 0.20 ล้านบาท และ 0.40 ล้านบาท ตามลำดับ ดังนั้นคงเหลือเงินปันผลที่ต้องจ่ายจำนวน 0.40 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2560 ของบริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2560 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 300 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 0.60 ล้านบาทซึ่งบริษัทย่อยได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลไปแล้ว เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2560 จำนวน 0.20 ล้านบาท ดังนั้นคงเหลือเงินปันผลที่ต้องจ่ายจำนวน 0.40 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2560

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/2560 ของบริษัท บางกอก อินเตอร์เนชันแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2560 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 400 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 8.00 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2560

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2560 ของบริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2560 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 100 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 0.20 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2560

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 3/2560 ของบริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลแก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 600 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 12.00 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้วเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2560

ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ของบริษัท บางกอก อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล เดนทัล เซ็นเตอร์ จำกัด เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 ผู้ถือหุ้นมีมติเห็นชอบเพื่ออนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับปี 2559 ในอัตราหุ้นละ 2,250 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 45.00 ล้านบาท ซึ่งบริษัทย่อยได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลไปแล้ว เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2559, 28 กรกฎาคม 2559 และ 28 ตุลาคม 2559 จำนวน 32.00 ล้านบาท ดังนั้นคงเหลือเงินปันผลที่ต้องจ่ายจำนวน 13.00 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560

ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ของบริษัท เดนทัล ออล (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 ผู้ถือหุ้นมีมติเห็นชอบเพื่ออนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับปี 2559 ในอัตราหุ้นละ 400 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 0.80 ล้านบาท ซึ่งบริษัทย่อยได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลไปแล้ว เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2559 จำนวน 0.60 ล้านบาท ดังนั้นคงเหลือเงินปันผลที่ต้องจ่ายจำนวน 0.20 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560

ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ของบริษัท โรงพยาบาลทันตกรรม อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 ผู้ถือหุ้นมีมติเห็นชอบเพื่ออนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับปี 2559 ในอัตราหุ้นละ 1,200 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 1.20 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560

22. ดำรงตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติบริษัท มหาชน จำกัด พ.ศ. 2535 บริษัท ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหลังจากหักยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน ดำรงตามกฎหมายดังกล่าวจะนำไปจ่ายเงินปันผลไม่ได้

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

23. การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

- ค่าตอบแทนกรรมการ

ตามรายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561 กำหนดจ่ายค่าตอบแทนกรรมการบริษัทและกรรมการบริหาร จำนวน 10,000.00 – 17,000.00 บาทต่อครั้ง

- ค่าตอบแทนผู้บริหาร

ค่าตอบแทนกรรมการบริหาร ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารที่รายแรก รองจากประธานเจ้าหน้าที่บริหารลงมาและผู้บริหารในระดับเทียบเท่ารายชื่อที่ทุกรายประกอบด้วย เงินเดือน ค่าที่ปรึกษา โบนัส เบี้ยประชุม บำเหน็จ ค่าเช่ารถ ค่าน้ำมัน และค่าโทรศัพท์

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น	12,181	13,881	3,897	6,730
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	400	454	106	222
รวม	12,581	14,335	4,003	6,952

24. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทและบริษัทย่อยได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยมีพนักงานของบริษัทเป็นสมาชิกโดยความสมัครใจ ตามระเบียบของกองทุน สมาชิกจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ 2 ถึงร้อยละ 5 ของเงินเดือนและบริษัทและบริษัทย่อยจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 2 ถึงร้อยละ 5 ของค่าจ้างแต่ละเดือน เงินกองทุนดังกล่าวจะจ่ายให้แก่พนักงานในกรณีที่ออกจางานตามระเบียบของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานจำนวน 0.95 ล้านบาท และ 0.78 ล้านบาท ตามลำดับ (งบเฉพาะกิจการจำนวน 0.35 ล้านบาท และ 0.30 ล้านบาท ตามลำดับ)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

25. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

	หน่วย : พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนวัสดุทันตกรรมและวัสดุสิ้นเปลือง	51,074	52,222	25,741	21,594
ต้นทุนสินค้าขาย	103,661	-	-	-
ค่าเช่าที่ดินตกรรม	52,840	41,132	27,116	20,619
ค่าธรรมเนียมนแพทย์	179,662	160,486	90,340	77,398
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	34,778	31,643	25,685	22,346
เงินเดือนและค่าแรง และผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	92,500	59,668	35,542	28,062
ค่าเช่าและค่าบริการสำนักงานและสาขา	18,938	13,307	18,180	13,829
ค่าโฆษณาและประชาสัมพันธ์	14,519	10,956	5,011	4,459
ค่าตอบแทนกรรมการ	839	746	839	746
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	12,581	14,335	4,003	6,952

26. การเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

26.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย เงินสดในมือและยอดคงเหลือในธนาคารจากรายการในงบแสดงฐานะการเงินดังนี้

	หน่วย : พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินสด	222	167	127	105
เงินฝากออมทรัพย์	20,326	57,702	7,773	50,695
เงินฝากกระแสรายวัน	4,172	1,983	-	(66)
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	24,720	59,852	7,900	50,734

26.2 รายการไม่กระทบเงินสด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทซื้อสินทรัพย์ตามข้อตกลงจากการซื้อกิจการเป็นเงินเชื่อจำนวน 1.50 ล้านบาท

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

27. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่น่าเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของกลุ่มบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทคือประธานกรรมการบริหารของบริษัท

กลุ่มบริษัทดำเนินธุรกิจหลักในส่วนงานดำเนินงานที่รายงาน 2 ส่วนหลัก คือ ประกอบธุรกิจศูนย์ทันตกรรมและคลินิกทันตกรรม และการขายสินค้าทันตกรรม โดยมีส่วนงานทางภูมิศาสตร์หลักในประเทศไทย

ข้อมูลรายได้ กำไร (ขาดทุน) และสินทรัพย์รวมของส่วนงานของบริษัทฯและบริษัทย่อย มีดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม					
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	ศูนย์ทันตกรรมและ คลินิกทันตกรรม		การขายสินค้าทันตกรรม		รวม	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
รายได้	502,869	458,039	140,322	1,587	643,191	459,626
ต้นทุน	(330,942)	(291,187)	(107,712)	-	(438,654)	(291,187)
กำไรขั้นต้น	171,927	166,852	32,610	1,587	204,537	168,439
รายได้อื่น					9,017	8,565
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย					(50,245)	(31,868)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร					(113,148)	(88,950)
ต้นทุนทางการเงิน					(8,018)	(1,004)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					42,143	55,182
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					(8,684)	(9,069)
กำไรสำหรับปี					33,459	46,113
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี					-	51
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี					33,459	46,164

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันดาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

หน่วย : พันบาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	ศูนย์ทันตกรรมและ		การขายสินค้าทันตกรรม		รวม	
	คลินิกทันตกรรม					
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
รายได้	244,906	213,791	811	854	245,717	214,645
ต้นทุน					(176,658)	(147,170)
กำไรขั้นต้น					69,059	67,475
รายได้อื่น					46,653	46,359
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย					(17,834)	(15,353)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร					(58,528)	(50,267)
ต้นทุนทางการเงิน					(3,205)	(816)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					36,145	47,398
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					879	1,021
กำไรสำหรับปี					37,024	48,419
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี					-	217
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี					37,024	48,636

หน่วย : พันบาท

งบการเงินรวม

	ศูนย์ทันตกรรมและ		การขายสินค้าทันตกรรม		รวม	
	คลินิกทันตกรรม					
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์						
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้						
หมุนเวียนอื่น	26,771	14,940	79,620	-	106,391	14,940
สินค้าคงเหลือ	18,893	12,703	152,207	-	171,100	12,703
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	456,318	395,421	2,209	-	458,527	395,421
สิทธิการเช่าและค่าเช่า						
จ่ายล่วงหน้า	61,182	52,296	-		61,182	52,296
ค่าความนิยม	-	-	99,998	-	99,998	-
อื่น ๆ	44,901	77,826	2,106	-	47,007	77,826
รวมสินทรัพย์	608,065	553,186	336,140	-	944,205	553,186

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ตันตาปูล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

28. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

28.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงานดังนี้

	หน่วย : พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภายใน 1 ปี	25,867	20,530	21,882	19,618
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	58,875	39,930	46,519	32,657
ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	34,513	34,337	24,794	22,332
	119,255	94,797	93,195	74,607

28.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยแห่งหนึ่ง มีภาระผูกพันจากการให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน การทำสัญญาเช่าสิทธิการเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างต่อการรถไฟแห่งประเทศไทยจำนวน 0.90 ล้านบาท ค้ำประกันโดยเงินฝากประจำจากสถาบันการเงิน ตามหมายเหตุ 9

28.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทย่อยแห่งหนึ่ง มีภาระผูกพันจากการให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันการค้ำประกันการขายสินค้าให้กับหน่วยงานราชการ จำนวน 1.20 ล้านบาท

28.4 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีการค้ำประกันวงเงินกู้ยืมและวงเงินสินเชื่อในระหว่างบริษัทและบริษัทย่อย แก่สถาบันการเงิน จำนวน 656 ล้านบาท และ 296 ล้านบาท ตามลำดับ (งบเฉพาะกิจการ จำนวน 496 ล้านบาท และ 296 ล้านบาท ตามลำดับ) โดยสินเชื่อบริษัทเหล่านั้นใช้ไปจำนวน 421.00 ล้านบาท และ 100 ล้านบาท (งบเฉพาะกิจการ 139.73 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561) ตามหมายเหตุ 15 และ 18

28.5 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่าย ฝ่ายทุนที่จะต้องจ่ายชำระค่าที่ปรึกษาบริหารและควบคุมงานก่อสร้าง ค่าออกแบบงานสถาปัตยกรรม และสัญญาจ้างงานโครงสร้างและสถาปัตยกรรมตามสัญญาว่าจ้างจำนวนรวม 58.89 ล้านบาท และ 4.60 ล้านบาท ตามลำดับ

28.6 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้ากับธนาคารในประเทศเพื่อป้องกันความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจมีผลกระทบต่อจำนวนเงินดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561			
สกุลเงิน	จำนวนที่ซื้อ (หลักล้าน)	อัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา (บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	วันครบกำหนดตามสัญญา
ดอลลาร์สหรัฐ	0.29	32.93	มกราคม 2562

(ลงชื่อ)..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปูล)

(ลงชื่อ)..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชก้อกุล)

29. เครื่องมือทางการเงิน

29.1 นโยบายการบัญชี

รายละเอียดของนโยบายการบัญชีที่สำคัญ วิธีการที่ใช้ซึ่งรวมถึงเกณฑ์ในการรับรู้ และวัดมูลค่าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินแต่ละประเภท ได้เปิดเผยไว้แล้วในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3

29.2 ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด ซึ่งมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด รายการทางการเงินของบริษัท และบริษัทย่อยโดยส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด

29.3 ความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ

ความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ คือ ความเสี่ยงที่ลูกค้าหรือคู่สัญญาไม่สามารถชำระหนี้แก่บริษัท และบริษัทย่อยตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้เมื่อครบกำหนด

ฝ่ายบริหารได้กำหนดนโยบายทางด้านสินเชื่อเพื่อควบคุมความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ โดยการวิเคราะห์ฐานะการเงินของลูกค้า บริษัท และบริษัทย่อยไม่มีความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อที่เป็นสาระสำคัญ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ความเสี่ยงด้านสินเชื่อสูงสุดเป็นไปตามมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ทางการเงินแต่ละรายการ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินซึ่งฝ่ายบริหารไม่ได้คาดว่าจะเกิดผลเสียที่มีสาระสำคัญจากการเก็บหนี้ไม่ได้

29.4 ความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่อง

บริษัท และบริษัทย่อยมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของบริษัท และบริษัทย่อย และเพื่อทำให้อัตราผลตอบแทนจากความผันผวนของกระแสเงินสดลดลง

29.5 มูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์หรือชำระหนี้สินกันในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนกันในราคาตลาด ในการพิจารณามูลค่ายุติธรรม ของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินของบริษัท และบริษัทย่อย มีการพิจารณาสถานการณ์ปัจจุบันของต้นทุนที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนหรือชำระหนี้สินภายใต้เครื่องมือทางการเงิน

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินส่วนที่จะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น จำนวนเงินที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินมีข้อยกเว้นใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรม

เงินฝากประจำที่ใช้เป็นหลักประกันและเงินกู้ยืมระยะยาว มูลค่ายุติธรรมถือตามจำนวนเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินเนื่องจากมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในบริษัทย่อยเป็นไปตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.5

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายพรศักดิ์ ตันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ

(นายประทีป วาณิชย์ก่อกุล)

30. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์หลักของบริษัทและบริษัทย่อยในการจัดการส่วนของทุน คือ การดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และการดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสม

บริษัทและบริษัทย่อยต้องดำเนินการจัดการให้สัดส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (D/E Consolidate) ในงบการเงินรวม ไม่เกิน 1.50 : 1 และอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (DSCR) ไม่น้อยกว่า 1.20 เท่า เพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ตามหมายเหตุ 18

อย่างไรก็ตาม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม (เท่า)		งบการเงินเฉพาะกิจการ (เท่า)	
	2561	2560	2561	2560
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	1.33	0.35	0.51	0.05

31. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกงบการเงินโดยคณะกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2562

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายพรศักดิ์ ดันตาปกุล)

(ลงชื่อ) ..... กรรมการตามอำนาจ
(นายประทีป วาณิชชัฏกุล)

Dental Corporation PLC.

157 Floor 2nd, Ratchadapisek Rd. Din Daeng District Bangkok 10400

Tel : +66 245 7198 ext. 209 Tel : +66 692 4385

Email : contact@dentalcorpthailand.com www.dentalcorpthailand.com